

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

8ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της την 13η Νοεμβρίου 2019 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Κίτσος Πρόεδρος, Ιωάννα Θεμελή – Εισηγήτρια και Χρήστος Σώκος, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 11.10.2019 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 1246/14.10.2019 της εταιρείας με την επωνυμία ..., με έδρα στο Δήμο ..., οδός ... αριθ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ..., (εφεξής η αναθέτουσας αρχή), με διεύθυνση στις ..., ..., και εκπροσωπείται νόμιμα, και

Κατά της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία ... και τον διακριτικό τίτλο ..., (εφεξής η πρώτη παρεμβαίνουσα), που εδρεύει στο ..., οδός ... αριθ. ..., και εκπροσωπείται νόμιμα, και

Κατά της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία ... και τον διακριτικό τίτλο ..., (εφεξής η δεύτερη παρεμβαίνουσα), που εδρεύει στο ..., οδός ... αριθ. ..., και εκπροσωπείται νόμιμα, και

Κατά της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία ..., και τον διακριτικό τίτλο ..., (εφεξής η τρίτη παρεμβαίνουσα), που εδρεύει στη ..., ... οδός ..., αριθ. ..., και εκπροσωπείται νόμιμα,

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητά: ι) Να ακυρωθεί η με απόφαση που ελήφθη στην .../26-9-2019 συνεδρίαση της Συγκλήτου της αναθέτουσας αρχής, κατά το μέρος που έγιναν δεκτές οι προσφορές όλων των λοιπών διαγωνιζομένων οικονομικών φορέων και παρεμβαινουσών, στα πλαίσια του διαγωνισμού για την ανάθεση της καθαριότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων της αναθέτουσας αρχής στο Ηράκλειο για την περίοδο 1.1.2020 έως 31.12.2021, και ιι) Να της κοινοποιηθούν οι απόψεις της αναθέτουσας αρχής.

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

Με την παρέμβαση, η πρώτη παρεμβαίνουσα αιτείται την απόρριψη της προσφυγής, την διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης.

Με την παρέμβαση, η δεύτερη παρεμβαίνουσα αιτείται την απόρριψη της προσφυγής και εν τοις πράγμασι την διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, καθώς και να επιβαρυνθεί η προσφεύγουσα με τα έξοδα δικαστικής της δαπάνης και την αμοιβή της πληρεξουσίας Δικηγόρου της.

Με την παρέμβαση, η τρίτη παρεμβαίνουσα αιτείται την απόρριψη της προσφυγής, και εν τοις πράγμασι την διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, καθώς και να συνεχιστεί η διαγωνιστική διαδικασία με την αποσφράγιση των προσφορών των διαγωνιζομένων οικονομικών φορέων.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ιωάννα Θεμελή

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, ύψους 4.721,92 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., εκτύπωση από την επίσημη ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ του ΥΠΟΙΚ με τα στοιχεία του παραβόλου και την ένδειξη «δεσμευμένο», και το από 11-10-2019 αποδεικτικό πληρωμής του στην ΕΤΕ.

2. Επειδή με την με αριθ. .../2019 διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής προκηρύχθηκε *Ηλεκτρονικός Διαγωνισμός με Ανοικτές Διαδικασίες άνω των ορίων για την ανάθεση του έργου της καθαριότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου ... στο ... για την περίοδο 1.1.2020 έως 31.12.2021*, (CPV ...), με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής εκτιμώμενης επί τη βάσει σταθμισμένων κριτηρίων αξιολόγησης και συντελεστών βαρύτητας ανά κριτήριο (όρος 2.3 της διακήρυξης), εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης ποσού 944.382,58 ευρώ χωρίς ΦΠΑ.

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

3. Επειδή περίληψη της προκήρυξης απεστάλη προς δημοσίευση στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της ΕΕ στις 4-6-2019, όπου δημοσιεύθηκε την 5-6-2019 και έλαβε κωδικό Services ...-2019, ενώ το πλήρες κείμενο της διακήρυξης αναρτήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων ΚΗΜΔΗΣ στις 4-6-2019 με ΑΔΑΜ ... και στην διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο διαγωνισμός έλαβε τον αριθ. συστήματος ... .

4. Επειδή, ο διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης, και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016.

5. Επειδή στον διαγωνισμό συμμετείχαν η προσφεύγουσα, η πρώτη, δεύτερη και τρίτη παρεμβαίνουσες και οι οικονομικοί φορείς ..., ..., ..., με τις προσφορές τους υπ' αριθ. ..., ..., ..., ..., ..., ... και ... αντίστοιχα.

6. Επειδή την 16-7-2019, την 11-9-2019 και την 16-9-2019 συνεδρίασε η Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης του Διαγωνισμού, και εξέδωσε το 1^ο ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ, σύμφωνα με το οποίο αφού διαπίστωσε ότι οι προσφορές της προσφεύγουσας και των παρεμβαίνουσών κατατέθηκαν όλες την 10-7-2019, και εν συνεχεία αφού αποσφράγισε τις προσφορές των επτά διαγωνιζομένων, αξιολόγησε τα δικαιολογητικά συμμετοχής, κρίνοντας ως απορριπτές τις προσφορές των οικονομικών φορέων ... και ... και αποδεκτές τις λοιπές προσφορές. Εν συνεχεία η Επιτροπή αξιολόγησε τις πέντε κριθείσες αποδεκτές τεχνικές προσφορές κρίνοντας ως απορριπτέα την προσφορά της ... . Ακολούθως η Επιτροπή προχώρησε στην βαθμολόγηση των τεσσάρων κριθέντων αποδεκτών προσφορών ως εξής «...

Ομάδα Α, Κριτήριο Α1 - Ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών και συμφωνία τους με τους όρους της διακήρυξης ...: 100 ...: 100 ...: 100 ...: 100 Η Επιτροπή κρίνει ότι και για τις τέσσερις εταιρείες η τεχνική πρόταση ανταποκρίνεται στις ανάγκες του διαγωνισμού. Η περιγραφή των εργασιών είναι σύμφωνη με τα ζητούμενα στην αναλυτική

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

διακήρυξη αρ. .../3-6-2019. Η περιγραφή και οργάνωση των εργασιών κρίνεται επαρκής, χωρίς διαφοροποιήσεις μεταξύ των εταιρειών που να επιβάλλει τη διαφοροποίηση της βαθμολογίας. **Ομάδα Α, Κριτήριο Α2 - Ανταπόκριση στα στοιχεία της διαδικασίας καθαριότητας, βάσει του δοθέντος προγράμματος (προσωπικό που διατίθεται και κατανομή αυτού) ...: 100 ... (...) :101 ...: 100 ...: 103** Η Επιτροπή κρίνει ότι η τεχνική πρόταση και των τεσσάρων εταιρειών ανταποκρίνεται στις ανάγκες του διαγωνισμού. Και στις τέσσερις προσφορές αναλύεται λεπτομερώς ο αριθμός εργαζομένων που προτίθεται να απασχολήσει ο υποψήφιος ανάδοχος για κάθε κτίριο χωριστά, οι ημέρες και ώρες εργασίας αυτών. Ειδικότερα: □ Η εταιρεία ..., προτίθεται να απασχολήσει συγκεκριμένα 25 άτομα πλήρους και αποκλειστικής θωρης απασχόλησης, με κατανομή όπως ακριβώς ζητείται στην διακήρυξη και για το λόγο αυτό βαθμολογήθηκε από την Επιτροπή με 100. □ Η εταιρεία ... (...) προτίθεται να απασχολήσει, όπως αναφέρει στην προσφορά της 25 άτομα, τα οποία αναλύονται σε 2 άτομα που θα είναι πλήρους και αποκλειστικής θωρης απασχόλησης και 2 άτομα που θα είναι 6,67ωρης θήμερης απασχόλησης εκ των οποίων το ένα θα εργάζεται όλες τις Κυριακές και τις αργίες. Η Επιτροπή αποδέχεται αυτή την κατανομή ως αντίστοιχη των 25 ατόμων πλήρους και αποκλειστικής θωρης απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη και την Υ.Δ. της εταιρείας αποδεχόμενη τους όρους της διακήρυξης, άρα δεσμεύεται για την απαρέγκλιτη τήρηση της Εργατικής Νομοθεσίας. Επιπλέον θα διαθέσει ακόμη 3 άτομα θωρης απασχόλησης για 3 Σάββατα και 3 Κυριακές ανά έτος, για την κάλυψη των επιπλέον αναγκών καθαρισμού. Για το λόγο αυτό η εταιρεία ... (...) βαθμολογήθηκε από την Επιτροπή με 101. □ Η εταιρεία ..., προτίθεται να απασχολήσει συγκεκριμένα 25 άτομα πλήρους και αποκλειστικής θωρης απασχόλησης, με κατανομή όπως ακριβώς ζητείται στην διακήρυξη και για το λόγο αυτό βαθμολογήθηκε από την Επιτροπή με 100. □ Η εταιρεία ..., προτίθεται να απασχολήσει συγκεκριμένα 25 άτομα πλήρους και αποκλειστικής θωρης απασχόλησης, με κατανομή όπως ακριβώς

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

ζητείται στην διακήρυξη. Επιπλέον δηλώνει ότι προτίθεται να απασχολήσει 1 άτομο με καθήκοντα επόπτη (γεγονός που δεν λαμβάνεται υπόψη στη βαθμολόγηση, καθώς αυτό ζητείται ρητά από τη διακήρυξη, ως επιπρόσθετη υποχρέωση του αναδόχου), καθώς και 1 επιπλέον άτομο πλήρους θωρης απασχόλησης, δηλ. θα απασχολήσει συνολικά 26 άτομα για την εκτέλεση του προγράμματος καθαρισμού και για το λόγο αυτό βαθμολογήθηκε από την Επιτροπή με 103. **Ομάδα Α Κριτήριο Α3 - Αποδεδειγμένη εμπειρία και ικανότητα της επιχείρησης για την επιτυχή - ποιοτική εκτέλεση των δημοπρατούμενων εργασιών καθαριότητας. ...: 102 ... (...): 102 ...:102 ...:102**

Η Επιτροπή κρίνει ότι η αποδεδειγμένη εμπειρία (πίνακας-συμβάσεις & συστατικές επιστολές) και των τεσσάρων εταιρειών ικανοποιούν τα τεχνικά χαρακτηριστικά και τις προδιαγραφές του διαγωνισμού.

Επίσης το γεγονός ότι και οι τέσσερις εταιρείες: έχουν εμπειρία σε κτίρια αντίστοιχης δυσκολίας και ιδιαιτερότητας με το Πανεπιστήμιο ... (εργαστηριακούς χώρους, Νοσοκομεία κλπ.) έχουν αντίστοιχη εμπειρία σε καθαρισμό κτιριακών εγκαταστάσεων παρόμοιας έκτασης, αθροιστικά κατά την ίδια περίοδο καθιστά την εμπειρία τους ισοδύναμη και για το λόγο αυτό βαθμολογήθηκαν και οι τέσσερις από την Επιτροπή με 102.

Ομάδα Β, Κριτήριο Β1- Ποιότητα των χρησιμοποιούμενων υλικών καθαριότητας ...: 100 ... (...): 100 ...: 100 ...: 100 Η Επιτροπή κρίνει ότι τα πιστοποιητικά ποιότητας και οι προδιαγραφές καθαριστικών προϊόντων που θα χρησιμοποιηθούν και από τις τέσσερις εταιρείες ικανοποιούν τα τεχνικά χαρακτηριστικά και τις προδιαγραφές του διαγωνισμού και βαθμολογούνται με 100. **Ομάδα Β, Κριτήριο Β2 - Δυνατότητα επαρκούς υποστήριξης από τον Ανάδοχο έκτακτων αναγκών καθαρισμού ...: 100 ... (...): 100 ...: 100** Και για τις τέσσερις προ-

σφορές η περιγραφή και οργάνωση των εργασιών όσον αφορά στην δυνατότητα επαρκούς υποστήριξης από τον Ανάδοχο έκτακτων αναγκών καθαρισμού, κρίνεται επαρκής. Για το λόγο αυτό βαθμολογήθηκαν και οι τέσσερις από την Επιτροπή με 100. **Ομάδα Β, Κριτήριο Β3 -**

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

Πρόσθετες εργασίες που προτείνονται από τον Ανάδοχο εκτός διακήρυξης Η Επιτροπή κρίνει ότι η τεχνική πρόταση και των τεσσάρων εταιρειών ανταποκρίνεται στις ανάγκες του διαγωνισμού.
Ειδικότερα: ...: **101**

Η εταιρεία ..., προσφέρει πρόσθετες εργασίες που θεωρούνται ικανοποιητικές ως προς το πλήθος και τη σημαντικότητα για το Πανεπιστήμιο, ωστόσο από τις περιγραφόμενες πρόσθετες εργασίες η Επιτροπή έλαβε υπόψη της μόνο τις: □

Καθαρισμός τσιχλών από τα δάπεδα, καθίσματα. □ Ξεσκόνισμα των τοίχων και πλύσιμο αυτών όπου είναι λερωμένοι σε χαμηλά σημεία (πατημασιές κ.λ.π.) καθώς και των σοβατεπί όλων των χώρων. □ Κλείσιμο κλιματιστικών φώτων και παραθύρων καθώς οι υπόλοιπες περιγράφονται ήδη στις απαιτούμενες εργασίες στην αναλυτική διακήρυξη, ενώ το κλείσιμο των φώτων και κλιματιστικών, ούτως ή άλλως είναι ευθύνη των υπαλλήλων του Π.Κ., καθώς σχεδόν όλοι οι χώροι κλειδώνουν και δεν είναι προσβάσιμοι από το συνεργείο καθαρισμού μετά τη λήξη του ωραρίου. Σύμφωνα με τα παραπάνω η εταιρεία ... βαθμολογήθηκε από την Επιτροπή με 101.

... (...): **102** Η εταιρεία ... (...) προ-

σφέρει πρόσθετες εργασίες που θεωρούνται ικανοποιητικές ως προς το πλήθος και τη σημαντικότητα για το Πανεπιστήμιο, ωστόσο από τις περιγραφόμενες πρόσθετες εργασίες η Επιτροπή έλαβε υπόψη της μόνο τις: □ Απομάκρυνση κατά περίπτωση των νεκρών ζώων και επιτόπια απολύμανση του χώρου. • Τοποθέτηση φιαλών με υγρό αντισηπτικό αλκοολούχο, βακτηριοκτόνο, μυκητοκτόνο Gel χεριών «ASSEPTIGEL» (που καταπολεμά το μικρόβιο της φυματίωσης καθώς και τους ιούς H1N1, της Ηπατίτιδας Β (HBV) και του AIDS (HIV), στο κτίριο της Ιατρικής Σχολής. □ Διακόσμηση των αιθουσών όπου πραγματοποιούνται συνέδρια και ορκωμοσίες φοιτητών □ Καθαρισμός και πλύσιμο κάθε μέρα των δοχείων απορριμμάτων που βρίσκονται στους εξωτερικούς χώρους και αποκομιδή των απορριμμάτων αποκλειστικά με τροχήλατο μέσο □ Καθαρισμός ασφαλτόστρωτων χώρων στάθμευσης, περισυλλογή απορριμμάτων. Σκούπισμα μόνον σε απολύτως

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

αναγκαία σημεία (όπου συγκεντρώνονται απορρίμματα και τυχόν ακαθαρσίες ζώων) □ Μια φορά την εβδομάδα θα καθαρίζονται με ηλεκτρική σκούπα οι οδηγοί ολισθήσεως των θυρών όπου υπάρχουν καθώς οι υπόλοιπες περιγράφονται ήδη στις απαιτούμενες εργασίες στην αναλυτική διακήρυξη, ενώ ο καθαρισμός των λαμπτήρων και των ταπέτων θεωρείται επουσιώδης πρόσθετη εργασία, καθώς η χρήση τους φθίνει και έχει σχεδόν εκμηδενιστεί (έχει πραγματοποιηθεί αντικατάσταση των φωτιστικών σωμάτων με LED, ενώ τα ταπέτα δεν χρησιμοποιούνται πλέον) Σύμφωνα με τα παραπάνω η εταιρεία ... (...) βαθμολογήθηκε από την Επιτροπή με 102 λόγω του πλήθους των επιπρόσθετων προσφερόμενων εργασιών. ...: ... Η

... προσφέρει ως μοναδική πρόσθετη εργασία την παροχή υπηρεσιών μυοκτονίας-απεντόμωσης, η οποία ωστόσο είναι πολύ σημαντική για το Πανεπιστήμιο ..., το οποίο για την αντιμετώπιση των τρωκτικών και εντόμων, διαθέτει ετησίως ένα υψηλό ποσό. Σύμφωνα με τα παραπάνω η εταιρεία ... βαθμολογήθηκε από την Επιτροπή με 102. ...: 101 Η εταιρεία ...

προσφέρει πρόσθετες εργασίες που προσφέρει θεωρούνται ικανοποιητικές ως προς το πλήθος και τη σημαντικότητα για το Πανεπιστήμιο, ωστόσο από τις περιγραφόμενες πρόσθετες εργασίες η Επιτροπή έλαβε υπόψη της μόνο τις: □ Ευπρεπισμός φυτών εξωτερικών χώρων. □ Γενική απολύμανση WC καθώς οι υπόλοιπες περιγράφονται ήδη στις απαιτούμενες εργασίες στην αναλυτική διακήρυξη, ενώ η εξαέρωση συσκευών θέρμανσης, δεν μπορεί να εφαρμοστεί, καθώς το Πανεπιστήμιο δεν διαθέτει θερμομαντικά σώματα, παρά μόνο κλιματιστικά μηχ/τα ψύξης-θέρμανσης Σύμφωνα με τα παραπάνω η εταιρεία ... βαθμολογήθηκε από την Επιτροπή με 101.

Πίνακας Βαθμολογίας Στοιχείων Αξιολόγησης

	1	2	4
5			
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	... - ... - ... - ...	(...)	
ΟΜΑΔΑ	Συντελεστής		

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

κριτηρίων Α: βαρύτητας

A1 Ποιότητα των

προσφερομένων

υπηρεσιών και

συμφωνία τους

με τους όρους

της διακήρυξης	40%	100	40	100	40
100	40	100	40		

A2 Ανταπόκριση στα

στοιχεία της

διαδικασίας

καθαριότητας, βάσει

του δοθέντος

προγράμματος

(προσωπικό που

διατίθεται και

κατανομή αυτού) 20%

100 20

101 20,2

100	20	103	20,6		
-----	----	-----	------	--	--

A3 Αποδεδειγμένη

εμπειρία και

ικανότητα της

επιχείρησης για

την επιτυχή -

ποιοτική εκτέλεση

των δημοπρατού-

μενων εργασιών κα-

θαριότητας 15%

102 15,3

102 15,3

102

15,3	102	15,3			
------	-----	------	--	--	--

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΒΑΡΟΣ

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

ΟΜΑΔΑΣ Α :	75	75,3	75,5
75,3	75,9		
ΟΜΑΔΑ			
κριτηρίων Β : Συντελεστής			
βαρύτητας			
B1 Ποιότητα			
Χρησιμοποιού-			
μενων υλικών			
καθαριότητας	10%	100 10	100 10
100 10	100 10		
B2 Δυνατότητα			
επαρκούς			
υποστήριξης			
από τον			
ανάδοχο σε			
έκτακτες ανάγκες			
καθαρισμού	10%	100 10	100 10
100 10	100 10		
B3 Πρόσθετες			
εργασίες που			
εκτός διακήρυξης			
προτείνονται από			
τον ανάδοχο	5%	101 5,05	102 5,1
5,1	101 5,05		102
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΒΑΡΟΣ			
ΟΜΑΔΑΣ Β:	25	25,05	25,1
25,05			25,1
Σταθμισμένη βαθμολογία	100,35	100,6	100,4
100,95			

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

Έπειτα από τα παραπάνω, η Επιτροπή αποφασίζει να αποστείλει προς έγκριση το παρόν πρακτικό στην Σύγκλητο του Πανεπιστημίου ... και να ζητήσει: 1. την έγκριση του παρόντος Πρακτικού Αξιολόγησης. 2. **την απόρριψη των προσφορών των εταιρειών ..., ... (...), ..., λόγω μη συμμόρφωσης των προσφορών τους με τις απαιτήσεις της διακήρυξης αρ. .../3-6-2019** 3. να δοθεί εντολή για την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών των εταιρειών ..., ... (...), ... , ...»

7. Επειδή στην αριθμ. .../26-9-2019 Τακτική Συνεδρία της Συγκλήτου της αναθέτουσας αρχής (θέμα 19^ο), με την ήδη προσβαλλόμενη απόφαση, εγκρίθηκε το 1^ο Πρακτικό αξιολόγησης της Επιτροπής Διενέργειας και Αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του ηλεκτρονικού διαγωνισμού (σκέψη 6). Η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα την 2-10-2019 μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού (εφεξής η «επικοινωνία»)

8. Επειδή κατά της ως άνω απόφασης ασκήθηκε η υπό κρίση προσφυγή, νόμιμα και εμπρόθεσμα την 11-10-2019, με κατάθεση μέσω της «επικοινωνίας», με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ 39/2017, και κοινοποιήθηκε αυθημερόν στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

9. Επειδή την 14-10-2019 η αναθέτουσα αρχή προέβη στην προβλεπόμενη στο άρθ. 365 παρ. 1 περ. (α) του ν. 4412/20169 και στο άρθ. 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017, κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής στους λοιπούς διαγωνιζόμενους οικονομικούς φορείς, μέσω της «επικοινωνίας».

10. Επειδή υπέρ της διατήρησης της προσβαλλόμενης απόφασης νόμιμα, εμπρόθεσμα, με προφανές έννομο συμφέρον καθόσον η προσφυγή στρέφεται κατά της προσφοράς της πρώτης παρεμβαίνουσας, και σύμφωνα με την παρ. 1 και 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016, και των άρθ. 7 και 8 του ΠΔ 39/2017, ασκήθηκε την 17-10-2019 η πρώτη παρέμβαση με αριθ.

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

ΑΕΠΠ ΠΑΡ 1067, με τον νόμιμο προβλεπόμενο τρόπο κατάθεσης στην «επικοινωνία», και κοινοποιήθηκε την 25-10-2019 στην ΑΕΠΠ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της αναθέτουσας αρχής.

11. Επειδή υπέρ της διατήρησης της προσβαλλόμενης απόφασης νόμιμα, εμπρόθεσμα, με προφανές έννομο συμφέρον καθόσον η προσφυγή στρέφεται κατά της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας, και σύμφωνα με την παρ. 1 και 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016, και των άρθ. 7 και 8 του ΠΔ 39/2017, ασκήθηκε την 21-10-2019 η δεύτερη παρέμβαση, με τον νόμιμο προβλεπόμενο τρόπο κατάθεσης στην «επικοινωνία», και κοινοποιήθηκε την 25-10-2019 στην ΑΕΠΠ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της αναθέτουσας αρχής.

12. Επειδή υπέρ της διατήρησης της προσβαλλόμενης απόφασης νόμιμα, εμπρόθεσμα, με προφανές έννομο συμφέρον καθόσον η προσφυγή στρέφεται κατά της προσφοράς της τρίτης παρεμβαίνουσας, και σύμφωνα με την παρ. 1 και 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016, και των άρθ. 7 και 8 του ΠΔ 39/2017, ασκήθηκε την 24-10-2019 η με αριθ. ΑΕΠΠ ΠΑΡ 1068 τρίτη παρέμβαση, με τον νόμιμο προβλεπόμενο τρόπο κατάθεσης στην «επικοινωνία», και κοινοποιήθηκε την 24-10-2019, και την 25-10-2019 στην ΑΕΠΠ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της παρεμβαίνουσας και της αναθέτουσας αρχής αντίστοιχα.

13. Επειδή η αναθέτουσα αρχή γνωστοποίησε την 22-10-2019 στην ΑΕΠΠ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το με αριθ. πρωτ. 13370/22-10-2019 έγγραφο με τις απόψεις της επί της προσφυγής, και τον φάκελο της υπόθεσης.

14. Επειδή την 23-10-2019 εισήχθη προς κρίση το αίτημα αναστολής το οποίο η προσφεύγουσα είχε ενσωματώσει στην εξεταζόμενη προσφυγή, και εξεδόθη η με αριθ. Α490/2019 απόφαση της ΑΕΠΠ, με την οποία έγινε δεκτό το αίτημα αναστολής του διαγωνισμού μέχρι την έκδοση απόφασης της ΑΕΠΠ επί της προσφυγής.

15. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 8ου Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

346 παρ. 1, 360, και 366 του ν. 4412/2016 και των άρθρων 3 παρ. 1, και 15 του ΠΔ 39/2017, και κατόπιν της με αριθ. 1568/14-10-2019 Πράξης του Προέδρου του 8^{ου} Κλιμακίου, «περί ορισμού ημερομηνίας εξέτασης προδικαστικής προσφυγής και εισηγητή-κλήση περί απόψεων επί αιτήματος προσωρινών μέτρων».

16. Επειδή η προσφεύγουσα έχει προφανές έννομο συμφέρον για την άσκηση της προσφυγής, με την οποία αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το μέρος που αποδέχθηκε τις προσφορές των συνδιαγωνιζομένων οικονομικών φορέων, θεμελιώνοντας εν προκειμένω, το έννομο συμφέρον της, ως ένας εκ των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων με αποδεκτή προσφορά στον διαγωνισμό, που εύλογα προσδοκά να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση, και ως εκ τούτου επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης, η οποία, κατά τους ισχυρισμούς του, παραβιάζει τους κανόνες που αφορούν στις διαδικασίες ανάθεσης, βασιζοντας το έννομο συμφέρον προς παροχή έννομης προστασίας στη ζημία από την -φερόμενη- παράνομη συμμετοχή απάντων των γενομένων δεκτών προσφορών των συνδιαγωνιζόμενων εταιρειών, και στο επιδιωκόμενο προφανές όφελος από την απόρριψη της προσφοράς τους (βλ. ΣτΕ 678/2016, ΕΑ ΣτΕ 1216/2006, ΣτΕ 678/2016, ΕΑ ΣτΕ 512/2002, 517/2001, ΣτΕ 956/95 ΔΔικ 1995/577, ΣτΕ Ολομ. 280/96, Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας», ΔιοικΔ, 2010, τ. 4, σελ 846- 7).

17. Επειδή με τον πρώτο λόγο της προσφυγής η προσφεύγουσα στρεφόμενη κατά της αποδοχής της προσφοράς της πρώτης παρεμβαίνουσας, και επικαλούμενη τον όρο 2.3.2 της διακήρυξης, τους ειδικούς όρους εκτέλεσης της σύμβασης, το Παράρτημα Ι της διακήρυξης (Πίνακας 2 σελ. 41-42) και το κριτήριο αξιολόγησης Α1, καθώς και το άρθ. 86 παρ. 11 του ν. 4412/2016, τις αρχές της νομιμότητας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της ισότητας και της διαφάνειας, καθώς και την αρχή της ίσης μεταχείρισης των μισθωτών, ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα κατά το μέρος που αποδέχθηκε την προσφορά της πρώτης

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

παρεμβαίνουσας διότι «...η δε εταιρεία «...», όπως προκύπτει από την εκ μέρους της υποβληθείσα «ΠΛΗΡΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» δήλωσε ότι πρόκειται να απασχολήσει 23 άτομα 8ωρης απασχόλησης και 2 μισθωτούς 6ήμερης και 6,67ώρης απασχόλησης, εκ των οποίων ο ένας θα εργάζεται όλες τις Κυριακές και τις αργίες. Δηλώνει, δηλαδή, η εταιρεία «...» ότι το «βάρος» της απασχόλησης κατά τις Κυριακές και τις αργίες δεν θα επιμεριστεί ισότιμα μεταξύ του συνόλου των εργαζομένων της αυτής εκμετάλλευσης, αλλά θα το επωμιστεί μόνο ένας εξ αυτών. Η παραπάνω πρακτική της εταιρείας «...» συνιστά πρόδηλη παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των μισθωτών εργαζομένων, όπως αυτή αναπτύχθηκε παραπάνω. Προς επίρρωση τούτου, παραθέτουμε και το, εκδοθέν κατόπιν σχετικού ερωτήματος μας, υπ. αριθμ. .../3.10.2019 έγγραφο του Σ.Ε.Π.Ε. Ν. Χανίων. Από το παραπάνω έγγραφο προκύπτει ότι : α. οι οικείες νομοθετικές διατάξεις δεν επιτρέπουν ο αυτός εργαζόμενος να εργάζεται για 7 συνεχόμενες Κυριακές και β. σε κάθε περίπτωση, επί απασχόλησης περισσότερων μισθωτών, η εργασία κατά τις Κυριακές πρέπει να καταμερίζεται με όρους ισότητας. Ως εκ τούτου, η προσφορά της εταιρείας «...» είναι πολλαπλώς πλημμελής αφού : α. προβλέπει ότι ο αυτός μισθωτός θα απασχολείται για το σύνολο των Κυριακών της συμβατικής περιόδου (2 έτη) και β. μόνο αυτός θα βαρύνεται με την εκτέλεση εργασιών κατά τις Κυριακές και τις αργίες. Η εταιρεία «...», με βάση την παραπάνω (νομικά πλημμελή) παραδοχή, διαμόρφωσε την τεχνική και οικονομική της προσφορά, η δε γενική και αόριστη δήλωση της ότι αποδέχεται τους όρους της διακήρυξης δεν ασκεί καμία έννομη επιρροή αφού: δεν συνιστά κατά νομική ακριβολογία Υ/Δ μιας και δεν βεβαιώνει γεγονότα παρελθόντα ή παρόντα, παρά συνιστά απλή δήλωση βουλήσεως συντεταγμένη στο προβλεπόμενο για τις Υ/Δ έντυπο η ως άνω δήλωση εν όψει της γενικότητας της δεν δύναται να ανατρέψει το σαφές περιεχόμενο της τεχνικής της προσφοράς, το οποίο αντιτίθεται στο νόμο. Εξάλλου, η Αναθέτουσα Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα να επεμβαίνει διορθωτικά στις προσφορές των διαγωνιζομένων και να τροποποιεί το περιεχόμενο τους. Από τα παραπάνω, προκύπτει ότι η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να απορρίψει

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

την προσφορά της εταιρείας «...», η δε προσβαλλόμενη πράξη τυγχάνει ακυρωτέα, κατά το μέρος της που έκρινε διαφορετικά.»

18. Επειδή η αναθέτουσα αρχή ειδικά επί του πρώτου λόγου της προσφυγής, επικαλούμενη τον όρο 2.3 και το κριτήριο ανάθεσης Α2, το Παράρτημα Ι «ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ» και τον Πίνακα 2 της διακήρυξης, αναφέρει στις απόψεις της ότι «..Αναφορικά με αυτή την απαίτηση η Επιτροπή έκρινε ότι εννοείται ο ελάχιστος αριθμός εργαζομένων, με την έννοια των ανθρωπο - ωρών εργασίας και όχι με την έννοια του αριθμού των φυσικών προσώπων. Αυτό άλλωστε αποδεικνύεται και με το γεγονός ότι ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός εργαζομένων π.χ στο ... κτίριο της ... είναι 0,4. Με αυτό το δεδομένο η Επιτροπή αξιολόγησε την προσφερόμενη κατανομή προσωπικού όλων των συμμετεχουσών εταιρειών στο διαγωνισμό, **με αναγωγή του αριθμού ατόμων σε προσφερόμενες ανθρωποώρες,** ώστε να προκύψουν συγκρίσιμα μεγέθη, προκειμένου να προχωρήσει στη βαθμολόγηση του εν λόγω κριτηρίου. Η εταιρεία ... (...) όπως περιγράφεται στην τεχνική της προσφορά, προτίθεται να απασχολήσει, «... 25 άτομα, τα οποία αναλύονται σε 23 άτομα που θα είναι πλήρους και αποκλειστικής δωρης απασχόλησης και 2 άτομα που θα είναι 6,67ωρης δήμερης απασχόλησης εκ των οποίων το ένα θα εργάζεται όλες τις Κυριακές και τις αργίες». Η Επιτροπή αποδέχθηκε αυτή την κατανομή του προσωπικού της εταιρείας ... (...) ως αντίστοιχη των 25 ατόμων πλήρους και αποκλειστικής δωρης απασχόλησης: θεωρώντας δεδομένο ότι η αναφορά « της απασχόλησης ενός ατόμου όλες τις Κυριακές και αργίες...», **αναφέρεται γενικά στη διάθεση των αντίστοιχων ανθρωποωρών εκ μέρους της εταιρείας και όχι την απασχόληση του ίδιου φυσικού προσώπου για όλες τις Κυριακές του έτους.** □ λαμβάνοντας υπόψη και την Υ.Δ. της εταιρείας αποδεχόμενη τους όρους της διακήρυξης, άρα δεσμεύεται για την απαραίκλιτη τήρηση της Εργατικής Νομοθεσίας »

19. Επειδή ειδικά επί του πρώτου λόγου της προσφυγής που στρέφεται άμεσα κατά της αποδοχής της τεχνικής της προσφοράς, η πρώτη παρεμβαίνουσα αναφέρει ότι «... Η προσφεύγουσα ΕΝΤΕΛΩΣ ΑΒΑΣΙΜΑ,

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΑ, ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΤΙΚΑ μέμφεται την εταιρεία μας ότι δήθεν δεν τηρεί την αρχή της ίσης μεταχείρισης των μισθωτών ιδιαίτερα σε θέματα συσχετιζόμενα με την εφαρμογή του ωραρίου καθόσον στο υποβληθέν έγγραφο «ΠΛΗΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» δηλώσαμε ότι πρόκειται να απασχολήσουμε 23 άτομα 8ωρης απασχόλησης και 2 άτομα 6ήμερης και 6,67ώρης απασχόλησης εκ των οποίων ο ένας θα εργάζεται όλες τις Κυριακές και αργίες. **ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕ ΟΜΩΣ ΟΤΙ ΔΗΛΩΣΑΜΕ ΕΠΙΣΗΣ ΠΩΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΜΕ**, εκτός των παραπάνω 25 ατόμων, **επιπλέον 3 άτομα 8ωρης απασχόλησης για 3 Σάββατα και 3 Κυριακές ανά έτος** για την κάλυψη των επιπλέον αναγκών καθαρισμού όπως αυτές περιγράφονται στο κεφάλαιο «ΩΡΑΡΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ», **το οποίο βασικό στοιχείο απέκρυψε τεχνηέντως η προσφεύγουσα εταιρεία!** Επομένως, η εταιρεία μας, συνολικά προφέρει περισσότερα άτομα από το ελάχιστο απαιτητό της Διακήρυξης ΚΑΙ ΓΙΑ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΛΟΓΟ ΚΑΙ ΛΑΒΑΜΕ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΤΟΥ 100! Με την λανθασμένη αυτή προσέγγιση, η προσφεύγουσα, έχοντας ως σκοπό να επηρεάσει την κρίση σας, καταλήγει και σε ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ, πως δήθεν ένας υπάλληλος θα εργάζεται μόνο Κυριακές, στηριζόμενη μόνο στην διατύπωση και όχι στην εφαρμογή. Η διατύπωσή μας, που παρερμηνεύει η προσφεύγουσα, έγινε με τέτοιο τρόπο ούτως ώστε να γίνει κατανοητή και η ανάλυση του κόστους και φυσικά δεν εννοείται ότι ένας συγκεκριμένος εργαζόμενος θα εργάζεται μόνο Κυριακές, **αλλά ότι ένα άτομο εκ των προσφερομένων** θα εργάζεται Κυριακή. Στην πράξη είναι προφανές ότι θα υπάρχει πρόγραμμα με κυλιόμενο ωράριο μεταξύ των εργαζομένων. Σε κάθε περίπτωση δε και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Β.Δ 748/1966, άρθρο 5 του Π.Δ 88/1999), σε όλους τους εργαζόμενους πρέπει να εξασφαλίζεται ανά εβδομάδα, ελάχιστη περίοδος συνεχούς ανάπαυσης είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, η οποία συμπεριλαμβάνει κατά αρχήν την Κυριακή, ανάλογα με τις ισχύουσες για κάθε κατηγορία εργαζομένων διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και πρακτικές. Στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η απασχόληση κατά ημέρα Κυριακή, τότε ο

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

εργαζόμενος θα πρέπει να αναπαύεται σε άλλη ημέρα της εβδομάδας (Δευτέρα ως Σάββατο) και πάλι κατά (24) συνεχείς ώρες. Σε αυτές τις περιπτώσεις, πρέπει οπωσδήποτε ανά περίοδο 7 εβδομάδων, μία εβδομαδιαία ανάπαυση να συμπίπτει με ημέρα Κυριακή, ή εναλλακτικά θα πρέπει να εξασφαλίζονται επτά (7) αναπαύσεις κατά ημέρα Κυριακή εντός του έτους. ΕΠΟΜΕΝΩΣ, ακόμα και σε περίπτωση παρερμηνείας, με την διάθεση 2 ατόμων για Κυριακές και αργίες αλλά και με επιπλέον 3 άτομα θωρης απασχόλησης για 3 Σάββατα και 3 Κυριακές ανά έτος, είναι προφανές ότι ΟΥΔΕΙΣ εργαζόμενος θα εργάζεται μόνο Κυριακές και σε κάθε περίπτωση ΟΥΔΕΙΣ θα εργάζεται περισσότερες από 7 συνεχόμενες Κυριακές αφού θα υπάρχει διαθέσιμο προσωπικό για να «καλύπτει» τα ρεπό των εργαζομένων τις Κυριακές. Ακόμα και το ίδιο το έγγραφο από το ΣΕΠΕ Χανίων, που επικαλείται και προσκομίζει η προσφεύγουσα, το παρερμηνεύει και το μεταφέρει στην προσφυγή της με κίβδηλο τρόπο αφού το έγγραφο αυτό ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΕΙ ότι «α. οι οικείες νομοθετικές διατάξεις δεν επιτρέπουν ο αυτός εργαζόμενος να εργάζεται για 7 συνεχόμενες Κυριακές..» ΑΛΛΑ ΑΝΤΙΘΕΤΩΣ αναφέρει με σαφήνεια ότι «στις περιπτώσεις κατά τις οποίες επιτρέπεται η κατά Κυριακή εργασία, μέσα στο χρονικό διάστημα 7 εβδομάδων θα πρέπει ο εργαζόμενος να λαμβάνει εβδομαδιαία ανάπαυση (ΡΕΠΟ) μία (1) Κυριακή» ΔΗΛΑΔΗ και το ΣΕΠΕ ουδέν διαφορετικό αναφέρουν των όσων προβάλλουμε νομίμως και εμείς, αφού γνωρίζουμε και τηρούμε την ισχύουσα Νομοθεσία. Βάσει όλων των ανωτέρω, είναι προφανές ότι με την αποδοχή της προσφοράς μας, η αρμόδια Επιτροπή και κατ' ακολουθία η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου ... με το απόσπασμα πρακτικών της 417ης/26-09-2019 συνεδρίασής της, δεν υπέπεσαν σε καμία παράβαση και πλημμέλεια δεχόμενοι την προσφορά μας, αφού **δεν υπάρχει καμία παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των μισθωτών ή άλλη παράβαση της εργατικής νομοθεσίας**, όπως διατείνεται εσφαλμένα η προσφεύγουσα, αφού προσφέρουμε περισσότερα άτομα των ελαχίστων απαιτήσεων της Διακήρυξης και θα υπάρχει ικανός αριθμός προσωπικού που θα εργάζεται κυλιόμενα τις Κυριακές και αργίες βάσει του πίνακα προσωπικού

που θα συνταχθεί. **Επομένως ο ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ λόγος προσφυγής κατά της εταιρείας μας είναι άτοπος, χωρίς νομικό ή πραγματικό έρεισμα, ασκείται αβάσιμα, απαράδεκτα, καταχρηστικά και πρέπει να απορριφθεί...**»

20. Επειδή με τον λόγο ΙΙ. 1 της προσφυγής η προσφεύγουσα επικαλούμενη τον όρο 2.3 της διακήρυξης, στρέφεται κατά της αποδοχής της προσφοράς της τρίτης παρεμβαίνουσας, και ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα κατά το μέρος που αποδέχθηκε την προσφορά διότι «...προκύπτει με σαφήνεια ότι, προκειμένου να βαθμολογηθεί η κάλυψη του συγκεκριμένου κριτηρίου, ο υποψήφιος ανάδοχος όφειλε να συμπεριλάβει στην προσφορά του «αποσπάσματα συμβάσεων» με τις εκεί αναφερόμενες αναθέτουσες αρχές και φορείς. Άλλωστε, η προσκόμιση των σχετικών συμβάσεων είναι απαραίτητη προκειμένου να διακριβωθεί εάν και κατά πόσο οι σχετικές εργασίες αναφέρονται και σε -βαρύνουσας σημασίας κατά τη διακήρυξη- «έργα καθαριότητας ιδιαίτερων χώρων π.χ. εργαστήρια, μουσεία κλπ». Όμως, η εταιρεία «...» δεν προσκόμισε τα ως άνω αποσπάσματα συμβάσεων και, ως εκ τούτου, παρανόμως και κατά πρόδηλη παραβίαση του οικείου όρου της Διακήρυξης, η προσφορά της έγινε δεκτή. Από τα παραπάνω, προκύπτει ότι η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να απορρίψει την προσφορά της εταιρείας «...», η δε προσβαλλόμενη πράξη τυγχάνει ακυρωτέα, κατά το μέρος της που έκρινε διαφορετικά.»

21. Επειδή η αναθέτουσα αρχή ειδικά επί του λόγου ΙΙ.1 της προσφυγής, επικαλούμενη τον όρο 2.4.3, 2.3 και το κριτήριο ανάθεσης Α3, αναφέρει στις απόψεις της ότι «.. Η εταιρεία «...» υπέβαλε κατάλογο κυριότερων υπηρεσιών πλήρως συμπληρωμένο με τα χρονικά διαστήματα, τους προϋπολογισμούς και τα μεγέθη των έργων και με αντιστοιχία σε συστατικές επιστολές, ενώ πράγματι δεν υπέβαλε τις αντίστοιχες συμβάσεις που αναφέρονται στην περιγραφή του κριτηρίου Α3. Επειδή όμως η υποβολή συμβάσεων δεν αναφέρεται στα επι ποινή αποκλεισμού ζητούμενα δικαιολογητικά του κεφ. 2.4.3 της Αναλυτικής Διακήρυξης, ενώ τα υποβληθέντα διαθέσιμα στοιχεία επέτρεπαν στην Επιτροπή να αξιολογήσει

την εμπειρία της εταιρείας **για την επιτυχή-ποιοτική εκτέλεση των δημο-πρατούμενων εργασιών καθαριότητας**, η Επιτροπή έκρινε ότι δεν πρέπει να αποκλειστεί και προχώρησε στην αξιολόγηση της. »

22. Επειδή ειδικά επί του λόγου II.1 της προσφυγής που στρέφεται άμεσα κατά της αποδοχής της τεχνικής της προσφοράς, η τρίτη παρεμβαίνουσα, επικαλούμενη τους όρους 2.4.3 και 2.2.9.2 της διακήρυξης και τις αρχές της ισότητας, της τυπικότητας, διαφάνειας και δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς, αναφέρει ότι **«...Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΣ ΕΧΕΙ ΥΠΟΒΑΛΛΕΙ Ο,ΤΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 2.4.3 «ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ-ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΥΠΟΒΑΛΑΜΕΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ «A3.1 Πελατολόγιο, A3.2 Βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης, B2.2 Βεβαιώσεις εκτάκτων αναγκών», ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΑΦΕΝΟΣ ΔΗΛΩΣΑΜΕ ΜΕ ΛΕΠΤΟΜΕΡΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΕ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΙ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΡΙΕΤΙΑ Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΑΦΕΤΕΡΟΥΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΞ ΗΜΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΟΥΔΕΜΙΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΟΥ ΥΦΙΣΤΑΤΟ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ-ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 2.2.9.2. ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ ΑΝΑΔΟΧΟ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ** Διότι η εταιρεία μας υπέβαλε στον φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής τεχνικής προσφοράς της **Ο,ΤΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ** από τη διακήρυξη επί ποινή απόρριψης προσφοράς, σε πλήρη συμμόρφωση με τα ρητώς οριζόμενα στο άρθρο 2.4.3. της διακήρυξης, ήτοι α) τον κατάλογο των κυριοτέρων υπηρεσιών που ανέλαβε, εκτέλεσε και εκτελεί η εταιρεία μας κατά τα τρία προηγούμενα έτη (από το μήνα Σεπτέμβριο έτους 2017 που συστάθηκε) που

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

αφορά ειδικότερα στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας κτιρίων και β) συστατικές επιστολές – βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης που αναφέρονται στην ποιότητα και αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών του καθαριότητας που παρείχε η εταιρεία μας κατά την εκτέλεση των συμβάσεων που είχε αναλάβει την τελευταία τριετία. Άλλωστε **ΟΥΔΕΜΙΑ ΑΠΑΙΤΗΣΗ** εκ της διακηρύξεως υφίστατο για υποβολή αντιγράφων των αναγραφόμενων και δηλούμενων συμβάσεων έργου στο στάδιο υποβολής δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς των συμμετεχόντων. Αντιθέτως, όλα τα αποδεικτικά μέσα του άρθρου 2.2.9.2 της διακήρυξης για την απόδειξη των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής και προϋποθέσεων συμμετοχής των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων υποβάλλονται από τον προσωρινό ανάδοχο στο στάδιο των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Επομένως, η εν λόγω αιτίαση της προσφεύγουσας περί μη υποβολής αντιγράφων συμβάσεων έργου καθαριότητας είναι παντελώς αβάσιμη, μη νόμιμη και ανυπόστατη, καθώς η εταιρεία μας υπέβαλε ό,τι ακριβώς απαιτεί η διακήρυξη με αριθμό .../3-6-2019, καλύπτοντας απόλυτα τις ρητές και επί ποινή αποκλεισμού απαιτήσεις της διακήρυξης.... Από την αδιάστικτη γραμματική διατύπωση των όρων της διακήρυξης προκύπτει αδιαμφισβήτητα ότι σχετικά με την κατάρτιση και σύνταξη του φακέλου των δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων στον υπό κρίση διαγωνισμό ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ, ΕΠΙ ΠΟΙΝΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ, η υποβολή α) καταλόγου των κυριότερων υπηρεσιών που ανέλαβαν και εκτέλεσαν ή εκτελούν οι οικονομικοί φορείς κατά τα τρία προηγούμενα έτη (με αναφορά επί ποινή αποκλεισμού στα έργα της τριετίας) που αφορά ειδικότερα στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας κτιρίων παρόμοιας έκτασης και β) συστατικών επιστολών που να αναφέρονται στην ποιότητα και αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών των συμμετεχόντων και που αφορούν εργασίες της τελευταίας τριετίας (ΜΕ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣΗ ΜΕ ΤΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ «ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ»). Όλα δε τα αποδεικτικά μέσα των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής και προϋποθέσεων συμμετοχής υποβάλλονται από τον προσωρινό ανάδοχο στο στάδιο των

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

δικαιολογητικών κατακύρωσης. .... Επομένως η υποβληθείσα προσφορά μας καλύπτει πλήρως και επαρκώς τα ζητούμενα εκ της διακηρύξεως και για το λόγο αυτό η σχετική αίτηση της προσφεύγουσας εταιρείας «...» είναι παντελώς αβάσιμη, μη νόμιμη και ανυπόστατη και ως εκ τούτου θα πρέπει να απορριφθεί η υπό κρίση προσφυγή στο σύνολο της.»

23. Επειδή με τον λόγο ΙΙ. 2 της προσφυγής η προσφεύγουσα επικαλούμενη τον όρο 2.2.5 της διακήρυξης, στρέφεται κατά της αποδοχής της προσφοράς της τρίτης παρεμβαίνουσας, και ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα κατά το μέρος που αποδέχθηκε την προσφορά διότι «... Όπως έχει κριθεί *ad hoc* (βλ. ΑΕΠΠ 1007/2018 σκ. 34-35) όταν οι όροι της διακήρυξης περιέχουν τον όρο «οικονομική χρήση», αυτή συμπίπτει με το «φορολογικό έτος» του Κ.Φ.Ε., ήτοι συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος... Εν όψει τούτου, και δεδομένου του η διαγωνιστική διαδικασία λαμβάνει χώρα το 2019, η εταιρεία «...» όφειλε να δηλώσει στο ΕΕΕΣ της τον γενικό κύκλο εργασιών της για τα οικονομικά έτη 2017 και 2018, αφού, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που έχει υποβάλλει, δεν είχε συσταθεί κατά το έτος 2016. Εξάλλου, η διακήρυξη κατά τρόπο σαφή όριζε ότι τα οικονομικά στοιχεία αφορούν τις προηγούμενες του διαγωνισμού χρήσεις. Όμως, όπως προκύπτει από το υποβληθέν εκ μέρους της ΕΕΕΣ, η τελευταία έχει επικαλεστεί, για την παραδεκτή συμμετοχή της στον διαγωνισμό, γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών που έχει αναπτύξει κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2018 έως 30.04.2019, ο οποίος, όμως, εν όψει των παραπάνω δεδομένων, δεν μπορεί να προσμετρηθεί υπέρ της καθώς αναφέρεται σε εργασίες που έλαβαν χώρα κατά το 2019. Περαιτέρω, από τον τρόπο που έχει συντάξει το ΕΕΕΣ της, δεν προκύπτει ποιο ποσοστό του ποσού των 1710653.78 EUR έλαβε χώρα εντός του 2018, προκειμένου να δύναται να ελεγχθεί εάν ο τζίρος της κατά το 2018 είναι επαρκής για το παραδεκτό της προσφοράς της. Με άλλη διατύπωση: για τις ανάγκες της αξιολόγησης των προσφορών είναι αδιάφορο για ποιες περιόδους κάθε οντότητα συντάσσει τις οικονομικές καταστάσεις της. Αυτό που είναι νομικά κρίσιμο, είναι να αποδεικνύεται η πλήρωση των τιθέμενων από τη διακήρυξη ποσών για τα

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

οικονομικά έτη πριν την 1.1.2019 και, συνεπώς, κύκλος εργασιών που έλαβε χώρα κατά το 2019 δεν λαμβάνεται υπόψιν. Εν όψει των παραπάνω η προσφορά της εταιρείας «...» είναι πολλαπλώς πλημμελής, αφού, η τελευταία: α. επικαλείται κύκλο εργασιών κτηθέντα κατά χρόνο μη προβλεπόμενο από τη διακήρυξη β. έχει συμπληρώσει εσφαλμένα το ΕΕΕΣ της μιας και δεν μπορεί να διακριβωθεί ο κύκλος εργασιών της κατά το οικονομικό έτος 2018. Από τα παραπάνω, προκύπτει ότι η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, και εξ αυτού του λόγου, να απορρίψει την προσφορά της εταιρείας «...», η δε προσβαλλόμενη πράξη τυγχάνει ακυρωτέα, κατά το μέρος της που έκρινε διαφορετικά.»

24. Επειδή η αναθέτουσα αρχή ειδικά επί του λόγου II. 2 της προσφυγής, επικαλούμενη τους όρους 2.2.5, 2.2.9.2, 2.2.9.2 παρ. Β3 της διακήρυξης, και την ΚΟ 13 της ΕΑΑΔΗΣΥ αναφέρει στις απόψεις της ότι «..Η εταιρεία «...» υπέβαλλε Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης στο οποίο δηλώνει : **(“Ολικός”)** **Ετήσιος κύκλος εργασιών** Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 05.09.2017 - 30.06.2018 Ποσό 79580.00 EUR Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 01.07.2018 - 30.04.2019 Ποσό 1710653.78 EUR Η Επιτροπή έκρινε ότι η εταιρεία «...» πληροί το κριτήριο της χρηματοοικονομικής επάρκειας, όσον αφορά στο συνολικό ύψος του κύκλου εργασιών προηγούμενων χρήσεων, έχοντας προσκομίσει στοιχεία ισολογισμού για το χρονικό διάστημα που λειτουργεί (ημερομηνία υπογραφής καταστατικού ίδρυσης 1/9/2017) ενώ μετά από διερεύνηση που έκανε, ενημερώθηκε ότι η οικονομική χρήση μίας εταιρείας δύναται να ξεκινά στις 1 Ιουλίου και να τελειώνει στις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους. Επομένως, δύναται να θεωρηθεί ως «προηγούμενη χρήση» το χρονικό διάστημα από 1/7/2018 έως 30/6/2019, με την επιφύλαξη φυσικά της επαλήθευσης αυτών, με τη προσκόμιση των σχετικών αποδεικτικών μέσων, εάν η εταιρεία «...» αναδειχθεί υποψήφιος ανάδοχος. Σύμφωνα με την αρ. 13 Οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ “Κριτήρια ποιοτικής επιλογής δημοσίων συμβάσεων και έλεγχος καταλληλότητας: ειδικά η οικονομική και χρημα-

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

τοοικονομική επάρκεια και η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα”(ΑΔΑ: ΩΒΥ7 ΟΞΤΒ-ΤΛ7): «Σημειώνεται, πάντως, ότι ειδικά στην περίπτωση του κριτηρίου του κύκλου εργασιών, η δήλωση του προσφέροντος “κατ’ ανώτατο όριο”για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις είναι υποχρεωτική. **Ωστόσο, αν η επιχείρηση λειτουργεί για λιγότερο της τριετίας χρονικό διάστημα, δεν μπορεί να αποκλειστεί από τη διαδικασία του διαγωνισμού για το λόγο αυτό (“για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ’ ανώτατο όριο, συναρτήσει της ημερομηνίας δημιουργίας του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του”)**, Σύμφωνα δε με την ΕΑ ΣτΕ 207/2011 : **«Κατά την έννοια του ανωτέρω όρου της διακηρύξεως, οι ενδιαφερόμενες να μετάσχουν στον διαγωνισμό επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν λιγότερο από τρία έτη λειτουργίας, ή οι οποίες διαθέτουν τα ζητούμενα από τη διακήρυξη προϊόντα για χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών ετών δεν αποκλείονται εκ του λόγου τούτου από την συμμετοχή στον διαγωνισμό, αλλά δύνανται να προσκομίσουν κατάλογο παραδόσεων μόνο για το αντίστοιχο διάστημα που λειτουργούν ή που διαθέτουν τα εν λόγω προϊόντα [πρβλ.ΕΑ 1239/2009, 491/2006, 1241/2006, 300/1999, ΣτΕ 3899/2005]. Τυχόν αντίθετη ερμηνεία θα περιόριζε τον ανταγωνισμό, καθ’ όσον θα αποκλειόταν η συμμετοχή στο διαγωνισμό επιχειρήσεων οι οποίες είναι νέες ή οι οποίες έχουν αναλάβει πρόσφατα την διάθεση και εμπορία των ζητούμενων από τη διακήρυξη προϊόντων [πρβλ. ΕΑ 491/ 2009]. »**

25. Επειδή ειδικά επί του λόγου ΙΙ. 2 της προσφυγής που στρέφεται άμεσα κατά της αποδοχής της τεχνικής της προσφοράς, η τρίτη παρεμβαίνουσα, επικαλούμενη τους όρους 2.2.5, 2.2.9.2 Β3 της διακήρυξης, το άρθ. 75 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και τις αρχές της ισότητας, της τυπικότητας, διαφάνειας και δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς, αναφέρει ότι **«...Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΣ ΝΟΜΙΜΩΣ ΔΗΛΩΣΕ ΣΤΟ ΕΕΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΤΟΝ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΥΚΛΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ (05/09/2017)ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΗΝ 30/04/2019ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ**

ΕΝ ΙΣΧΥ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΙΣΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ, Ο ΟΠΟΙΟΣ ΥΠΕΡΚΑΛΥΠΤΕΙ ΤΟ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΠΟΣΟ ΤΩΝ 1.171.034,40€ ... Και τούτο, δεδομένου ότι η εταιρεία μας δήλωσε στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της προσφοράς της το συνολικό κύκλο εργασιών της από τη σύσταση της εταιρείας, ήτοι από την 05/09/2017 έως και την 30/04/2019, με βάση τις ισχύουσες εκτελεσθείσες και εν ισχύ συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, ήτοι το ποσό των **79.580,00 €** για τη 1η διαχειριστική χρήση 05/09/2017 έως 30/06/2018 και το ποσό των **1.710.653,78€** για το διάστημα 01/07/2018 έως και 30/04/2019, και ως εκ τούτου συνολικά το ποσό των **1.790.233,78€, το οποίο υπερβαίνει το απαιτούμενο ποσό των 1.171.034,40€.** ... Από την αδιάσπικτη γραμματική διατύπωση των όρων της διακήρυξης και της νομοθεσίας που διέπει αυτήν προκύπτει αδιαμφισβήτητα ότι στο στάδιο της συμμετοχής στο διαγωνισμό οι οικονομικοί φορείς **οφείλουν να συμπληρώσουν το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης, ως προκαταρκτική απόδειξη** ότι διαθέτουν τα κριτήρια επιλογής του υπό ανάθεση έργου και δεν εμπίπτουν σε κάποιον από τους λόγους αποκλεισμού. Στο στάδιο δε της κατακύρωσης, **ως αποδεικτικά μέσα, οφείλουν να προσκομισθούν στοιχεία από τον προσωρινό ανάδοχο** (οικονομικές καταστάσεις, ισολογισμοί ή δηλώσεις Ε3 αν δεν είναι υπόχρεος σύνταξης ισολογισμού ή δήλωση για όσο χρόνο λειτουργεί η εταιρεία, σε περίπτωση που λειτουργεί για χρονικό διάστημα μικρότερο της τριετίας) από τα οποία να προκύπτει ότι το ύψος του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης **είναι ίσο η μεγαλύτερο της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης της διακήρυξης, ήτοι μεγαλύτερο του ποσού των 1.171.034,40 €.** Ιδίως εφόσον ο οικονομικός φορέας λειτουργεί για χρόνο μικρότερο της τριετίας πρέπει να υποβάλει δήλωση για όσο χρόνο λειτουργεί. Επομένως, όπως προκύπτει από τα άρθρα 2.2.5 και 2.2.9.2 Β3 της διακήρυξης ο κανόνας της υποχρεωτικής προσκόμισης από τον συμμετέχοντα δήλωσης περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και κατά περίπτωση του κύκλου εργασιών στον τομέα που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο, κάμπτεται στην περίπτωση που ο φορέας

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

*λειτουργεί για χρονικό διάστημα μικρότερο της τριετίας. Έτσι, ρητώς κατά τη διακήρυξη, ο ανωτέρω κανόνας τελεί σε συνάρτηση με την ημερομηνία σύστασης του οικονομικού φορέα ή την έναρξη των δραστηριοτήτων του, γι' αυτό και τα ζητούμενα ανωτέρω στοιχεία προσκομίζονται «εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών», εννοείται που αφορά τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις. Στην περίπτωση, λοιπόν, που ο φορέας λειτουργεί για χρονικό διάστημα μικρότερο της τριετίας «θα πρέπει να υποβάλλει δήλωση για όσο διάστημα λειτουργεί». Ρητώς, επίσης, κατά το άρθρο 2.2.9.2 Β3 της διακήρυξης η υποβολή της ανωτέρω δήλωσης είναι υποχρεωτική αλλά και αρκεί προς απόδειξη της συνδρομής των όρων του άρθρου 2.2.5 της διακήρυξης. ...Στην προκειμένη περίπτωση, η εταιρεία μας «...» λειτουργεί από την 05-09-2017. Για το λόγο νομίμως δηλώσαμε στο Ε.Ε.Ε.Σ. τον κύκλο εργασιών **αφενός** κατά την 1η διαχειριστική χρήση, 05/09/2017 έως 30/06/2018, ο οποίος ανέρχεται στο ποσό των 79.580,00 € και **αφετέρου** κατά την περίοδο που εκκινεί η 2η διαχειριστική χρήση, ήτοι από 01/07/2018 έως και 30/04/2019, με τα έως εκείνη τη στιγμή οικονομικά στοιχεία της εταιρείας μας για τις εν ισχύ και εκτελεσθείσες συμβάσεις, ο οποίος κύκλος εργασιών ανερχόταν στο ποσό των **1.710.653,78€**. Ως εκ τούτου ο συνολικός κύκλος εργασιών της εταιρείας μας **από την ημερομηνία σύστασης της εταιρείας (05/09/2017) έως και την 30/04/2019**, ανέρχεται στο συνολικό ποσό των **1.790.233,78 €**, και υπερβαίνει της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης του διαγωνισμού. ... Επειδή, άλλωστε, έχει συναφώς κριθεί ότι είναι μη νόμιμος ο αποκλεισμός επιχειρήσεων για το λόγο ότι έχουν λιγότερο από τρία έτη λειτουργίας, ή διαθέτουν τα ζητούμενα από τη διακήρυξη προϊόντα για χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών ετών, εφόσον προσκομίζουν κατάλογο παραδόσεων μόνο για το αντίστοιχο διάστημα που λειτουργούν ή διαθέτουν τα εν λόγω προϊόντα (ΣΤΕ ΕΑ 207/2011 βλ. επίσης ΣΤΕ ΕπΑν 1239/2009, 491/2006, 1241/2006, 300/1999, ΣΤΕ 3899/2005) Επομένως η υποβληθείσα προσφορά **καλύπτει πλήρως και επαρκώς τα ζητούμενα εκ της διακηρύξεως, είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της νομοθεσίας που διέπει αυτήν,** και ως εκ*

τούτου θα πρέπει η υπό κρίση προσφυγή της εταιρείας «...» να απορριφθεί στο σύνολο της.»

26. Επειδή με τον λόγο II. 3 της προσφυγής η προσφεύγουσα στρεφόμενη κατά της αποδοχής της προσφοράς της τρίτης παρεμβαίνουσας, και επικαλούμενη τους όρους 2.4.3.η.ii), 2.3.1 και κριτήριο ανάθεσης 3 της διακήρυξης, ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα κατά το μέρος που αποδέχθηκε την προσφορά διότι « Όπως προκύπτει από τον κατάλογο έργων της εταιρείας «...», η πλειοψηφία των συμβατικών εργασιών τις οποίες επικαλείται, δεν αποδεικνύεται με τα προβλεπόμενα από τη διακήρυξη αποδεικτικά μέσα (βλ. έργα υπ.αριθμ. 2,3,4,5,6,8,10,11,15 και 16). Επομένως, παρανόμως η Αναθέτουσα Αρχή αξιολόγησε τις παραπάνω εργασίες, θέτοντας εκ ποδών ουσιώδη όρο της διακήρυξης τον οποίο η ίδια είχε θεσπίσει. Από τα παραπάνω, προκύπτει ότι η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, και εξ αυτού του λόγου, να απορρίψει την προσφορά της εταιρείας «...», η δε προσβαλλόμενη πράξη τυγχάνει ακυρωτέα, κατά το μέρος της που έκρινε διαφορετικά.»

27. Επειδή με τον λόγο III. 1 της προσφυγής η προσφεύγουσα στρεφόμενη κατά της αποδοχής της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας, και επικαλούμενη τα άρθ. 1, 2, 3, 4 της ΥΑ/2013 (ΥΑ ΥΑ/Φ.40.4/163 ΦΕΚ Β 401 2013): «Ρυθμίσεις για ηλεκτρονική διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών μεταξύ φορέων δημοσίου & φυσικών προσώπων ή ΝΠΙΔ», ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα κατά το μέρος που αποδέχθηκε την προσφορά, διότι « .. Από τις παραπάνω διατάξεις, οι οποίες ρητά ενσωματώθηκαν στη διακήρυξη, προκύπτει ότι η υπογραφή των εγγράφων της προσφοράς πρέπει να φέρει ενσωματωμένη χρονική σήμανση από αναγνωρισμένο πάροχο υπηρεσιών ασφαλούς χρονοσήμανσης όπως πρέπει και όχι την ώρα από το ρολόι του υπολογιστή του υπογράφοντος. Από το ΕΕΕΣ και τις Υ/Δ που υπέβαλε η ... προκύπτει ότι τα ως άνω έγγραφα φέρουν χρονική σήμανση από το ρολόι του υπολογιστή του υπογράφοντος και, συνεπώς, η προσφορά πρέπει να απορριφθεί. Από τα παραπάνω, προκύπτει ότι η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να απορρίψει την

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

προσφορά της εταιρείας «...», η δε προσβαλλόμενη πράξη τυγχάνει ακυρωτέα, κατά το μέρος της που έκρινε διαφορετικά.»

28. Επειδή η αναθέτουσα αρχή ειδικά επί του λόγου ΙΙΙ. 1 της προσφυγής, επικαλούμενη τους όρους 2.4.1, 2.4.2.1, 2.4.2.2, 2.4.2.4, 2.4.2.5, σελ. 22, 2.4.4, σελ. 25, 3.2 σελ. 30, το άρθ. 37 ν. 4412/2016, και την απόφαση ΑΕΠΠ 80/2018, αναφέρει στις απόψεις της ότι « Πέραν του γεγονότος πως η προσφεύγουσα αόριστα αναφέρεται στο ότι τα υποβαλλόμενα έγγραφα φέρουν χρονική σήμανση από το ρολόι του υπολογιστή και όχι ενσωματωμένη χρονική σήμανση, χωρίς να αναφέρει ειδικά ποια είναι αυτά τα έγγραφα και με ποιον τεχνικά πρόσφορο και προσήκοντα τρόπο κατέληξε στο παραπάνω συμπέρασμα, επισημαίνονται τα εξής: 1. Η Επιτροπή έλεγξε τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά όλων των προσφερόντων, αναφορικά με τα ζητούμενα στην Αναλυτική Διακήρυξη, όσον αφορά στην ορθότητα της ηλεκτρονικής υποβολής τους, στο πλαίσιο και των δικών της τεχνικών γνώσεων. Ως εκ τούτου η Επιτροπή έκρινε ότι τα έγγραφα που έχει υποβάλει η εταιρεία «...»

ηλεκτρονικά και σύμφωνα με τη διακήρυξη πρέπει να φέρουν ψηφιακή υπογραφή, δεδομένου ότι έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα και φέρουν αποδεκτή ημερομηνία υπογραφής, είναι αποδεκτά. 2. Επίσης, από κανένα σημείο της διακήρυξης δεν προκύπτει πως οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να φέρουν πιστοποιημένες υπηρεσίες χρονοσήμανσης, παρά μόνο ψηφιακή υπογραφή...**Για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν ψηφιακή υπογραφή, χορηγούμενη από πιστοποιημένη αρχή παροχής ψηφιακής υπογραφής και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ- Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr)** ακολουθώντας την κατωτέρω διαδικασία εγγραφής του άρθρου 3 παρ. 3.2 έως 3.4 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. Π11/2390/2013 (ΦΕΚ 2677/Β – 21.10.13) «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ)». Σύμφωνα με τον όρο 2.4.2.2.: **«Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς και οποιαδήποτε ηλεκτρονική**

επικοινωνία μέσω του συστήματος βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 6 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης”. Τέλος, η αναφορά σε ψηφιακή υπογραφή εμφανίζεται και σε άλλα σημεία της διακήρυξης (ενδεικτικά όρος 2.4.2.4 , 2.4.2.5 σελ. 22, 2.4.4. σελ. 25, 3.2 σελ. 30 κλπ.) Από τα παραπάνω προκύπτει πως το μοναδικό σημείο της διακήρυξης στο οποίο γίνεται συγκεκριμένη αναφορά σε υπηρεσίες χρονοσήμανσης αφορά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς στο ΕΣΗΔΗΣ κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 37 Ν.4412/2016. Σύμφωνα με την 80/2018 ΑΕΠ Π:...Με βάση και την ανωτέρω απόφαση της ΑΕΠΠ, η οποιαδήποτε αμφιβολία ως προς τον χρόνο της υπογραφής των αορίστως αναφερομένων υποβληθέντων εγγράφων εκ μέρους της συμμετέχουσας στον διαγωνισμό επιχείρησης παύει να υπάρχει από το γεγονός της εμπρόθεσμης κατάθεσης όλου του φακέλου στο ΕΣΗΔΗΣ, το οποίο, σύμφωνα με τις ως άνω παρατεθείσες διατάξεις, βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες χρονοσήμανσης. Κατά συνέπεια, ακόμη και εάν θα μπορούσε να κριθεί πως τα έγγραφα δεν φέρουν ασφαλή χρονοσήμανση, θα πρέπει να θεωρηθεί πως αυτή παρέχεται κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών, με αποτέλεσμα σε κάθε περίπτωση ως χρόνος υπογραφής να θεωρείται ο χρόνος κατάθεσης της προσφοράς στο ΕΣΗΔΗΣ. »

29. Επειδή ειδικά επί του λόγου ΙΙΙ. 1 της προσφυγής που στρέφεται άμεσα κατά της αποδοχής της τεχνικής της προσφοράς, η δεύτερη παρεμβαίνουσα, επικαλούμενη το άρθ. 2 του ΠΔ 150/2001 περί προσαρμογής της εθνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 99/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές (ΕΕ L 13), την ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2012, τις από Αυγούστου 2017 κατευθυντήριες οδηγίες για την αναγνώριση ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων με αναγνωρισμένα ψηφιακά πιστοποιητικά σκληρής αποθήκευσης, που είναι δημοσιευμένες στην ιστοσελίδα της ΑΠΕΔ (Αρχή Πιστοποίησης ελληνικού Δημοσίου (<http://www.aped.gov.gr/texnika-themata/35-posdiakrino.html>), το άρθ. 8 της ΥΑ 56902/215/2-6-17) «Τεχνικές

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

Λεπτομέρειες και Διαδικασίες Λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ», ισχυρίζεται ότι η προσφεύγουσα «... δεν αναφέρει στην Προσφυγή του ως οφείλει αν είχε δοθεί πρόσβαση στον προσφεύγοντα για έλεγχο των ηλεκτρονικώς υποβληθέντων δικαιολογητικών των οικονομικών φορέων που είχαν υποβάλει προσφορά στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, ούτε κάνει λόγο πως έλεγξε αν η ηλεκτρονική υποβολή των δικαιολογητικών έγινε ορθώς (ορθή υποβολή των στοιχείων στον κατάλληλο φάκελο). Ο προσφεύγων παραθέτει απλά την ισχύουσα νομοθεσία και δεν επικαλείται πως από την επισκόπηση των δικαιολογητικών μας που του απεστάλησαν δεν προέκυψε η ύπαρξη ψηφιακών υπογραφών που πληροί τις νόμιμες απαιτήσεις. Κατά τον έλεγχο της υπογραφής μας πιστοποιούνται και άλλα δεδομένα του φορέα μας από τα οποία συνάγεται ότι διαθέτουμε έγκυρη ψηφιακή υπογραφή, αποδεικνύεται η εγκυρότητα και η ισχύς των πιστοποιητικών μας και η θέση της υπογραφής μας με ασφαλή χρονοσήμανση. Από τα οριζόμενα στη Διακήρυξη προκύπτει ότι οι οικονομικοί φορείς που ενδιαφέρονται να συμμετέχουν στον οικείο διαγωνισμό απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και να διαθέτουν ψηφιακή υπογραφή, η οποία τους χορηγείται σύμφωνα με τις νόμιμες διατυπώσεις. Για το παραδεκτό της προσφοράς τους, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να υπογράψουν με την ψηφιακή υπογραφή όλα τα έγγραφα της προσφοράς που συντάσσονται/παράγονται από τους ίδιους, ενώ ο ασφαλής χρόνος υποβολής της προσφοράς τους αποδεικνύεται μέσω των υπηρεσιών χρονοσήμανσης, δηλαδή με ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης αυτών από τους πιστοποιημένους φορείς παροχής των εν λόγω υπηρεσιών προς τον χρήστη τους-οικονομικό φορέα, η οποία διαβιβάζεται σε αυτόν μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. με ασφαλή κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου βέβαιης χρονολογίας. Επιπλέον προκύπτει ότι οι απαιτούμενες από την οικεία διακήρυξη διατυπώσεις περί χρονοσήμανσης αφορούν τον χρόνο υποβολής των προσφορών των διαγωνιζομένων, ήτοι όλων των εγγράφων, στοιχείων και δικαιολογητικών που απαιτούνται από τους οικείους όρους της διακήρυξης, στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού (μέσω του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ) και παρέχονται, προκειμένου να επιβεβαιωθεί με ασφάλεια

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

(βεβαιότητα) η χρονοσήμανση, από το ίδιο το σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ) κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς και οποιαδήποτε ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του συστήματος βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του Ν.4412/2016 και το άρθρο 9 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης.). Παρομοίως και τα άρθρα 37 Ν.4412/2016 και 6 της ΥΑ Π1///2013 (ΥΑ Π1/2390 ΦΕΚ Β 2677 2013), ρητά, από τη διατύπωσή τους, προκύπτει ότι όταν αναφέρονται στην επιβεβαίωση της χρονοσήμανσης ως ασφαλούς/βεβαίας, εννοούν, την επιβεβαίωση που παρέχεται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ (βλ. σκ. 26, άρθρ. 37 παρ.3 Ν.4412/2016 και σκ. 27, άρθρ. 6 της ΥΑ Π1///2013 (ΥΑ Π1/2390 ΦΕΚ Β 2677 2013)). Το Ε.Ε.Ε.Σ. δε αποτελεί πρότυπο τεύχος με δεσμευτική ισχύ, το οποίο χρησιμοποιείται υποχρεωτικά από τις αναθέτουσες αρχές σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων του Βιβλίου Ι του Ν.4412/2016 άνω των ορίων, προκειμένου οι συμμετέχοντες στις ως άνω διαγωνιστικές διαδικασίες, κατά το χρόνο υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής ή των προσφορών τους να δηλώνουν υπεύθυνα ότι, αντιστοίχως προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης, δεν εμπίπτουν στις καταστάσεις εκείνες που συνιστούν λόγους αποκλεισμού, όπως και ότι πληρούν τα ανάλογα με τη διακήρυξη κριτήρια ποιοτικής επιλογής, ως προκαταρκτική απόδειξη της προσωπικής τους κατάστασης, ώστε να θεμελιώσουν κατ' αρχήν το δικαίωμα συμμετοχής τους στο διαγωνισμό. Από τις ως άνω διατάξεις της διακήρυξης ούτε από τον Νόμο προκύπτει η υποχρέωση του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό όπως, επιπλέον, της ψηφιακής υπογραφής εφοδιαστεί και με πιστοποιημένες υπηρεσίες χρονοσήμανσης, που συμπληρώνουν την ψηφιακή υπογραφή. Και ναι μεν τεχνικά είναι δυνατόν η ψηφιακή υπογραφή να είναι διασυνδεδεμένη ειδικά με τον εθνικό χρόνο, προβαίνοντας στις κατάλληλες ρυθμίσεις κατά την εγκατάσταση των πιστοποιητικών ψηφιακής υπογραφής στον υπολογιστή του οικονομικού φορέα (βλ. σκ. 28-30 για Κανονισμό Πιστοποίησης της Αρχής Πιστοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου και οδηγίες ΑΠΕΔ), θα μπορούσε δε να απαιτηθεί εάν το ζητούσε η διακήρυξη (βλ. σκ. 30 σχετικά με το άρθρο 4 των οδηγιών ΑΠΕΔ «Η ασφαλής χρονοσήμανση

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

[...]είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί ή να απαιτηθεί για την απόδειξη του ακριβούς χρόνου ψηφιακής υπογραφής ενός ψηφιακού εγγράφου.»). Πάντως, τέτοια υποχρέωση εκ του Νόμου και χωρίς να προβλέπεται στη διακήρυξη δεν μπορεί να επιβληθεί. Συνεπώς, αορίστως και αναπόδεικτα επικαλείται ο προσφεύγων ακυρότητα των επίμαχων εγγράφων μας.»

30. Επειδή με τον λόγο III. 2 της προσφυγής η προσφεύγουσα στρεφόμενη κατά της αποδοχής της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας, και επικαλούμενη το άρθρ. 79 παρ. 1 και 3, το άρθρ. 83 παρ. 1 έως 7 και 9 έως 10 του ν. 4412/2016, και τον όρο 2.2.9.1 της διακήρυξης, ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα κατά το μέρος που αποδέχθηκε την προσφορά διότι «...Εν προκειμένω στα υποβληθέντα και ζητούμενα επί ποινή απόρριψης της προσφοράς με βάση τον όρο 2.2.9.1 της Διακήρυξης, ΕΕΕΣ της συμμετέχουσας ..., και ειδικότερα στο Μέρος II Πεδίο Α με τίτλο Πληροφορίες σε σχέση με τον οικονομικό φορέα δηλώθηκε καταφατική απάντηση στο εξής ερώτημα: **Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ) επιλογής];** • **Ναι** ○ **Όχι** Η ανωτέρω καταφατική επιλογή της συμμετέχουσας ... συνεπάγεται ότι, κατά την ηλεκτρονική παραγωγή του ΕΕΕΣ, ενεργοποιείται η διάταξη του άρθρου 83 του ν. 4412/2016 και δεν εμφανίζεται η παρακάτω επιλογή ερωτήματος και ως εκ τούτου δεν δηλώνεται από τα μέλη της συμμετέχουσας απάντηση σε αυτό: **ε) Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας, μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος διατίθεται αυτή δωρεάν;** ○ **Ναι** ○ **Όχι** Πλην όμως η συμμετέχουσα ... δεν είναι εγγεγραμμένη σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων σχετικό με το αντικείμενο του διαγωνισμού, ήτοι παροχή υπηρεσιών

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

καθαρισμού κτιρίων, ούτε διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό σχετικό με το αντικείμενο του διαγωνισμού, όφειλε δε προς προαπόδειξη των δηλωθέντων εκ μέρους της να προσκομίσει στο φάκελό της το πιστοποιητικό της παραγράφου 3 του άρθρου 83 του ν. 4412/2016. Αμφισβητούμε ευθέως την ανωτέρω επιλογή της, διότι δεν τηρείται στην Ελλάδα τέτοιου είδους κατάλογος για τους παρόχους υπηρεσιών καθαρισμού κτιρίων (παρά μόνο για τους εργολήπτες εγγεγραμμένους στο ΜΕΕΠ κλπ) και σε κάθε περίπτωση η ανωτέρω συμμετέχουσα δεν είναι εγγεγραμμένη σε τέτοιο επίσημο κατάλογο σχετικό με το αντικείμενο του διαγωνισμού, ούτε διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό, η δε εγγραφή της στο μητρώο ΜΕΕΠ για έργα πρασίνου τάξεως Α1, ουδεμία σχέση έχει με το υπό προκήρυξη έργο. Συνεπώς η συμμετέχουσα δεν τήρησε τον όρο 2.2.9.1 της Διακήρυξης και δεν απέδειξε ότι α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής, προς προκαταρκτική απόδειξη των οποίων ζητείται από τη Διακήρυξη το ΕΕΕΣ, ούτε η Αναθέτουσα γνωρίζει εάν η συμμετέχουσα θα είναι σε θέση να προσκομίσει τις σχετικές βεβαιώσεις πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχουν πληροφορίες που θα της δίνουν τη δυνατότητα να τη λάβει απευθείας, μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων που διατίθεται αυτή δωρεάν. Σημειωτέον ότι σύμφωνα με την κατευθυντήρια οδηγία 23 της ΕΑΔΗΣΥ, το Μέρος ΙΙ τμήμα Α του εντύπου ΕΕΕΣ είναι μεταξύ των πεδίων που δεν μπορούν να απαλειφθούν. Την ανωτέρω πλημμέλεια της συμμετέχουσας «...» ουδόλως διαπίστωσε η προσβαλλόμενη. »

31. Επειδή η αναθέτουσα αρχή ειδικά επί του λόγου ΙΙΙ. 2 της προσφυγής, αναφέρει στις απόψεις της ότι «Η εταιρεία «...» υπέβαλλε Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης στο οποίο δηλώνει :

Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];

Απάντηση: Ναι **Αναφέρετε την ονομασία του καταλόγου ή του πιστο-**

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

ποιητικού και τον σχετικό αριθμό εγγραφής ή πιστοποίησης, κατά περίπωση: Εγγραφή στο μητρώο ΜΕΕΠ για έργα πρα-σίνου τάξεως Α1 –αριθμός εγγραφής 31147. Η Επιτροπή έκρινε ότι η παραπάνω δήλωση της εταιρείας «...»σχετική με την εγγραφή της στο μητρώο ΜΕΕΠ (Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων), είναι εκ περισσού δήλωση που δεν αφορά στηνπαρούσα διακήρυξη. Ως εκ τούτου ο συγκεκριμένος ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελώς προβαλλόμενος, καθώς η διακήρυξη αφορούσε τη ανάθεση υπηρεσίας και όχι την ανάθεση έργου. Επίσης δεδομένου ότι η εταιρεία υπέβαλε όλα τα δικαιολογητικά που ζητούνται από την Αναλυτική Διακήρυξη με ΑΔ. .../3-6-2019 σε αυτό το στάδιο, η Επιτροπή έκρινε ότι η προσφορά της είναι αποδεκτή όσον αφορά στην πληρότητα του φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής, με την επιφύλαξη φυσικά της επαλήθευσης αυτών που δηλώνει με την προσκόμιση των σχετικών αποδεικτικών μέσων, εάν η εταιρεία «...» αναδειχθεί υποψήφιος ανάδοχος. »

32. Επειδή ειδικά επί του λόγου ΙΙΙ. 2 της προσφυγής που στρέφεται άμεσα κατά της αποδοχής της τεχνικής της προσφοράς, η δεύτερη παρεμβαίνουσα, επικαλούμενη το άρθ. 76 του ν. 4412/2016 ως τροποποιημένο ισχύει, το άρθ. 20 του ν. 3669/2008 αναφέρει ότι «... Με τις ως άνω νομοθετικές μεταβολές, είναι προφανές ότι ο καθορισμός των κριτηρίων επιλογής αποσυνδέεται από την εγγραφή και κατάταξη σε τάξεις του ΜΕΕΠ, καθώς οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας πληροί τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 75 του ν. 4412/2016, όπως αυτά εξειδικεύονται από την αναθέτουσα αρχή στα έγγραφα της εκάστοτε υπό ανάθεση σύμβασης, μπορεί να συμμετέχει, ανεξάρτητα από την εγγραφή και κατάταξή του σε συγκεκριμένες τάξεις του ΜΕΕΠ, εφόσον αποδείξει ότι πληροί εν προκειμένω τις πιθέμενες από την αναθέτουσα αρχή απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας. Συνεπώς, οι αναθέτουσες αρχές κατά την άσκηση της διακριτικής τους ευχέρειας, ειδικότερα δε στις περιπτώσεις διεξαγωγής δημόσιου ανοικτού διαγωνισμού, δεν μπορούν να μη λαμβάνουν υπόψη τους όρους και τις

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

προϋποθέσεις που οι διατάξεις περί Μ.Ε.ΕΠ θέτουν για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις, προκειμένου να δικαιούνται να συμμετέχουν στους οικείους διαγωνισμούς, η υπέρβαση των οποίων θα πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς και να είναι ανάλογη με τη σημασία της οικείας σύμβασης, υπό την έννοια ότι πρέπει να αποτελεί μια αντικειμενική ένδειξη ως προς την ύπαρξη οικονομικής επάρκειας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας για την καλή εκτέλεση της σύμβασης, χωρίς ωστόσο να βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς τον σκοπό αυτόν. Περαιτέρω το ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ συνιστά προκαταρκτική απόδειξη ως προς τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, ανάλογα με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, αντικαθιστώντας την υποχρέωση υποβολής των αντίστοιχων πιστοποιητικών. Κατά συνέπεια, οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν, κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, και την παράλληλη υποβολή των σχετικών πιστοποιητικών/δικαιολογητικών, διότι με τον τρόπο αυτό παρακάμπτεται ο ως άνω κανόνας της προαπόδειξης, που εισάγει ο ν. 4412/2016, με την υποβολή του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ και προκαλείται πρόσθετο διοικητικό βάρος στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων(...)..»

33. Επειδή η παρ. 1 του άρθρου 18 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: « 1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης ...2. Κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της ...κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις .....4. Η υποχρέωση της παραγράφου 2 : (α) επισημαίνεται στα έγγραφα της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθ. 53....».

34. Επειδή, στο άρθρο 37 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «Πολιτική ασφαλείας ΕΣΗΔΗΣ (άρθρο 22 παρ. 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται ότι

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

«...2. Στα εργαλεία και τις συσκευές για την ηλεκτρονική διαβίβαση και παραλαβή προσφορών, καθώς και για την ηλεκτρονική παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής πρέπει: α) να είναι διαθέσιμες στους ενδιαφερομένους οι πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές για την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένης της κρυπτογράφησης και της χρονοσήμανσης, β) να απαιτούνται προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014. Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αποδέχονται τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές που υποστηρίζονται από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, λαμβάνοντας υπόψη αν τα πιστοποιητικά χορηγούνται από έναν πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/ 767/ΕΚ της Επιτροπής, ανεξάρτητα από το αν έχουν δημιουργηθεί με ή χωρίς ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφών, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις ακόλουθες προϋποθέσεις: αα) οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να καθορίζουν τον απαιτούμενο μορφότυπο προηγμένων υπογραφών, βάσει των μορφοτύπων που έχουν θεσπιστεί με την Απόφαση 2011/130/ΕΕ της Επιτροπής και να θέτουν σε εφαρμογή τα αναγκαία μέτρα ώστε να είναι σε θέση να επεξεργαστούν τεχνικά τους εν λόγω μορφότυπους· όταν χρησιμοποιείται διαφορετικός μορφότυπος ηλεκτρονικής υπογραφής, τότε η ηλεκτρονική υπογραφή ή ο φορέας του ηλεκτρονικού εγγράφου περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες δυνατότητες επικύρωσης, υπό την ευθύνη της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ). Οι δυνατότητες επικύρωσης επιτρέπουν στην αναθέτουσα αρχή να επικυρώνει, σε σύγχρονη σύνδεση, δωρεάν και κατά τρόπο κατανοητό για άτομα με διαφορετική μητρική γλώσσα, την ηλεκτρονική υπογραφή που έχει παραληφθεί, ως προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, υποστηριζόμενη από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό. Η ΕΕΤΤ κοινοποιεί τις πληροφορίες σχετικά με τον πάροχο των υπηρεσιών επικύρωσης στην Επιτροπή. ...3. Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2013 (Β΄ 401) απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, από τρίτους, εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς, πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των υπηρεσιών αυτών των φορέων προς το χρήστη, η οποία διαβιβάζεται στο χρήστη μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, με κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου με βέβαιη χρονολογία. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή ή στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω. ...5. Οι χρήστες αποκτούν δικαίωμα χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ, εφόσον διαθέτουν τα ανάλογα διαπιστευτήρια που απαιτούνται, σύμφωνα με την απόφαση της παραγράφου 5 του άρθρου 36.»

35. Επειδή περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 6 της ΥΑ Π1///2013 (ΥΑ Π1/2390 ΦΕΚ Β 2677 2013) με τον τίτλο «Τεχνικές λεπτομέρειες & διαδικασίες λειτουργίας Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων» προβλέπεται ότι : « Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4155/2013, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2012 του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 401) από τρίτους εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς υποχρεωτικά πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των προαναφερόμενων φορέων προς τον χρήστη των υπηρεσιών αυτών, η οποία διαβιβάζεται στον χρήστη μέσω του ΕΣΗΔΗΣ με ασφαλή κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου βέβαιης χρονολογίας. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή ή στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω».

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

36. Επειδή, στα άρθ. 8 και 9 της ΥΑ 56902//2017 (ΥΑ 56902/215 ΦΕΚ Β 1924 2017), με τίτλο «*Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων*» προβλέπεται ότι: «*Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν μέσω του Συστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα που έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τους ίδιους υπογεγραμμένα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας.... Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2012 του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β` 401) από τρίτους εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς υποχρεωτικά πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των προαναφερόμενων φορέων προς τον χρήστη των υπηρεσιών αυτών, η οποία διαβιβάζεται στον χρήστη μέσω του ΕΣΗΔΗΣ με ασφαλή κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου βέβαιης χρονολογίας. ...»*

37. Επειδή, σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β' – Πολιτική/ Δήλωση Πρακτικής Χρονοσήμανσης του Κανονισμού Πιστοποίησης της Αρχής Πιστοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου (ΑΠΕΔ) ο οποίος κυρώθηκε με την υπ' αριθ. ΥΑΠ/Φ.60/38/232 κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων «*Κύρωση του Κανονισμού Πιστοποίησης της Αρχής Πιστοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου (ΑΠΕΔ)*» (ΦΕΚ 799/Β'/9-6-2010) και τροποποιήθηκε με την ΥΑΠ/Φ.60/3431 (ΦΕΚ Β.3320/2013) ορίζεται ότι «*Με την Υπουργική Απόφαση ΥΑΠ/Φ .40.4/163*

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

(ΦΕΚ 401/ Β/22-02-2013) καθορίζονται οι διαδικασίες και ο τρόπος ηλεκτρονικής επιβεβαίωσης της λήψης εγγράφων και της ασφαλούς χρονοσήμανσης, οι προδιαγραφές και τα πρότυπα του συστήματος για τη γνωστοποίηση εγγράφων σε φυσικά πρόσωπα ή Ν.Π.Ι.Δ. με χρήση ΤΠΕ και η ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα και των φυσικών προσώπων ή ΝΠΙΔ. Η ΑΠΕΔ παρέχει υπηρεσίες χρονοσήμανσης με σκοπό τη δημιουργία των απαραίτητων τεκμηρίων για την ύπαρξη ενός συνόλου ψηφιακών δεδομένων σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Η Πολιτική Χρονοσήμανσης και η Δήλωση Πρακτικής Χρονοσήμανσης της ΑΠΕΔ έχουν συγχωνευτεί σε ένα ενιαίο παράρτημα με την ονομασία Πολιτική/ Δήλωση Πρακτικής Χρονοσήμανσης (ΠΔΠΧ). ... 2. Πολιτική Χρονοσήμανσης: Η Πολιτική Χρονοσήμανσης είναι ένα σύνολο κανόνων που αφορά την έκδοση και διαχείριση των χρονοσημάνσεων που παράγονται από την ΑΠΕΔ ως ΠΥΧ για τους τελικούς χρήστες. Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης περιλαμβάνουν την οργάνωση της υποδομής και την έκδοση χρονοσημάνσεων. Οι συγκεκριμένες υπηρεσίες παρέχονται από την ΑΠΕΔ στους τελικούς χρήστες στο πλαίσιο λειτουργίας της υποδομής δημοσίου κλειδιού της ΑΠΕΔ. Οι υπηρεσίες παρέχονται κυρίως για την υποστήριξη ψηφιακών υπογραφών αλλά και για οποιαδήποτε εφαρμογή απαιτεί αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη κάποιων δεδομένων μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Η ΑΠΕΔ διασφαλίζει την χρήση αξιόπιστης πηγής ώρας και την κατάλληλη διαχείριση των συστημάτων χρονοσήμανσης... Η υπηρεσία χρονοσήμανσης παρέχεται σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ` αριθ. πρωτ.: ΥΑΠ/Φ.40.4/163 «Ρυθμίσεις για α) τη διαδικασία και τον τρόπο ηλεκτρονικής επιβεβαίωσης της λήψης και της ασφαλούς χρονοσήμανσης, ...»

38. Επειδή, σύμφωνα με την ΥΑΠ//2013 (ΥΑ ΥΑΠ/Φ.40.4/163 ΦΕΚ Β 401 2013) με τον τίτλο «Ρυθμίσεις για ηλεκτρονική διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών μεταξύ φορέων δημοσίου & φυσικών προσώπων ή ΝΠΙΔ» προβλέπεται ότι : « άρθρο 1: «Ορισμοί»: Για τους σκοπούς της παρούσας νοείται ως: .... Χρονοσήμανση: Αλληλουχία χαρακτήρων ή στοιχεία που δηλώνουν με ασφάλεια την ημερομηνία και ώρα που έχει λάβει χώρα μία

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

πράξη ή ενέργεια και εκδίδεται από πάροχο υπηρεσιών χρονοσήμανσης. ....
Έγγραφο: Οι δηλώσεις, αιτήσεις, δικαιολογητικά και άλλα έγγραφα που αποστέλλονται ηλεκτρονικά σε έναν φορέα του δημόσιου τομέα. ... άρθρο 2 «Πεδίο Εφαρμογής – Αντικείμενο»: Με την παρούσα Υπουργική απόφαση ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν: α) στη διαδικασία και στον τρόπο ηλεκτρονικής επιβεβαίωσης της λήψης εγγράφων που αποστέλλονται ηλεκτρονικά σε έναν φορέα του δημόσιου τομέα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα ... άρθρο 3 «Προϋποθέσεις για την έκδοση και τη λήψη ασφαλών χρονοσημάνσεων»: ... 2. Οι Πάροχοι Υπηρεσιών Χρονοσήμανσης εφαρμόζουν τις προδιαγραφές και τα πρότυπα που ορίζονται στο Παράρτημα I της παρούσας. 3. Το πρωτόκολλο που χρησιμοποιείται για την έκδοση ασφαλών χρονοσημάνσεων από τους Παρόχους Υπηρεσιών Χρονοσήμανσης και τη λήψη αυτών από τους φορείς του δημόσιου τομέα ορίζεται στο Παράρτημα II της παρούσας. 4. Η Εθνική Πύλη Δημόσιας Διοίκησης ΕΡΜΗΣ παρέχει υπηρεσίες χρονοσήμανσης και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους φορείς του δημόσιου τομέα για την έκδοση ασφαλών χρονοσημάνσεων ... άρθρο 4 «Ηλεκτρονική επιβεβαίωση της λήψης εγγράφων» :1. Οι φορείς του δημόσιου τομέα επιβεβαιώνουν ηλεκτρονικά και με ασφαλή χρονοσήμανση, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, τη λήψη των εγγράφων τα οποία περιέρχονται σε αυτούς....»

39. Επειδή, στο έντυπο οδηγιών της ΑΠΕΔ για την αναγνώριση ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων με αναγνωρισμένα ψηφιακά πιστοποιητικά σκληρής αποθήκευσης της ΑΠΕΔ και ασφαλούς χρονοσήμανσης από την Πύλη «ΕΡΜΗΣ», προβλέπεται ότι : «...άρθρο 4: Ένα ψηφιακό δημόσιο έγγραφο πρέπει να φέρει ασφαλή χρονοσήμανση από αναγνωρισμένο πάροχο υπηρεσιών ασφαλούς χρονοσήμανσης σχετικά με την ώρα υπογραφής του και όχι την ώρα από το ρολόι του υπολογιστή του υπογράφοντος. Η ασφαλής χρονοσήμανση πέρα από την υποχρέωση του δημόσιου τομέα σύμφωνα με τη σχετική ΥΑ, είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί ή να απαιτηθεί για την απόδειξη του ακριβούς χρόνου ψηφιακής υπογραφής ενός ψηφιακού εγγράφου. Άρθρο 5: «Βήματα για τον εντοπισμό της ΠΠ της

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

ψηφιακής υπογραφής και της πηγής ασφαλούς χρονοσήμανσης» : Ο χρήστης ανοίγει το υπογεγραμμένο έγγραφο PDF και κάνει κλικ πάνω στην ορατή υπογραφή όπως υποδεικνύεται στην παρακάτω Εικόνα 1. □ ΒΗΜΑ 2ο Στη συνέχεια ο χρήστης βλέπει το παράθυρο «κατάσταση επικύρωσης υπογραφής» όπου επιλέγει «ιδιότητες υπογραφής» όπως φαίνεται στην παρακάτω Εικόνα 2 □ ΒΗΜΑ 3ο Ο Χρήστης βρίσκεται στο περιβάλλον διερεύνησης για τις «Ιδιότητες Υπογραφής» όπου πραγματοποιεί τις ακόλουθες ενέργειες: Α. Ελέγχει αν το έγγραφο φέρει ενσωματωμένη χρονική σήμανση από αναγνωρισμένο πάροχο υπηρεσιών ασφαλούς χρονοσήμανσης όπως πρέπει και όχι την ώρα από το ρολόι του υπογράφοντος (κάτω βέλος στην παρακάτω Εικόνα 3) Β. Επιλέγει «εμφάνιση πιστοποιητικού» (πάνω βέλος στην παρακάτω Εικόνα 3) □ ΒΗΜΑ 4ο Ο Χρήστης βρίσκεται στο «πρόγραμμα εμφάνισης πιστοποιητικού» όπου επιλέγει «Λεπτομέρειες» (Εικόνα 4) □ ΒΗΜΑ 5ο Όταν ο χρήστης επιλέξει «Λεπτομέρειες» μέσα από το «Πρόγραμμα εμφάνισης πιστοποιητικού» θα ανοίξει ένας κατάλογος με πληροφορίες όπου πρέπει να αναζητήσει τις «Πολιτικές πιστοποιητικών» (Εικόνα 5) □ ΒΗΜΑ 6ο Όταν ο χρήστης επιλέξει «Πολιτικές πιστοποιητικών» / *Certificate policies* έχει τη δυνατότητα να ελέγξει αν το ψηφιακό πιστοποιητικό είναι σκληρής αποθήκευσης σύμφωνα με την ΠΠ1 όπου σύμφωνα με τον κανονισμό πιστοποίησης παράγραφο 1.2.5 η τιμή του Προσδιοριστή Αντικειμένου (αγγλικά *Object Identifier- OID*) για την Πολιτική Πιστοποίησης 1 είναι 1.2.300.0.110001.1.7.1.1.1). Αντίστοιχα το αμέσως παρακάτω εμφανίζεται ο Προσδιοριστής Αντικειμένου κατά ETSI TS 101 456 παράγραφος 5.2, α) QCP public + SSCD. Ο ένας από τους δύο αυτούς ελέγχους αρκεί. Η Εικόνα 6 υποδεικνύει πως ο χρήστης επιβεβαιώνει ότι πρόκειται για ψηφιακό πιστοποιητικό σκληρής αποθήκευσης. [...]Σε περίπτωση που ένα έγγραφο δεν έχει ορατή υπογραφή ο χρήστης επιλέγει «πάνελ υπογραφών» (βρίσκεται δεξιά στο πάνω μέρος του ψηφιακά υπογεγραμμένου εγγράφου, κάνει κλικ στον σύνδεσμο που εμφανίζεται αριστερά (π.χ. Αναθ. 1 Υπογράφηκε από ΤΕΣΤ ΟΝΟΜΑ ΤΕΣΤ ΕΠΩΝΥΜΟ ... Στην καρτέλα που ανοίγει, ο χρήστης πραγματοποιεί τις ακόλουθες ενέργειες:

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

A. Ελέγχει αν το έγγραφο φέρει ενσωματωμένη χρονική σήμανση από αναγνωρισμένο πάροχο υπηρεσιών ασφαλούς χρονοσήμανσης όπως πρέπει και όχι την ώρα από το ρολόι του υπογράφοντος ...»

40. Επειδή σύμφωνα με το άρθ. 2 του ΠΔ 150/2001 με τον τίτλο «Προσαρμογή στην Οδηγία 99/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές» (ΦΕΚ Α'125 25-6-2001) προβλέπεται ότι «Άρθρο 2 Ορισμοί Για την εφαρμογή του παρόντος Διατάγματος νοούνται ως: 1. "ηλεκτρονική υπογραφή": δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία είναι συνημμένα σε άλλα ηλεκτρονικά δεδομένα ή συσχετίζονται λογικά με αυτά και τα οποία χρησιμεύουν ως μέθοδος απόδειξης της γνησιότητας. 2. "προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή" ή "ψηφιακή υπογραφή": ηλεκτρονική υπογραφή, που πληροί τους εξής όρους: α) συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα, β) είναι ικανή να καθορίσει ειδικά και αποκλειστικά την ταυτότητα του υπογράφοντος, γ) δημιουργείται με μέσα τα οποία ο υπογράφων μπορεί να διατηρήσει υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο και δ) συνδέεται με τα δεδομένα στα οποία αναφέρεται κατά τρόπο, ώστε να μπορεί να εντοπισθεί οποιαδήποτε μεταγενέστερη αλλοίωση των εν λόγω δεδομένων. 3. "υπογράφων": φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που κατέχει διάταξη δημιουργίας υπογραφής και ενεργεί είτε στο δικό του όνομα είτε στο όνομα άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου ή φορέα.... Άρθρο 3 Ενωμες συνέπειες των ηλεκτρονικών υπογραφών 1. Η προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που βασίζεται σε αναγνωρισμένο πιστοποιητικό και δημιουργείται από ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφής επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής τόσο στο ουσιαστικό όσο και στο δικονομικό δίκαιο....»

41. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016 « 1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης ....περιέχουν ιδίως :...α) ...άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, ... ε) την ακριβή περιγραφή του

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

φυσικού αντικειμένου της σύμβασης... ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων ...ιε) ....τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 ....ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς...)...κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κλπ) ».

42. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 71 παρ. 1 περ. α) του ν. 4412/2016 «Οι συμβάσεις ανατίθενται βάσει των κριτηρίων που καθορίζονται στα άρθρα 86 έως 89 εφόσον η αναθέτουσα αρχή έχει επαληθεύσει, σύμφωνα με τα άρθρα 79 έως και 81, ότι πληρούνται όλες οι κατωτέρω προϋποθέσεις : α) η προσφορά συνάδει με τις απαιτήσεις, τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που προβλέπονται στην προκήρυξη σύμβασης....και στα έγγραφα της σύμβασης...».

43. Επειδή, στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «Λόγοι αποκλεισμού (άρθρο 57 παράγραφοι 1 έως 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται ότι «... 2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή: α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.... 4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: α) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων που προβλέπονται

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

στην παρ. 2 του άρθρου 18... ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79, η) εάν ο οικονομικός φορέας επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, ... ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση, ...»

44. Επειδή, στο άρθρο 75 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «Κριτήρια επιλογής (άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται ότι « 1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν:... β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. ... 3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. ... 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν ... την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. ...»

45. Επειδή σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ του ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «**ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ Μέρος I:** Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα είναι δυνατόν κατά κανόνα, να αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα δικαιολογητικά : .... γ) δήλωση περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και, κατά περίπτωση του κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο, συναρτήσει της ημερομηνίας σύστασης του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών **Μέρος II: Τεχνική ικανότητα** Αποδεικτικά στοιχεία των τεχνικών ικανοτήτων του οικονομικού φορέα, που αναφέρονται στο άρθρο 75: α) οι ακόλουθοι κατάλογοι: i) κατάλογος των εργασιών που εκτελέσθηκαν την τελευταία πενταετία, κατά μέγιστο όριο, συνοδευόμενος από πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης και ολοκλήρωσης των σημαντικότερων εργασιών.... ii) κατάλογος των κυριότερων παραδόσεων ή των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν την τελευταία τριετία, κατά μέγιστο όριο, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη...»

46. Επειδή σύμφωνα με την Κατευθυντήρια Οδηγία 13 της ΕΑΑΔΗΣΥ «Κριτήρια ποιοτικής επιλογής δημοσίων συμβάσεων και έλεγχος καταλληλότητας: ειδικά η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» : «....2. Οι διατάξεις της οδηγίας 2004/18/ΕΚ, όπως ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το πδ 60/2007, παρέχουν ευρεία διακριτική ευχέρεια στις αναθέτουσες αρχές να θέσουν ελάχιστα επίπεδα οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

στους υποψήφιους οικονομικούς φορείς, αλλά και να επιλέξουν τα μέσα απόδειξης τους.... Σημειώνεται, πάντως, ότι ειδικά στην περίπτωση του κριτηρίου του κύκλου εργασιών, η δήλωση του προσφέροντος “κατ’ ανώτατο όριο” για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις είναι υποχρεωτική. Ωστόσο, αν η επιχείρηση λειτουργεί για λιγότερο της τριετίας χρονικό διάστημα, δεν μπορεί να αποκλειστεί από τη διαδικασία του διαγωνισμού για το λόγο αυτό (“για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ’ ανώτατο όριο, συναρτήσει της ημερομηνίας δημιουργίας του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του”) (16 Βλ. ΣΤΕ ΕΑ 207/2011. Μη νόμιμος ο αποκλεισμός επιχειρήσεων για το λόγο ότι έχουν λιγότερο από τρία έτη λειτουργίας, ή διαθέτουν τα ζητούμενα από τη διακήρυξη προϊόντα για χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών ετών, εφόσον προσκομίζουν κατάλογο παραδόσεων μόνο για το αντίστοιχο διάστημα που λειτουργούν ή διαθέτουν τα εν λόγω προϊόντα (βλ. επίσης ΣτΕ ΕπΑν 1239/2009, 491/2006, 1241/2006, 300/1999, ΣτΕ 3899/2005)... »

47. Επειδή, στο άρθρο 79 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (άρθρο 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται ότι « 1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77 ...Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά. Όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε βάση δεδομένων, σύμφωνα με την παρ. 6, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως την ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, την απαραίτητη δήλωση συναίνεσης. ... 3. Για τις συμβάσεις άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή. ...»

48. Επειδή, στο άρθρο 83 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «Επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων και πιστοποίηση από οργανισμούς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου (άρθρο 64 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται ότι « 1. Η λειτουργία όλων των επίσημων καταλόγων εγκεκριμένων εργοληπτών, προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των μελετητών, που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές διατάξεις ή/και η πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α', διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Η Αρχή ανακοινώνει στην Επιτροπή και στα λοιπά κράτη - μέλη τη διεύθυνση του οργανισμού πιστοποίησης ή του οργανισμού που είναι υπεύθυνος για τους επίσημους καταλόγους, στον οποίο αποστέλλονται οι αιτήσεις. 2. Οι προϋποθέσεις εγγραφής στους επίσημους καταλόγους εγκεκριμένων εργοληπτών, προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών, καθώς και οι προϋποθέσεις που αφορούν την έκδοση πιστοποιητικών από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α', προσαρμόζονται στις διατάξεις των άρθρων 73 έως 83. Αιτήσεις εγγραφής μπορούν να υποβάλλονται και από οικονομικούς φορείς, οι οποίοι ανήκουν σε ένωση και επικαλούνται πόρους, που τους διαθέτουν άλλοι συμμετέχοντες σε

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

αυτήν, σύμφωνα με το άρθρο 78. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς αποδεικνύουν στην αρχή που συντάσσει τον επίσημο κατάλογο ότι θα έχουν στη διάθεσή τους αυτούς τους πόρους καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού, που πιστοποιεί την εγγραφή τους στον επίσημο κατάλογο και ότι οι εν λόγω συμμετέχοντες στην ένωση συνεχίζουν να πληρούν, κατά το ίδιο διάστημα, τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό που επικαλούνται οι φορείς αυτοί για την εγγραφή τους. 3. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή διαθέτουν πιστοποιητικό μπορούν, για την εκάστοτε σύμβαση, να προσκομίζουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης. Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο. 4. Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό. 5. Η εγγραφή και κατάταξη στα Μ.Ε.Ε.Π., Μητρώο Μελετητών και Μητρώο Γραφείων Μελετών, και η κατοχή αντίστοιχου πτυχίου αποτελεί τεκμήριο τεχνικής καταλληλότητας γενικής εμπειρίας. 6. Οι πληροφορίες που μπορούν να συναχθούν από την εγγραφή σε επίσημους καταλόγους ή από την πιστοποίηση δεν τίθενται υπό αμφισβήτηση χωρίς αιτιολόγηση. Όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των φόρων και τελών, μπορεί να ζητείται πρόσθετο πιστοποιητικό από κάθε εγγεγραμμένο οικονομικό φορέα, όποτε πρόκειται να ανατεθεί μια σύμβαση. Οι αναθέτουσες αρχές εφαρμόζουν την παράγραφο 3 και το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου μόνον προς όφελος των οικονομικών φορέων που είναι εγκατεστημένοι στο κράτος-μέλος το οποίο έχει καταρτίσει τον επίσημο κατάλογο. 7. Οι απαιτήσεις προσκόμισης αποδείξεων για τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, που καλύπτονται από τον

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

επίσημο κατάλογο ή το πιστοποιητικό, είναι σύμφωνες με το άρθρο 80, και, ανάλογα με την περίπτωση, με το άρθρο 82. Για την εγγραφή των οικονομικών φορέων άλλων κρατών μελών σε επίσημο κατάλογο ή για την πιστοποίησή τους, δεν απαιτούνται άλλες αποδείξεις ή δηλώσεις, πλην εκείνων που ζητούνται από τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα. Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να ζητούν, ανά πάσα στιγμή, την εγγραφή τους σε επίσημο κατάλογο ή την έκδοση πιστοποιητικού. Ενημερώνονται, σε ευλόγως σύντομο χρονικό διάστημα, για την απόφαση της αρχής που συντάσσει τον επίσημο κατάλογο ή του αρμόδιου οργανισμού πιστοποίησης. ....10. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται μετά από πρόταση των κατά περίπτωση αρμοδίων Υπουργών, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ρυθμίζονται θέματα για την κατάρτιση και λειτουργία επίσημων καταλόγων εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, ιδίως δε η αρμόδια υπηρεσία τήρησής τους, οι ειδικότερες προϋποθέσεις, τα κριτήρια και οι διατυπώσεις εγγραφής και κατάταξης των οικονομικών φορέων σε αυτούς, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων δικαιολογητικών, η διαδικασία τήρησης και ενημέρωσής τους και οι περιπτώσεις διαγραφής από αυτούς, ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας τους είτε συνολικά είτε ανά κλάδο ή κατηγορία, η διαλειτουργικότητα των ηλεκτρονικών καταλόγων με άλλα πληροφοριακά συστήματα, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα.»

49. Επειδή σύμφωνα με την Κατευθυντήρια Οδηγία 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του ΤΕΥΔ και του ΕΕΕΣ» : «...ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΥΠΟΒΟΛΗ, ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ 2.1 Υποβολή Το ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ συνιστά προκαταρκτική απόδειξη ως προς τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, ανάλογα με το αντικείμενο της υπό ανάθεσης σύμβασης, αντικαθιστώντας την υποχρέωση υποβολής των αντίστοιχων πιστοποιητικών.... 2.2 Προσαρμογή ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ από τις αναθέτουσες αρχές Οι αναθέτουσες αρχές προσαρμόζουν το ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ στην εκάστοτε διαδικασία σύναψης σύμβασης,

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

διαμορφώνοντάς το, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους (λόγους αποκλεισμού και κριτήρια επιλογής), που περιέχονται στα έγγραφα της σύμβασης. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται οι αναθέτουσες αρχές να απαλείφουν, τα πεδία, των οποίων το περιεχόμενο δεν σχετίζεται με τους όρους της συγκεκριμένης διαδικασίας 2.2.1 Πεδία που δεν μπορούν να απαλειφθούν Οι αναθέτουσες αρχές δεν δύνανται να απαλείψουν ορισμένα πεδία του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ, καθώς η επιλογή αυτών δεν εναπόκειται στη διακριτική τους ευχέρεια. Ειδικότερα, οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να απαλείψουν τα ακόλουθα πεδία: 2.2.1.1 Μέρος II. Α. Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα: Όλα τα πεδία της Ενότητας Α του Μέρους II, στα οποία περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικές με τους οικονομικούς φορείς δεν δύνανται να απαλειφθούν...Επισημαίνεται ότι, στις περιπτώσεις μη συμπλήρωσης ή/και μη ορθής συμπλήρωσης ενός ή περισσότερων πεδίων του ΤΕΥΔ/ ΕΕΕΣ, εκ μέρους των οικονομικών φορέων, παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να τους καλούν προκειμένου να παράσχουν σχετικές διευκρινίσεις ή να τα συμπληρώσουν, όπως οποιοδήποτε άλλο υποβληθέν, με την προσφορά τους, έγγραφο ή δικαιολογητικό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 102 του ν. 4412/2016. ... 2.3.3 Το ΤΕΥΔ/ ΕΕΕΣ συναρτάται αποκλειστικά με τους όρους που περιλαμβάνονται στα έγγραφα της σύμβασης (διακήρυξη, αίτηση συμμετοχής κλπ) της εκάστοτε διαδικασίας. Ως εκ τούτου, οι αναθέτουσες αρχές δεν δύνανται να αποκλείουν οικονομικούς φορείς λόγω μη συμπλήρωσης ή εσφαλμένης συμπλήρωσης από τους τελευταίους πεδίων του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ, τα οποία αφορούν σε στοιχεία που δεν συνδέονται με όρους της διακήρυξης/ αίτησης συμμετοχής, ακόμη και αν τα εν λόγω πεδία, εκ παραδρομής, έχουν παραμείνει στο διαμορφωθέν από τις αναθέτουσες αρχές ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ. Τα ως άνω ισχύουν και στην περίπτωση που οι οικονομικοί φορείς αντίστοιχα, κατά τη διαμόρφωση και συμπλήρωση του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ, περιλαμβάνουν ή/ και συμπληρώνουν πεδία, τα οποία δεν αντιστοιχούν στους όρους των εγγράφων της σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή οι αναθέτουσες αρχές δεν λαμβάνουν υπόψη τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα εν λόγω πεδία .....3.1 ...Κατά περίπτωση, ο οικονομικός

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο/Μητρώο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό (π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής); Στο ως άνω πεδίο, ως προς τις συμβάσεις έργων, οι ημεδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις, οι οποίες διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, συμπληρώνουν την ένδειξη «ΝΑΙ», καθώς, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 20 του ν. 3669/2008, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν, η βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ, σε συνδυασμό με την ενημερότητα πτυχίου, συνιστά τον μοναδικό, επί της παρούσης, εθνικό “επίσημο κατάλογο” που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 8327 του ν. 4412/2016. Επισημαίνεται ότι, ως προς τις διαδικασίες συμβάσεων προμηθειών, γενικών υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, **δεν υφίσταται επί του παρόντος εθνικός επίσημος κατάλογος του άρθρου 83 του ν. 4412/2016. ...Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται ότι το πεδίο του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ, που αφορά στην εγγραφή οικονομικών φορέων σε επίσημους καταλόγους, δεν μπορεί να απαλειφθεί από τις αναθέτουσες αρχές σε κανένα είδος σύμβασης (προμηθειών, υπηρεσιών, έργων, μελετών κλπ), καθώς δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο συμμετοχής στη διαδικασία αλλοδαπού οικονομικού φορέα, εγγεγραμμένου σε επίσημο κατάλογο της χώρας εγκατάστασής του ή άλλης χώρας ή ακόμη και το ενδεχόμενο εγγραφής ημεδαπού οικονομικού φορέα σε επίσημο κατάλογο άλλης χώρας, την εγγραφή στον οποίο δύναται να επικαλεστεί συμπληρώνοντας τη σχετική ένδειξη στο ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ. Κατά συνέπεια, μόνο εφόσον ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος κατά τα ανωτέρω, σε επίσημο κατάλογο, συμπληρώνει, πέρα από την ένδειξη «ΝΑΙ» τα στοιχεία α έως ε που παρέχονται στο αμέσως ακόλουθο πεδίο, ήτοι: ...ε) Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση αν προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν την δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ... να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν ?...»**

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

50. Επειδή, στο άρθρο 86 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «Κριτήρια ανάθεσης των συμβάσεων (άρθρο 67 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται ότι «
1. Με την επιφύλαξη των εθνικών διατάξεων νόμου ή διοικητικών πράξεων σχετικά με την τιμή ορισμένων αγαθών ή την αμοιβή ορισμένων υπηρεσιών, οι αναθέτουσες αρχές βασίζουν την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. 2. Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής προσδιορίζεται βάσει της τιμής ή του κόστους, ...και μπορεί να περιλαμβάνει τη βέλτιστη σχέση ποιότητας - τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, ποιοτικών, περιβαλλοντικών ή/και κοινωνικών πτυχών που συνδέονται με το αντικείμενο της συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης. Στα κριτήρια αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται, ιδίως: α) η ποιότητα, περιλαμβανομένης της τεχνικής αξίας, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, η προσβασιμότητα, ο σχεδιασμός για όλους τους χρήστες, τα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και καινοτόμα χαρακτηριστικά και η εμπορία και οι σχετικοί όροι, β) η οργάνωση, τα προσόντα και η εμπειρία του προσωπικού στο οποίο ανατίθεται η εκτέλεση της σύμβασης, στην περίπτωση που η ποιότητα του διατεθέντος προσωπικού μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στο επίπεδο εκτέλεσης της σύμβασης, ...
5. Στα κριτήρια της παραγράφου 2 στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, μπορούν να περιλαμβάνονται επιπλέον και ιδίως η ορθότητα αντίληψης από τον οικονομικό φορέα του αντικειμένου και των απαιτήσεων της σύμβασης, η επιτυχής επισήμανση προβλημάτων κατά την υλοποίηση και η διαμόρφωση κατάλληλων προτάσεων για την επίλυσή τους, η επαρκής ανάλυση - εξειδίκευση της καταλληλότητας και αποτελεσματικότητας της μεθοδολογίας υλοποίησης και των απαραίτητων εργαλείων υποστήριξης της εφαρμογής της, καθώς και η αποτελεσματική επικοινωνία του οικονομικού φορέα με την αναθέτουσα αρχή, κατά το στάδιο της εκτέλεσης της σύμβασης, ο αποτελεσματικός προσδιορισμός - τεκμηρίωση των κρίσιμων παραγόντων επιτυχίας και παρουσίαση εναλλακτικών τρόπων διασφάλισης τους, η ορθολογική ανάλυση του αντικειμένου της σύμβασης σε

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

ενότητες εργασιών και σύνδεσή τους με τα ελάχιστα απαιτούμενα παραδοτέα και το χρονοδιάγραμμα που περιγράφονται στις τεχνικές προδιαγραφές αυτού, η πληρότητα - επάρκεια του καθορισμού των περιεχομένων των προσφερομένων παραδοτέων και τεκμηρίωση της διασφάλισης εφαρμοσιμότητας των λύσεων που προτείνονται, η καταλληλότητα του μοντέλου οργάνωσης της παροχής των υπηρεσιών, η επάρκεια και σαφήνεια κατανομής αρμοδιοτήτων στα μέλη της Ομάδας Έργου, τα επίπεδα διοίκησης.

...10. Η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει στα έγγραφα της σύμβασης την σχετική στάθμιση που προσδίδει σε καθένα από τα κριτήρια που έχουν επιλεγεί για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, εκτός εάν αυτό καθορίζεται μόνο βάσει της τιμής. Η στάθμιση αυτή μπορεί να εκφράζεται με την πρόβλεψη περιθωρίου διακύμανσης με το κατάλληλο μέγιστο εύρος. Εάν δεν είναι δυνατή η στάθμιση για αντικειμενικούς λόγους, η αναθέτουσα αρχή επισημαίνει τα κριτήρια με φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας.

11. Το άθροισμα των σχετικών συντελεστών βαρύτητας των Ομάδων κριτηρίων αξιολόγησης ανέρχεται σε κάθε περίπτωση σε 100. Η βαθμολόγηση και κατάταξη των προσφορών γίνεται, σύμφωνα με τον τύπο: $U = \sigma_1 \cdot K_1 + \sigma_2 \cdot K_2 + \dots + \sigma_n \cdot K_n$ όπου: «σ_ν» είναι ο συντελεστής βαρύτητας του κριτηρίου ανάθεσης K_n και ισχύει $\sigma_1 + \sigma_2 + \dots + \sigma_n = 1$. Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς. Η βαθμολόγηση πρέπει να είναι πλήρως και ειδικά αιτιολογημένη και να περιλαμβάνει υποχρεωτικά, εκτός από τη βαθμολογία, και την λεκτική διατύπωση της κρίσης ανά κριτήριο. Προσωρινός ανάδοχος αναδεικνύεται εκείνος του οποίου η προσφορά έχει συγκεντρώσει το μεγαλύτερο αριθμό στο U .

...13. Στις διαδικασίες συναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, η βαθμολογία κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 έως 120 βαθμούς. Η βαθμολογία είναι 100 βαθμοί για τις περιπτώσεις που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών. Η βαθμολογία αυτή αυξάνεται έως 120 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι τεχνικές προδιαγραφές. Η συνολική βαθμολογία όπως προκύπτει από τον τύπο της παρ. 11 κυμαίνεται από 100 έως 120 βαθμούς. Όταν η πλέον

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά δεν προσδιορίζεται αποκλειστικά βάσει της τιμής και οι οικονομικοί φορείς έχουν υποχρέωση υποβολής οικονομικών προσφορών τότε πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει το μικρότερο λόγο της συγκριτικής τιμής της προσφοράς προς τη βαθμολογία της. Συγκριτική τιμή προσφοράς είναι η τιμή που υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη την τιμή της προσφοράς και, εφόσον προβλέπεται από τη διακήρυξη, το κόστος. Η αναθέτουσα αρχή καθορίζει με σαφήνεια στη διακήρυξη τον ακριβή τρόπο υπολογισμού της συγκριτικής τιμής προσφοράς (π.χ. με μαθηματικό τύπο). ...»

51. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 94 του ν. 4412/2016 « .....4. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών ....ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης.»

52. Επειδή στο ΒΔ 748/1966 «Περί κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας περί εβδομαδιαίας και Κυριακής αναπαύσεως και ημερών αργίας » ως τροποποιημένο ισχύει, ορίζεται ότι «*Αρθρ. 1. 1. Αι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται υπό τας εν αυτών διακρίσεις καθ' άπασαν την Επικράτειαν. 2. Κατά τας Κυριακάς και τας εν τω άρθρ. 4 του παρόντος οριζόμενας αργίας και υπό τας εν τω παρόντι διακρίσεις απαγορεύεται εις τους εν τω Κράτει οπαδούς παντός θρησκευύματος πάσα βιομηχανική, βιοτεχνική, εμπορική εργασία και πάσα επαγγελματική εν γένει δραστηριότης. 3. Εις τους μισθωτούς, ανεξαρτήτως φύλου, τους παρέχοντας τας υπηρεσίας των προς οιονδήποτε εργοδότην επί σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, παρέχεται καθ' εβδομάδα συνεχής ελεύθερος χρόνος 24 ωρών, αρχόμενος από της 00.000 ώρας της Κυριακής, μέχρι της 24.00 της ίδιας ημέρας (εβδομαδιαία ανάπαυσις). Επί μισθωτών επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων ή υπηρεσιών λειτουργουσών καθ' όλον το 24ωρον δια συστήματος τριών ομάδων εργασίας ο χρόνος ούτος δύναται να αρχίζη από της 06.00`ώρας της Κυριακής, λήγων την 06.00 ώραν*

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

της Δευτέρας. Απαγόρευσις απασχολήσεως Αρθρ. 3. 1. Κατά τον χρόνον της εβδομαδιαίας αναπαύσεως και κατά τας ημέρας αργίας απαγορεύεται η καθ' οιονδήποτε τρόπον απασχόλησις του μισθωτού. 2. Εφ' όσον κατά τας διατάξεις του παρόντος δεν επιτρέπεται η απασχόλησις των μισθωτών κατά Κυριακάς και ημέρας αργίας αι επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις, δεν δύνανται να λειτουργήσουν παραμένουσαι κλεισταί.... Αρθρ. 10. 1. Μισθωτοί εκ των υπαγομένων εις τας διατάξεις του παρόντος απασχολούμενοι κατά Κυριακήν, ...άνω των πέντε ωρών, δικαιούνται, ανεξαρτήτως του κύρους της συμφωνίας περί της απασχολήσεως ταύτης και των άλλων ενδεχομένων συνεπειών, αναπληρωματικής εβδομαδιαίας αναπαύσεως διάρκειας 24 συνεχών ωρών κατ' άλλην εργάσιμον ημέραν της αρξαμένης την Κυριακήν εβδομάδος, αρχομένων από της ώρας λήξεως της εργασίας. Εις τας περιπτώσεις της παρ. 3 στοιχ. δ' του αρθ. 9 η αναπληρωτική ανάπαυσις περιορίζεται εις τόσας εργασίμους ώρας όσαι αι ώραι απασχολήσεως του μισθωτού καθ' ημέραν Κυριακήν. Υπολογίζεται ως πλήρης εργάσιμος πάσα αρξαμένη ώρα εργασίας μετά πάροδον 15λέπτου. 2. Η ημέρα της αναπληρωτικής εβδομαδιαίας αναπαύσεως καθορίζεται υπό του εργοδότη, αναγραφομένη εις τους πίνακας ωρών εργασίας και εβδομαδιαίας αναπαύσεως. ...3. Εις τας περιπτώσεις, καθ' ας επιτρέπεται η κατά Κυριακήν εργασία, η κατανομή της 24ωρου συνεχούς αναπληρωματικής εβδομαδιαίας αναπαύσεως δέον να γίνεται κατά τρόπον ώστε ανά περίοδον επτά εβδομάδων η μια τούτων κατά τμήμα τουλάχιστον δώρου, να εμπίπτη εις ημέραν Κυριακήν, εκτός εαν τα εφαρμοζόμενα προγράμματα εργασίας εξασφαλίζουν επτά αναπαύσεις καθ' ημεράν Κυριακήν εντός του έτους, ...5. Μισθωτός εκ των υπαγομένων εις τας διατάξεις του παρόντος απασχολούμενος κατά Κυριακήν μέχρι πέντε ώρας δύναται ν' αξιώση ισόχρονον αναπληρωματικήν εβδομαδιαίαν ανάπαυσιν εκ του εργασίμου χρόνου άλλης ημέρας της αρξαμένης την Κυριακήν εβδομάδος...»

53. Επειδή στον όρο 1.5 της διακήρυξης προβλέπεται ότι «**1.5 Προθεσμία παραλαβής προσφορών και διενέργεια διαγωνισμού** Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών είναι η Τετάρτη 10 Ιουλίου

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

2019 και ώρα 17.00 Η διαδικασία θα διενεργηθεί με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.), μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ως άνω συστήματος, την 16η/7/2019, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.00». Ακολουθως, στον όρο 1.7 προβλέπεται ότι «**1.7 Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης** Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι: α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 ...β) δεν θα ενεργήσουν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά καθ'όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, αλλά και κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν... » Ακολουθως, στον όρο 2. **ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ** προβλέπεται ότι «... **2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού** Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) προσφέρων οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους: ...**2.2.3.2. Στις ακόλουθες περιπτώσεις:** α) όταν ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και β) όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης....**2.2.3.4.** Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, προσφέρων οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: (α) εάν

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016,... (ζ) εάν έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 της παρούσας, (η) εάν επιχείρησε να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, ...ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση,... **2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια** Όσον αφορά την οικονομική και χρηματο-οικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης,

απαιτείται: **Το συνολικό ύψος του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, για τις τρεις (3) προηγούμενες οικονομικές χρήσεις** (αθροιστικά) να ξεπερνά το συνολικό προϋπολογισμό του έργου (1.171.034,40€) σε συνάρτηση με την ημερομηνία δημιουργίας του οικονομικού φορέα ή την έναρξη των δραστηριοτήτων του, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών. ... **2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα**

Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να έχουν αποδεδειγμένη τεχνογνωσία και εμπειρία στην εκτέλεση παρόμοιων υπηρεσιών. Ο υπψήφιος Ανάδοχος οφείλει να αποδείξει την ανωτέρω ελάχιστη προϋπόθεση συμμετοχής, καταθέτοντας: **πίνακα με τα κυριότερα έργα που έχει εκτελέσει ή εκτελεί με αντικείμενο συναφές με αυτό της προκήρυξης ...** **2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής**

2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων ...2.2.5 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα II, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986.... **2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα (Δικαιολογητικά κατακύρωσης)**

A. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρούσας και κατά τη σύναψη της σύμβασης ...**B.3.** Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν **α) Ισολογισμούς ή αποσπάσματα ισολογισμών** της επιχείρησης κατά τις τρεις προηγούμενες του έτους του διαγωνισμού οικονομικές χρήσεις από τα οποία θα προκύπτει ότι ο ύψος του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης, είναι τουλάχιστον ίσο με την συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη, ήτοι **1.171.034,40€** σε συνάρτηση με την ημερομηνία δημιουργίας του οικονομικού φορέα ή την έναρξη των δραστηριοτήτων του, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών... **B.5.** Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 τα απαιτούμενα έγγραφα **προσκομίζονται με την τεχνική προσφορά**, όπως ζητείται στην παρ.2.4.3 ..» Περαιτέρω στον όρο 2.3 προβλέπεται ότι « **2.3 Κριτήρια Ανάθεσης** 2.3.1 Κριτήριο ανάθεσης Κριτήριο ανάθεσης της Σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει των κάτωθι κριτηρίων: **ΟΜΑΔΑ Α: Κριτήριο 1:** Αποδεικνύεται με τη συμμόρφωση του υποψηφίου με τους όρους της παρούσας διακήρυξης, την προσκόμιση πι-στοποιητικών ποιότητας των εργασιών του καθώς και την τεκμηρίωση της μεθόδου εξασφάλισης και της διατήρησης του απαιτούμενου επιπέδου καθαριότητας. **Κριτήριο 2:** Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να κάνουν λεπτομερή περιγραφή της διαδικασίας εκτέλεσης των εργασιών καθαρισμού (π.χ. αριθμός χρησιμοποιούμενων ατόμων και κατανομή αυτών ανά κτίριο πόστο εργασίας) **Κριτήριο 3:** Αποδεικνύεται προσκομίζοντας αποσπάσματα συμβάσεων καθαρισμού Φορέων του Δημόσιου, Νοσοκο-

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

μείων και άλλων Ν.Π.ΔΔ, επιχειρήσεων ευρύτερου Δημόσιου τομέα και Ν.Π.Ι.Δ. που συμμετέχει το Δημόσιο ή εποπτεύονται από αυτό, όπου ο υποψήφιος εκτελεί σήμερα ή εκτέλεσε την τελευταία τριετία. Η επιτυχής -ποιοτική εκτέλεσή τους αποδεικνύεται προσκομίζοντας βεβαιώσεις καλής συνεργασίας ή συστατικές επιστολές των Φορέων καθώς και του Ιδιωτικού Τομέα. Η εμπειρία του υποψηφίου σε έργα καθαριότητας δημοσίων κτιρίων ανάλογης έκτασης και σε έργα καθαριότητας ιδιαίτερων χώρων π.χ. εργαστήρια, μουσεία κλπ θα βαρύνει σημαντικά. **ΟΜΑΔΑ Β: Κριτήριο 1, 2, 3:** Πρέπει στην τεχνική μελέτη να συμπεριληφθούν τα παρακάτω: □ Πιστοποιητικά ποιότητας και προδιαγραφές καθαριστικών προϊόντων που θα χρησιμοποιηθούν. □ Δυνατότητα επιπλέον υποστήριξης σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών όπως αυτή προκύπτει μέσω βεβαιώσεων υποστήριξης εργασιών, σε ανάλογες περιπτώσεις. Πρόσθετες εργασίες που προτείνονται από τον ανά-δοχο, εκτός της παρούσας διακήρυξης.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΟΜΑΔΑ Κριτηρίων Α:

Συντελεστής βαρύτητας

- A1 Ποιότητα των προσφερομένων υπηρεσιών και συμφωνία τους με τους όρους της διακήρυξης
40%
- A2 Ανταπόκριση στα στοιχεία της διαδικασίας καθαριότητας, βάσει του δοθέντος προγράμματος (προσωπικό που διατίθεται και κατανομή αυτού) 20%
- A3 Αποδεδειγμένη εμπειρία και ικανότητα της επιχείρησης για την επιτυχή ποιοτική εκτέλεση των δημοπρατούμενων εργασιών καθαριότητας.

15

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΒΑΡΟΣ ΟΜΑΔΑΣ Α : 75

ΟΜΑΔΑ Κριτηρίων Β :

Συντελεστής βαρύτητας

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

- B1 Ποιότητα χρησιμοποιούμενων υλικών καθαριότητας
10%
- B2 Δυνατότητα επαρκούς υποστήριξης από τον ανάδοχο σε έκτακτες
ανάγκες καθαρισμού
10%
- B3 Πρόσθετες εργασίες που εκτός διακήρυξης προτείνονται από τον ανάδοχο
5%

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΒΑΡΟΣ ΟΜΑΔΑΣ Β: 25

2.3.2 Βαθμολόγηση και κατάταξη προσφορών Η βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών, αυξάνεται δε μέχρι τους 120 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου. Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς. Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε κριτηρίου θα προκύπτει από το γινόμενο του επιμέρους συντελεστή βαρύτητας επί τη βαθμολογία του, η δε συνολική βαθμολογία της προσφοράς θα προκύπτει από το άθροισμα των σταθμισμένων βαθμολογιών όλων των κριτηρίων. Η συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς υπολογίζεται με βάση τον παρακάτω τύπο : $U = \sigma_1 \chi K_1 + \sigma_2 \chi K_2 + \dots + \sigma_n \chi K_n$ Κριτήρια με βαθμολογία μικρότερη από 100 βαθμούς (ήτοι που δεν καλύπτουν/παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας) επιφέρουν την απόρριψη της προσφοράς. Πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει τον μικρότερο λόγο της προσφερθείσας τιμής προς την βαθμολογία της (ήτοι αυτή στην οποία το Λ είναι ο μικρότερος αριθμός), σύμφωνα με τον τύπο που ακολουθεί.

$\Lambda = \text{Προσφερθείσα τιμή} / \text{Τελική βαθμολογία τεχνικής προσφοράς}$ »

Ακολουθως στον όρο 2.4 με τον τίτλο «**Κατάρτιση- Περιεχόμενο Προσφορών**» προβλέπεται ότι «**2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών** Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, για το σύνολο των υπηρεσιών....**2.4.2 Χρόνος και**

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

Τρόπος υποβολής προσφορών Χρόνος και τρόπος υποβολής Προσφορών:**2.4.2.1.** Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ, ...σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ν.4412/2016, ιδίως τα άρθρα 36 και 37 και την Υπουργική Απόφαση αριθμ. Π1/2390/2013 (ΦΕΚ 2677/Β – 21.10.13) «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ)». ... Για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν ψηφιακή υπογραφή, χορηγούμενη από πιστοποιημένη αρχή παροχής ψηφιακής υπογραφής και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ- Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας την κατωτέρω διαδικασία εγγραφής του άρθρου 3 παρ. 3.2 έως 3.4 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. Π1/2390/2013 (ΦΕΚ 2677/Β 21.10.13) «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ)» ...**2.4.2.2.** Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς και οποιαδήποτε ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του συστήματος βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 6 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης. ...**(α)** έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής –Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά και η τεχνική προσφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα ...**2.4.2.4.** Οι οικονομικοί φορείς συντάσσουν τη τεχνική και οικονομική τους προσφορά συμπληρώνοντας τις αντίστοιχες ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος. Στην συνέχεια το σύστημα παράγει τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία τα οποία υπογράφονται ψηφιακά και υποβάλλονται από τον προσφέροντα ...**2.4.2.5.** Ο χρήστης - οικονομικός φορέας υποβάλλει τους ανωτέρω (υπο)φάκελους μέσω του Συστήματος, όπως περιγράφεται παρακάτω: Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του οικονομικού φορέα στη διαδικασία υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείων τύπου .pdf και εφόσον

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν ορατή μη κρυπτογραφημένη ψηφιακή υπογραφή σκληρής αποθήκευσης, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής. ...**2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά»** **2.4.3.1** Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν: **α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης(Ε.Ε.Ε.Σ.),** όπως προβλέπεται στην παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 ...Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΕΕΕΣ το οποίο έχει αναρτηθεί, σε μορφή αρχείων τύπου XML και PDF, στη διαδικτυακή πύλη www.pro.mitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης (Παράρτημα ΙΙ). ...**η) Στοιχεία που αφορούν στην τεχνική ικανότητα του υποψηφίου αναδόχου, ήτοι: η. i) Κατάλογο των κυριοτέρων υπηρεσιών** που ανέλαβε και εκτέλεσε ή εκτελεί η εταιρεία κατά τα τρία προηγούμενα έτη (με αναφορά επί ποινή αποκλεισμού στα έργα της τριετίας) που αφορά ειδικότερα στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας κτιρίων παρόμοιας έκτασης. Ο κατάλογος θα πρέπει υποχρεωτικά να έχει την παρακάτω μορφή:

Α/Α ΠΕΛΑΤΗΣ	ΣΥΝΤΟΜΗ	ΚΑΘΑΡΙΖΟΜΕΝΗ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	ΤΟΠΟΣ
ΠΡΟΫΠ/ΜΟΣ	ΠΑΡΟΥΣΑ			
(Επωνυμία,	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΚΤΑΣΗ		ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ
ΠΑΡΟΧΗΣ		ΦΑΣΗ /		
Δ/ση, τηλ,	ΕΡΓΟΥ		(σε τμ)	ΕΡΓΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		ΠΑΡΑΤΗ-		
fax)				

ΡΗΣΕΙΣ.....»

η.ii) Συστατικές επιστολές που να αναφέρονται στην ποιότητα και αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών του συμμετέχοντος και που αφορούν εργασίες της τελευταίας τριετίας (με παραπομπή και αντιστοίχιση με τα έργα που περιγράφονται στον «Κατάλογο κυριοτέρων υπηρεσιών»). Οι παροχές υπηρεσιών αποδεικνύονται εάν μεν ο αποδέκτης είναι αναθέτουσα αρχή με πιστοποιητικά καλής εκτέλεσης που έχουν εκδοθεί ή θεωρηθεί από την αρμόδια αρχή, εάν δε ο αποδέκτης είναι ιδιωτικός φορέας, με βεβαίωση του πελάτη ή,εφόσον τούτο

δεν είναι δυνατόν, με απλή δήλωση του υποψηφίου. η.iii) **κατάσταση του προσωπικού καθαριότητας** της επιχείρησης με τα απαραίτητα στοιχεία που θα αποδεικνύουν την επάρκεια της εταιρείας για την κάλυψη των αναγκών του Πανεπιστημίου ... για το εν λόγω έργο, θεωρημένη από την Επιθεώρηση Εργασίας...Κάθε έλλειψη δικαιολογητικών που θα διαπιστωθεί, θα συνεπάγεται τον αποκλεισμό του υποψήφιου αναδόχου, του οποίου, το ή τα δικαιολογητικά δεν έχουν κατατεθεί. ...» Και περαιτέρω, σύμφωνα με τον όρο 3.2 «**3.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης - Δικαιολογητικά κατακύρωσης** Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση μέσω του συστήματος στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας, δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής ειδοποίησης σε αυτόν, τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) και άρθρου 80 παρ. 13 του ν. 4412/2016 όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας διακήρυξης. » Ακολούθως, στο Παράρτημα Α της Διακήρυξης με τον τίτλο «**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ**, στον πίνακα 2 ορίζεται ότι «

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΚΑΤ' ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΝΑ ΚΤΙΡΙΟ

α/α Κτιριακές εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου

... στις Πανεπιστημιούπολεις ... και

..., στην ...

ΑΤΟΜΑ

1

Κτίριο Ιατρικής Σχολής

6

2

Κτίριο των Τμημάτων Φυσικής-Βιολογίας

4,6

3

Κτίριο του Τμήματος Χημείας

2

4 Κτίριο Πανεπιστημιακού Γυμναστηρίου

1

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

5	Κτίριο Φοιτητικού Κέντρου (πλην των χώρων της			Λέσχης)
1				
6	Κτίριο του Τμήματος Μαθηματικών &			Εφαρμοσμένων Μαθηματικών
2				
7	Κτίριο του Τμήματος Επιστήμης Υπολογιστών			
2				
8	Κτίριο Βιβλιοθήκης	1	9	Κτίριο Διοίκησης I
1				
10				Κτίριο Διοίκησης II,
1				
11	Κτίριο της Έκθεσης του Μουσείου Φυσικής			
	Ιστορίας του Π.Κ. (Παλιά Ηλεκτρική στη Λεωφ.			
	..., ...)		2	
12	... Κτίριο Παν/πολης ...0,4			
13	Περιβάλλον χώρος Παν/πολης ...1			

ΣΥΝΟΛΟ ΑΤΟΜΩΝ: 25 ...

.....**ΩΡΑΡΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ** Το προσωπικό που προ-
τίθεται να απασχολήσει ο υποψήφιος ανάδοχος για το συγκεκριμένο έργο θα
πρέπει να εργάζεται από Δευτέρα έως Παρασκευή εκτός των παρακάτω περι-
πτώσεων όπου κρίνεται απαραίτητος ο καθαρισμός και τα Σαββατοκύριακα:
 Αμφιθέατρα, αίθουσες διδασκαλίας και W.C των ακαδημαϊκών Τμημάτων, κα-
τά τη διάρκεια των εξεταστικών περιόδων. Κτίριο Έκθεσης του Μουσείου
Φυσικής Ιστορίας ..., σε όλη τη διάρκεια της σύμβασης.
Προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο από Δευτέρα έως και Κυριακή, σε καμία
περίπτωση δεν θα πρέπει να γίνεται υπέρβαση του συνολικού αριθμού ωρών
εργασίας που ισοδυναμεί σε πενήνήμερη, 8ωρη εργασία, δύο ατόμων (δηλ. των
80 ωρών συνολικά ανά εβδομάδα). Κτίριο Φοιτητικού Κέντρου, σε έκτακτες
περιπτώσεις που θα ορίζονται από το αρμόδιο Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας
της Υποδ/σης Διοικητικού του Πανεπιστημίου ...
. Σε κάθε άλλη έκτακτη περίπτωση που θα οριστεί από το αρμόδιο Τμήμα Διο

ικητικής Μέριμνας της

Υποδ/νσης Διοικητικού του Πανεπιστημίου ...

. ... **Ειδικό όροι για το**

προσωπικό του αναδόχου Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος για την απαρέγκλιτη τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, δηλαδή, καταβολή των νόμιμων αποδοχών στους εργαζόμενους, οι οποίες σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερες των προβλεπόμενων από την ισχύουσα Εργατική Νομοθεσία, ... κλπ. »

54. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

55. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

56. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS *Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, Επιτροπή κατά Δανίας, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

57. Επειδή η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ. C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL*, σκ. 25 και Ψ-599/10, *SAG ELV Slovenko* κλπ, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL*, σκ. 27)

58. Επειδή, κατά γενική αρχή του δικαίου που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς, δεν επιτρέπεται η μετά τη διενέργεια (ή κατά τη διάρκεια) διαγωνισμού τροποποίηση των όρων της διακηρύξεως που αποτελεί το

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

κανονιστικό πλαίσιο που τον διέπει και η βάσει των νέων όρων αξιολόγηση ή αποκλεισμός των προσφορών που ήδη υποβλήθηκαν (πρβλ σχετ. Ε.Α. 179/2009 σκ.5).

59. Επειδή, ως έχει κριθεί (ΕΛΣυν 524/2012 Τμ VI) η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί νομίμως να απορρίψει προσφορά που, σε κάθε περίπτωση, ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της διακήρυξης, στηριζόμενη σε λόγους, οι οποίοι δεν προβλέπονται στην εν λόγω διακήρυξη και προβάλλονται μετά την υποβολή της προσφοράς αυτής (ΣτΕ ΕΑ 179/2009, 61/2011, υποθ. C-6/05 ΔΕΚ, αποφ. Της 14.6.2007), διότι τούτο ισοδυναμεί με ανεπίτρεπτη εκ των υστέρων τροποποίηση των όρων της διακήρυξης (ΔΕφΑθ 511/2011 (ΑΝΑΣΤ), ΣτΕ ΕΑ 254/2008, 190, 797/2002).

60. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣτΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή απόρριψης της προσφοράς. Επιβάλλεται δε να προσδιορίζονται επακριβώς στην διακήρυξη τα προς συμμετοχή στο διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς, δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Ενόψει τούτων, αλλά και των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν τη διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει μόνον τα αξιούμενα από την διακήρυξη (ΔΕφΠατρ. 39/2017, ΣτΕ 39/2017) ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία για την απόδειξη ιδιότητας κρίσιμης για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό. Επομένως δεν είναι νόμιμος ο αποκλεισμός διαγωνιζομένου για το λόγο ότι δεν προσκόμισε δικαιολογητικά διαφορετικά ή

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

πρόσθετα από τα ρητώς αξιούμενα, και μάλιστα δικαιολογητικά που απαιτούνται από διατάξεις, στις οποίες η διακήρυξη δεν παραπέμπει ειδικώς ως εφαρμοστέο στο διαγωνισμό δίκαιο (ΣτΕ 3703/2010, 1329, 1616, 1619/2008, ΕΑ 53/2011)

61. Επειδή, όπως έχει παγίως κριθεί από τη νομολογία, βάσει των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας που διέπουν τη διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει μόνον τα αξιούμενα από την διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, και κατά συνέπεια ανεξαρτήτως παντός άλλου, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού για έγγραφα ή δικαιολογητικά μη απαιτούμενα από τη διακήρυξη ή δεν προσκόμισε δικαιολογητικά πρόσθετα ή διαφορετικά από τα ρητώς αξιούμενα (ΕΑ ΣτΕ 18, 53, 19, 19/2011, 254/2008, 318/2013 ΔΕΦΑΘ (ΑΣΦ) 18/2015, ΣτΕ 10833, 1084/2010). Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή δεν δύναται νομίμως να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία διακήρυξη (C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ 28, και απόφαση Medipac C-6/05, EU:C:2007, 337, σκέψη 54).

62. Επειδή ως προκύπτει από τα έγγραφα και στοιχεία της διαδικασίας όπως είναι αναρτημένα στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, και ίδια από το ηλεκτρονικό αρχείο της προσφοράς με τον τίτλο *ΠΛΗΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣΦ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ* (σελ. 3, 4, 6, 8, 64, 65), η πρώτη παρεμβαίνουσα δήλωσε ότι θα διαθέσει για την εκτέλεση του αντικείμενου της προμήθειας 25 άτομα εκ των οποίων, 23 άτομα 8ωρης απασχόλησης από Δευτέρα έως Παρασκευή και 2 άτομα 6ήμερης και 6,67ώρης απασχόλησης εκ των οποίων ο ένας θα εργάζεται όλες τις Κυριακές και αργίες καθώς και επιπλέον 3 άτομα 8ωρης απασχόλησης για 3 Σάββατα και 3 Κυριακές ανά έτος, όπως βάσιμα αναφέρεται στην παρέμβαση (σκέψη 19) και στην προσβαλλόμενη (σκέψεις 6 και 7). Ωστόσο, και παρά τους αντίθετους ισχυρισμούς του πρώτου λόγου της προσφυγής (σκέψη 17), σε κανένα στοιχείο της προσφοράς της πρώτης παρεμβαίνουσας δεν αναφέρεται, ούτε προκύπτει ουδέ καν μπορεί να συνάγεται, ότι η πρώτη

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

παρεμβαίνουσα θέλει απασχολήσει το ίδιο και το αυτό φυσικό πρόσωπο-εργαζόμενο για όλες τις Κυριακές του έτους. Αντίθετα, όπως διαλαμβάνεται στην προσβαλλόμενη (σκέψεις 6 και 7), στις απόψεις της αναθέτουσας αρχής και στην παρέμβαση, και όπως σαφώς προκύπτει από την προσφορά, ορθά η πρώτη παρεμβαίνουσα κατένειμε το προσωπικό της με τις παραδοχές ότι i) Δύο άτομα θα απασχολούνται 6 ημέρες την εβδομάδα από 6,67 ώρες την ημέρα έκαστο, χωρίς τούτο κατ' ανάγκη να σημαίνει ότι τα ίδια φυσικά πρόσωπα-εργαζόμενοι θα εργάζονται συνεχώς -καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης- ως 6 ημέρες την εβδομάδα από 6,67 ώρες την ημέρα έκαστο, και ii) Από τα δύο αυτά άτομα το ένα θα απασχολείται *όλες τις Κυριακές και αργίες* χωρίς τούτο κατ' ανάγκη να σημαίνει ότι το ίδιο φυσικό πρόσωπο-εργαζόμενος θα εργάζεται συνεχώς όλες τις Κυριακές του έτους, και iii) Δεδομένου επί πλέον ότι τα 23 συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα που θα εργάζονται επί 8ώρου βάσεως επί 5 ημέρες της εβδομάδα μπορεί να εναλλάσσονται στην εργασία με τα συγκεκριμένα φυσικά που θα εργάζονται επί 6ήμερο και με 6,67 ώρες απασχόλησης, και συνεπώς μπορεί να υπάρχει εναλλαγή μέσα στον χρόνο των φυσικών προσώπων που εργάζονται στην μία ή στην άλλη ομάδα εργαζομένων, πράγμα που συνεπιφέρει και την εναλλαγή των φυσικών προσώπων που θα εργάζονται τις Κυριακές, και iv) Επί πλέον, θα διατεθούν και 3 ακόμη εργαζόμενοι οι οποίοι θα απασχοληθούν επί 3 Κυριακές του έτους. Συνεπώς, η προσφεύγουσα αβάσιμα ισχυρίζεται ότι θα διατεθεί ένας συγκεκριμένος εργαζόμενος που θα απασχολείται συνεχώς -αυτός ο ίδιος- όλες τις Κυριακές του έτους. Όμως αντίθετα προκύπτει ως άνω από την προσφορά, ότι για την διεκπεραίωση των απαιτούμενων εργασιών θα διατεθούν 25 άτομα ως απαιτεί η διακήρυξη (*Παράρτημα 1, Πίνακας 2* της διακήρυξης σκέψη 53), εκ των οποίων τα 2 θα εργάζονται σε βάση *6ήμερη και 6,67ώρη απασχόληση* και πάντως το ένα από τα άτομα αυτά θα εργάζεται κατά την ημέρα Κυριακή, και επί πλέον θα απασχοληθούν 3 άτομα επί 3 Κυριακές του χρόνου (συνεπώς 9 Κυριακές) για την εκτέλεση των εργασιών που απαιτείται ειδικά από την διακήρυξη να εκτελούνται ημέρα Κυριακή (*Παράρτημα 1, κεφ. ΩΡΑΡΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ* της

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

διακήρυξης σκέψη 53), καθ' όλη την διάρκεια των δύο ετών που θα διαρκέσει η παροχή των υπηρεσιών (σκέψη 2). Ειδικότερα μάλιστα, ως ορθά αναφέρεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, η παραπάνω κατανομή των εργαζομένων, κατά την έννοια των προσφερομένων ανθρωποωρών ορθά έγινε αποδεκτή ως ισοδύναμη των 25 ατόμων πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης (σκέψεις 6 και 7), με *αναγωγή του αριθμού ατόμων σε προσφερόμενες ανθρωποώρες* ως βάσιμα αναφέρεται στις απόψεις της αναθέτουσας αρχής (σκέψη 18). Με την διαμόρφωση αυτή, η προσφορά συνάδει εξ άλλου και με το ρητό και σαφή *Παράρτημα 1, Πίνακας 2* της διακήρυξης (σκέψη 53), όπου προβλέπονται και συναθροίζονται για τον υπολογισμό των 25 απαιτούμενων εργαζομένων κατά περίπτωση και *4,6 και 0,4 άτομα*, καθισταμένου έτσι αδιαμφισβήτητου ότι εν προκειμένω η διακήρυξη απαιτεί *ελάχιστο αριθμό εργαζομένων, με την έννοια των ανθρωποωρών εργασίας και όχι με την έννοια του αριθμού των φυσικών προσώπων* (σκέψη 18 απόψεις της αναθέτουσας αρχής). Συνεπώς όπως αναφέρει και η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της, η προσφορά αναφέρεται στην *διάθεση των αντίστοιχων ανθρωποωρών εκ μέρους της εταιρείας και όχι την απασχόληση του ίδιου φυσικού προσώπου για όλες τις Κυριακές του έτους*. Όμως ακόμη και αν ήθελε γίνει δεκτό ότι εν προκειμένω η πρώτη παρεμβαίνουσα δεν προσέφερε ανθρωποώρες απασχόλησης εργαζομένων κατά την ημέρα Κυριακή, και ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι θα διαθέσει δύο συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα-εργαζόμενους που θα εργάζονται 6,67 ώρες εκ των οποίων πάντως το ένα θα εργάζεται Κυριακή, και επί πλέον 3 συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα εργαζόμενοι που θα εργασθούν 3 Κυριακές ετησίως έκαστο, όμως και πάλι είναι αβάσιμος και απορριπτέος ο ισχυρισμός της προσφυγής ότι εν προκειμένω ένα και το αυτό άτομο θα εργάζεται όλες της Κυριακές του έτους. Και τούτο διότι και υπό την εκδοχή αυτή, προκύπτει ότι σε κάθε περίπτωση προβλέπονται πάντως 5 εργαζόμενοι, που θα εργάζονται τις Κυριακές. Ακόμη επομένως και με την παραδοχή ότι εν προκειμένω θα απασχοληθούν κατά τις Κυριακές 5 συγκεκριμένοι εργαζόμενοι, όμως και πάλι δεν προκύπτει ότι η προσφορά προσκρούει στην

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

εργατική νομοθεσία, όπως βάσιμα αναφέρει η παρεμβαίνουσα (σκέψη 19). Και τούτο ίδια επειδή κανένας από τους 5 εργαζόμενους τις Κυριακές εφόσον εναλλάσσονται στην απασχόληση κατά την διάρκεια του έτους εντός των προβλεπομένων κατά νόμον χρονικών ορίων, δεν θα απασχοληθεί πάνω από 7 συνεχόμενες Κυριακές κατ' έτος. Σύμφωνα με τον νόμο (σκέψη 52) *Εις τας περιπτώσεις, καθ' ας επιτρέπεται η κατά Κυριακήν εργασία, -ως εν προκειμένω δεν αμφισβητείται με την προσφυγή- η κατανομή της 24ωρού συνεχούς αναπληρωματικής εβδομαδιαίας αναπαύσεως* i) δέον να γίνεται κατά τρόπον ώστε ανά περίοδον επτά εβδομάδων η μια τούτων κατά τμήμα τουλάχιστον θώρου, να εμπίπτη εις ημέραν Κυριακήν, ii) εκτός εαν τα εφαρμοζόμενα προγράμματα εργασίας εξασφαλίζουν επτά αναπαύσεις καθ'ημεράν Κυριακήν εντός του έτους. Επομένως, είναι αβάσιμος, επί εσφαλμένης προϋπόθεσης στηριζόμενος και απορριπτέος ο πρώτος λόγος της προσφυγής ότι πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη που αποδέχτηκε την προσφορά της πρώτης παρεμβαίνουσας διότι στην προσφορά δεν προβλέπεται ούτε προκύπτει η απασχόληση ενός και του αυτού εργαζομένου όλες τις Κυριακές του έτους. Και τούτο ίδια επειδή i) Στην επίμαχη προσφορά ούτε προβλέπεται ούτε από οποιοδήποτε στοιχείο αυτής προκύπτει ότι η πρώτη παρεμβαίνουσα θέλει διαθέσει το αυτό φυσικό πρόσωπο που θα εργάζεται συνεχώς όλες τις Κυριακές του έτους, αλλά ii) Προκύπτει ότι η πρώτη παρεμβαίνουσα έχει προσφέρει το ισοδύναμο των ανθρωποωρών απασχόλησης ενός εργαζομένου -και όχι του ίδιου εργαζομένου- κατά τις Κυριακές του έτους, ενώ επί πλέον και σε κάθε περίπτωση iii) Η πρώτη παρεμβαίνουσα διέλαβε στην προσφορά της ότι θα απασχολήσει 5 εν συνόλω εργαζόμενους που θα εργασθούν τις Κυριακές, χωρίς να αναφέρει ότι οι 5 αυτοί εργαζόμενοι θα είναι τα ίδια και τα αυτά φυσικά πρόσωπα, ενώ iv) Ακόμη κι αν εκληφθεί ότι οι 5 εργαζόμενοι θα είναι τα αυτά φυσικά πρόσωπα, όμως και πάλι η προσφορά δεν προσκρούει στον νόμο καθώς προκύπτει επαρκές χρονικό περιθώριο εναλλαγής των εργαζομένων έτσι ώστε να διασφαλίζεται, για κάθε ένα εργαζόμενο, η ανάπαυση της Κυριακής εντός των ορίων του νόμου, και v) Σε κάθε περίπτωση ούτε προκύπτει ούτε αναφέρεται

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

στην προσφυγή ότι η πρώτη παρεμβαίνουσα δεν θα εφαρμόσει τον εργατικό νόμο, ήτοι δεν θα προβεί στην επιβαλλόμενη εναλλαγή των εργαζομένων που θα διατεθούν για εργασία τις Κυριακές, πολλώ δε μάλλον που το διατιθέμενο προσωπικό εξαρκεί ώστε να παρασχεθεί η προβλεπόμενη αργία της Κυριακής με την προβλεπόμενη στον νόμο συχνότητα. Επομένως ορθά η προσβαλλόμενη απόφαση έκανε δεκτή την προσφορά της πρώτης παρεμβαίνουσας σύμφωνα με τα άρθ. 18, 71 παρ 1 περ α), 94 παρ. 4 του ν. 4412/2016 (σκέψεις 33, 42, 51), το άρθ. 10 παρ. 3 του ΒΔ 748/1966 (σκέψη 52), τους όρους 1.7, Παράρτημα Ι Πίνακας 2 και κεφ. ΩΡΑΡΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ της διακήρυξης (σκέψη 53) και τις αρχές της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ισότητας (σκέψεις 54, 57, 56), και συνεπώς πρέπει να απορριφθεί ο πρώτος λόγος της προσφυγής και να γίνει δεκτή η πρώτη παρέμβαση.

63. Επειδή ως προκύπτει από τα έγγραφα και τα στοιχεία της διαδικασίας, όπως βρίσκονται αναρτημένα στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, η τρίτη παρεμβαίνουσα κατέθεσε με την προσφορά της **ι) ΕΕΕΣ**, ως απαιτείται στον όρο 2.4.3.1 α) της διακήρυξης (σκέψη 53) και το άρθ. 79 του ν. 4412/2016 (σκέψη 47), όπου στο **Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα Ο οικονομικός φορέας πρέπει να παράσχει πληροφορίες μόνον όταν τα σχετικά κριτήρια επιλογής έχουν προσδιοριστεί από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα στη σχετική προκήρυξη/γνωστοποίηση ή στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης που αναφέρονται στην προκήρυξη /γνωστοποίηση. Για τις συμβάσεις υπηρεσιών: παροχή υπηρεσιών είδους που έχει προσδιοριστεί Μόνο για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών: Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, ο οικονομικός φορέας έχει παράσχει τις ακόλουθες κυριότερες υπηρεσίες του είδους που έχει προσδιοριστεί: Κατά τη σύνταξη του σχετικού καταλόγου αναφέρετε τα ποσά, τις ημερομηνίες και τους δημόσιους ή ιδιωτικούς παραλήπτες. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ζητούν έως τρία έτη και να επιτρέπουν την τεκμηρίωση πείρας που υπερβαίνει τα τρία έτη**, δήλωσε τις εξής συμβάσεις Περιγραφή

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ Ποσό 468620.00 EUR Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 01.10.2018 - 14.03.2019 Αποδέκτες 401 ΓΣΝΑ Περιγραφή ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΓΕΕΘΑ Ποσό 200640.00 EUR Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 18.02.2019 - 17.02.2023 Αποδέκτες ΓΕΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ (ΓΕΕΘΑ) Περιγραφή ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ Ποσό 2053440.00 EUR Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 18.02.2019 - 17.02.2023 Αποδέκτες ΝΑΥΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΝΝΑ) Περιγραφή ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΜΥΝ Ποσό 121920.00 EUR Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 18.02.2019 - 17.02.2023 Αποδέκτες ΣΧΟΛΗ ΜΟΝΙΜΩΝ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΝΑΥΤΙΚΟΥ (ΣΜΥΝ) Περιγραφή ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΕΚΠΑ Ποσό 159000.00 EUR Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 07.05.2019 - 06.05.2020 Αποδέκτες ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΚΠΑ) Περιγραφή ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ Ποσό 160220.00 EUR Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 01.05.2018 - 03.10.2018 Αποδέκτες ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΡΟΔΟΥ "ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΝΔΡΕΟΥ" Περιγραφή ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ Ποσό 50640.00 EUR Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 07.05.2018 - 06.08.2018 Αποδέκτες ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΕΛΛΑΣ (ΜΟΝΑΔΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ) Περιγραφή ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ Ποσό 470258.33 EUR Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 25.08.2018 - 15.06.2019 Αποδέκτες Α.Ν.Θ. ΘΕΑΓΕΝΕΙΟ Περιγραφή ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ Ποσό 51458.80 EUR Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 27.08.2018 - 28.02.2019 Αποδέκτες ΣΧΟΛΗ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ Περιγραφή ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ – ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ –

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

ΑΠΟΚΟΜΙΔΗ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ ΚΔΑΥ ΡΟΔΟΥ Ποσό 360000.00 EUR
Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 01.08.2018 - 31.07.2019
Αποδέκτες WATT AE – ENACT AE – ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ AE Περιγραφή
ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ Ε.Α.Κ.Ν. ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ Ποσό
4870.00 EUR Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 24.01.2019 -
23.02.2019 Αποδέκτες ΕΘΝΙΚΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΟΥ
ΚΟΣΜΑ Περιγραφή ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΟΥ Κ.Κ.Π.Π.Η. Ποσό 20593 EUR Ημερομηνία Έναρξης
- Ημερομηνία Λήξης 01.03.2019 - 31.05.2019 Αποδέκτες Κ.Κ.Π.Π. ΗΠΕΙΡΟΥ
Περιγραφή ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΟΥ Κ.Κ.Π.Π.Η. Ποσό 2050.00 EUR Ημερομηνία
Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 01.11.2018 - 30.11.2018 Αποδέκτες Κ.Κ.Π.Π.
ΗΠΕΙΡΟΥ Περιγραφή ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΟΥ Κ.Κ.Π.Π.Η. Ποσό 12740.00 EUR Ημερομηνία
Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 01.08.2018 - 30.09.2018 Αποδέκτες Κ.Κ.Π.Π.
ΗΠΕΙΡΟΥ Περιγραφή Κ.Κ.Π.Π. ΗΠΕΙΡΟΥ Περιγραφή ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΑΜΕΑ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΙΔΙΟΥ
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ ΤΟΥ Κ.Κ.Π.Π.Σ.Ε. Ποσό 34045.00 EUR Ημερομηνία Έναρξης -
Ημερομηνία Λήξης 01.12.2018 - 30.11.2019 Αποδέκτες Κ.Κ.Π.Π. ΣΤΕΡΕΑΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ Περιγραφή ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ Ποσό
8319.00 EUR Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 01.03.2019 -
31.12.2019 Αποδέκτες ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 135-137. Η
τρίτη παρεμβαίνουσα κατέθεσε επίσης με την προσφορά της και ii)
ηλεκτρονικό αρχείο με τον τίτλο Α 3.1 ΠΕΛΑΤΟΛΟΓΙΟ. Το αρχείο αυτό είναι
πίνακας συμβάσεων, ως απαιτείται σύμφωνα με τους όρους 2.2.6, 2.2.9.2
B.5, 2.4.3.1 α), η) ι), 2.3 Κριτήριο 3, της διακήρυξης (σκέψη 53) και το άρθρ. 75
παρ. 4, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ Μέρος ΙΙ Τεχνική ικανότητα του ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΟΣ
Α του ν. 4412/2016 (σκέψεις 44 και 45). Συγκεκριμένα πρόκειται για πίνακα με
τις παραπάνω 16 συμβάσεις -εκτελεσθείσες και σε φάση εκτέλεσης- που
αναφέρονται και στο ΕΕΕΣ, όπου παρατίθενται περιγραφικά στοιχεία αυτών
σε στήλες ως εξής ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ, ΚΑΘΑΡΙΖΟΜΕΝΗ

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

ΕΚΤΑΣΗ, ΤΟΠΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟ ΦΠΑ (€) ΠΑΡΟΥΣΑ ΦΑΣΗ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ, σύμφωνα με το πρότυπο πίνακα που παρατίθεται στον όρο 2.4.3. η ι) της διακήρυξης (σκέψη 53). Η τρίτη παρεμβαίνουσα κατέθεσε επίσης και ιιι) ηλεκτρονικό αρχείο με τον τίτλο Α 3.2 ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ , στο οποίο περιέλαβε βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης ορισμένων από τις παραπάνω συμβάσεις -και δη όσων έχουν δηλωθεί ως περατωθείσες- σύμφωνα με τους όρους 2.2.9.2 Β.5, 2.4.3.1 η. ιι) της διακήρυξης (σκέψη 53) και το άρθ. 75 παρ. 4, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ Μέρος ΙΙ παρ. ι) Τεχνική ικανότητα του ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α του ν. 4412/2016 (σκέψεις 44 και 45). Συνεπώς, όπως βάσιμα και αποδεδειγμένα αναφέρει η τρίτη παρεμβαίνουσα (σκέψη 22) και η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της (σκέψη 21), ορθά έκρινε η προσβαλλόμενη ως αποδεκτή την προσφορά της. Συναφώς είναι απορριπτέος ο λόγος ΙΙ. 1 της προσφυγής με τον οποίο η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσφορά της τρίτης παρεμβαίνουσας έπρεπε να αποκλεισθεί διότι δεν προσκόμισε συμβάσεις ή/και αποσπάσματα συμβάσεων που έχει εκτελέσει ή εκτελεί (σκέψη 20). Και τούτο επειδή δεν απαιτείται από την διακήρυξη η προσκόμιση του σώματος αυτού καθ' εαυτού (είτε ολοκλήρου είτε αποσπασματικά) των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας που εκτελέσθηκαν ή εκτελούνται εντός της τρέχουσας τριετίας. Ρητώς και σαφώς σύμφωνα με τους παραπάνω αναφερόμενους όρους της διακήρυξης απαιτείται κατάθεση με την προσφορά καταλόγου-πίνακα των επίμαχων συμβάσεων, προκειμένου να αποδειχθεί η απαιτούμενη στον όρο 2.2.6 τεχνική ικανότητα και δη η *τεχνογνωσία και εμπειρία* του προσφέροντος οικονομικού φορέα. Αντίστοιχα κατά συνεκτική ακολουθία με τους ρητούς και σαφείς ως άνω όρους 2.4.3.1 α), 2.2.6, 2.2.9.2 Β.5, 2.4.3.1 α), η) ι), της διακήρυξης, ο όρος 2.3.1 *Κριτήρια Ανάθεσης Κριτήριο 3* της διακήρυξης, ο οποίος προβλέπει την προσκόμιση *αποσπασμάτων συμβάσεων καθαρισμού ... που ο υποψήφιος εκτελεί ή εκτέλεσε την τελευταία τριετία*, αναφέρεται σε αποσπάσματα του περιεχομένου των επίμαχων συμβάσεων και όχι σε προσκόμιση του σώματος των συμβάσεων. Τα αποσπάσματα δε του περιεχομένου των επίμαχων συμβάσεων ρητώς και σαφώς περιγράφονται

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

στο πρότυπο πίνακα με τα κρίσιμα απαιτούμενα στοιχεία των επίμαχων συμβάσεων ως παρατίθενται στον όρο 2.4.3.1 η. ι) ήτοι

Α/Α ΠΕΛΑΤΗΣ (Επωνυμία, Δ/νση, τηλ, fax)	ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	ΚΑΘΑΡΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ (σε τμ)	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΟΠΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΠΡΟΥΪΠ/ΜΟΣ ΠΑΡΟΥΣΑ ΦΑΣΗ / ΠΑΡΑΤΗ- ΡΗΣΕΙΣ...
--	-------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------	-------------------------------	---

Τυχόν άλλη ερμηνεία και δη ότι ο όρος 2.3.1 *Κριτήρια Ανάθεσης Κριτήριο 3* της διακήρυξης, απαιτεί προσκόμιση αποσπασμάτων του σώματος αυτού καθ' εαυτού των συναφθεισών συμβάσεων -ως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα- δεν θα μπορούσε παραδεκτά να χωρήσει. Και τούτο δεδομένης κυρίως της πρόδηλης αοριστίας, καθώς δεν θα προέκυπτε σε ποιά ακριβώς αποσπάσματα, και σε ποια ακριβώς -αποσπασματικά- στοιχεία των συναφθεισών συμβάσεων αναφέρεται ο όρος αυτός. Σε κάθε δε περίπτωση δεν προκύπτει από τους όρους της διακήρυξης ο ισχυρισμός της προσφυγής ότι για να βαθμολογηθεί μία προσφορά πρέπει να προσκομισθούν οι συναφθείσες συμβάσεις αυτές καθ' εαυτές, ήτοι δεν προκύπτει αποκλεισμός της προσφοράς συσχετιζόμενος με τον όρο 2.3 της διακήρυξης. Ενώ αντίθετα εν σχέσει με το επίμαχο κριτήριο ποιοτικής επιλογής (τεχνική ικανότητα), προβλέπεται απόρριψη της προσφοράς ρητώς και σαφώς μόνο σε περίπτωση μη προσκόμισης των δικαιολογητικών που προβλέπονται στο άρθ. 2.4.3 (βλ. όρος 2.4.3 στο τέλος). Όμως ακόμη και αν γινόταν τυχόν δεκτό ότι και παρά ταύτα εν προκειμένω ο όρος 2.3.1 *Κριτήρια Ανάθεσης Κριτήριο 3* της διακήρυξης, ο οποίος προβλέπει την προσκόμιση *αποσπασμάτων συμβάσεων καθαρισμού ... που ο υποψήφιος εκτελεί ή εκτέλεσε την τελευταία τριετία*, ερμηνευόμενος αναφέρεται σε προσκόμιση -αορίστως εξ άλλου- αποσπασματικών χωρίων από τις συναφθείσες συμβάσεις, όμως εν προκειμένω θα επρόκειτο περί ασάφειας της διακήρυξης δεκτικής διαφόρων ερμηνειών, οι οποίες πάντως ερμηνείες δεν θα μπορούσαν να αντιταχθούν στην προσφορά και να επιφέρουν παραδεκτά τον αποκλεισμό της. Και τούτο, καθόσον έχει κριθεί ότι τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος καλόπιστου διαγωνιζομένου εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

σαφέστερα (ΔΕφίωαν 6/2019, ΕφΑθ 1959/1970, Αρμ. 1970, σελ. 111, ΕφΘεσ 501/1987, ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, 9^η έκδ. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, σελ. 776). Επομένως, η παραβίαση αμφίσημων όρων της διακήρυξης δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζομένου, αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεων του. Κατ' ακολουθίαν, ορθά η προσβαλλόμενη απόφαση έκανε δεκτή την προσφορά της πρώτης παρεμβαίνουσας σύμφωνα με τα άρθ. 18, 53 παρ. 1 περ. ιβ) ιζ) κ, 71 παρ 1 περ α), 75 παρ. 1 περ. γ) και παρ. 4, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ του ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α του ν. 4412/2016 Μέρος ΙΙ, 79, 94 παρ. 4 του ν. 4412/2016 (σκέψεις 33, 41, 42, 44, 45, 47, 51), τους όρους 2.4.3.1 α), 2.2.6, 2.2.9.2 Β.5, 2.4.3.1 α), η) ι) ιι), 2.3.1 *Κριτήρια Ανάθεσης Κριτήριο 3* της διακήρυξης της διακήρυξης (σκέψη 53), τον όρο 2.4.6 της διακήρυξης και τις αρχές της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ισότητας (σκέψεις 57, 59, 60 και 61). Συνεπώς πρέπει να απορριφθεί ο λόγος ΙΙ. 1 της προσφυγής και να γίνει δεκτός ο πρώτος λόγος της τρίτης παρέμβασης, καθόσον ίδια η αναθέτουσα αρχή δεν θα μπορούσε να αποκλείσει την προσφορά, καθώς δεν προβλέπεται ρητώς και σαφώς στην διακήρυξη η προσκόμιση του σώματος αυτού καθ' εαυτού των συναφθεισών συμβάσεων (είτε αποσπασματικά είτε εν όλω), και πολύ δε λιγότερο δεν προβλέπεται ο αποκλεισμός προσφοράς λόγω μη προσκόμισης του σώματος (εν όλω ή εν μέρει) των συναφθεισών συμβάσεων (σκέψεις 59, 60, 61) . Για τους ίδιους ως άνω λόγους είναι απορριπτέος ως αβάσιμος και ο λόγος ΙΙ.3 της προσφυγής με τον οποίο η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι έσφαλλε η προσβαλλόμενη που αποδέχτηκε την υπό εξέταση προσφορά διότι *η πλειοψηφία των συμβατικών εργασιών τις οποίες επικαλείται*, (ΣΗΜ. Εισηγήτριας : εννοεί την τρίτη παρεμβαίνουσα) *δεν αποδεικνύεται με τα προβλεπόμενα από τη διακήρυξη αποδεικτικά μέσα (βλ. έργα υπ.αριθμ. 2,3,4,5,6,8,10,11,15 και 16)*. Επιπροσθέτως και προεχόντως εξ άλλου, ο λόγος ΙΙ. 3 της προσφυγής παραμένει απορριπτέος ως αόριστος και ανυποστήρικτος δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν αναφέρει καν ποια είναι εκείνα ακριβώς τα -κατά την κρίση της- *αποδεικτικά μέσα* με τα οποία όφειλαν να αποδειχθούν και δη επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

ειδικά, διακριτά και χωριστά οι συμβάσεις υπ.αριθμ. 2,3,4,5,6,8,10,11,15 και 16). Ειδικότερα η προσφεύγουσα δεν επικαλείται ότι ειδικά οι μνημονευόμενες συμβάσεις όφειλαν, για κάποια νόμιμη αιτία να αποδειχθούν με κάποιον συγκεκριμένο νόμιμο και παραδεκτό τρόπο τον οποίο επίσης δεν κατονομάζει ουδέ συσχετίζει με συγκεκριμένο όρο της διακήρυξης ή του νόμου. Συνεπώς για τους λόγους που εκτενώς αναφέρονται στην παρούσα σκέψη και ιδία επειδή η τρίτη παρεμβαίνουσα προσκόμισε στον παρόν υπό εξέταση στάδιο της διαδικασίας όλα τα ρητώς και σαφώς αξιούμενα από την διακήρυξη δικαιολογητικά για την συνδρομή στο πρόσωπό της του ποιοτικού κριτηρίου της τεχνικής ικανότητας και εμπειρίας, πρέπει να απορριφθεί και ο λόγος ΙΙ. 3 της προσφυγής ο οποίος εξ άλλου φέρεται απαραδέκτως ως αόριστος και ανυποστήρικτος.

64. Επειδή ως προκύπτει από τα έγγραφα και τα στοιχεία της διαδικασίας, όπως βρίσκονται αναρτημένα στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, η τρίτη παρεμβαίνουσα κατέθεσε με την προσφορά της ηλεκτρονικό αρχείο με τον τίτλο *ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ* στο οποίο περιέλαβε -μεταξύ άλλων και- ι) Το με αριθ. πρωτ. 5619/24-6-2019 *Πιστοποιητικό*, και το με αριθ. πρωτ. 8418020.1216415/20-6-2019 *ΓΕΝΙΚΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ* του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών με τα οποία πιστοποιείται μεταξύ άλλων ότι η εταιρεία ιδρύθηκε την 5-9-2017 και ιι) Το με αριθ. 3085/1-9-2019 συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασής της, στο άρθ. 26 του οποίου ορίζεται ότι « *Η εταιρική χρήση αρχίζει την πρώτη (1) Ιουλίου κάθε χρόνου και λήγει την τριακοστή (30) Ιουνίου του επόμενου χρόνου, οπότε κλείνονται τα βιβλία της Εταιρείας, ενεργείται η απογραφή της εταιρικής περιουσίας και καταρτίζονται οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε ...Στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης το Διοικητικό συμβούλιο καταρτίζει του ετήσιους λογαριασμούς (ετήσιες οικονομικές καταστάσεις)....Ειδικότερα το Διοικητικό Συμβούλιο έχει υποχρέωση να συντάσσει ....α) τον Ισολογισμό ...» Περαιτέρω, η τρίτη παρεμβαίνουσα κατέθεσε με την προσφορά της ΕΕΕΣ, όπου στο **Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής Β: Οικονομική και***

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

χρηματοοικονομική επάρκεια Ο οικονομικός φορέας πρέπει να παράσχει πληροφορίες μόνον όταν τα σχετικά κριτήρια επιλογής έχουνε προσδιοριστεί από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα στη σχετική προκήρυξη/γνωστοποίηση ή στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης που αναφέρονται στην προκήρυξη /γνωστοποίηση.

(“Ολικός”) Ετήσιος κύκλος εργασιών απάντησε Ο (“ολικός”) ετήσιος κύκλος εργασιών του οικονομικού φορέα για τον αριθμό οικονομικών ετών που απαιτούνται βάσει της σχετικής προκήρυξης /γνωστοποίησης ή των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης είναι ο εξής: **Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 05.09.2017 - 30.06.2018 Ποσό 79580.00 EUR** **Ημερομηνία Έναρξης - Ημερομηνία Λήξης 01.07.2018 - 30.04.2019 Ποσό 1710653.78 EUR.** Συνεπώς η τρίτη παρεμβαίνουσα προαπέδειξε την χρηματοοικονομική της επάρκεια, ως απαιτείται στο παρόν στάδιο της διαδικασίας σύμφωνα με τους όρους 2.2.5 και 2.4.3.1 α) της διακήρυξης (σκέψη 53) και το άρθ. 79 του ν. 4412/2016 (σκέψη 47). Ειδικότερα ορθά και σύννομα έγινε αποδεκτή η προσφορά της με την προσβαλλόμενη απόφαση, δεδομένου ότι, όπως βάσιμα αναφέρεται στην παρέμβαση, δηλώθηκε στο ΕΕΕΣ που κατατέθηκε και συνεπώς προαποδείχθηκε ότι κατά την εταιρική χρήση που άρχισε την 5-9-2019 ήτοι από την αποδεδειγμένη σύσταση της εταιρείας και έληξε την 30-6-2018 ο κύκλος εργασιών της ανήλθε σε 79.580 ευρώ, ενώ προσκόμισε και τα διαθέσιμα οικονομικά της στοιχεία σχετικά με την εταιρική χρήση που άρχισε την 1-7-2018 και έληξε την 30-6-2019, ήτοι δήλωσε κύκλο εργασιών *μέχρι την 30.04.2019 ποσό 1.710.653,78 ευρώ*, ποσά τα οποία υπερκαλύπτουν το απαιτούμενο όριο χρηματοοικονομικής επάρκειας που ανέρχεται σε 1.171.034,40 ευρώ (όρος 2.2.5 και 2.2.9.2 Β.3 α) της διακήρυξης). Ειδικότερα αβασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα με τον λόγο ΙΙ. 2 της προσφυγής ότι πλημμελώς δηλώθηκαν οικονομικά στοιχεία εργασιών που έλαβαν χώρα κατά το 2019. Συγκεκριμένα ο λόγος ΙΙ.2 της προσφυγής στηρίζεται στην εσφαλμένη και αβάσιμη παραδοχή της προσφεύγουσας ότι η «οικονομική χρήση», συμπίπτει με το «φορολογικό έτος» του Κ.Φ.Ε., ήτοι συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

εκλαμβάνοντας εσφαλμένα, ότι εν προκειμένω το ημερολογιακό έτος το φορολογικό έτος και η οικονομική χρήση οφείλεται οπωσδήποτε να αρχίζουν την 1-1 και να λήγουν την 31-12 εκάστου έτους. Ειδικότερα, εσφαλμένα εκλαμβάνει η προσφεύγουσα ότι η πρώτη εταιρική χρήση της τρίτης παρεμβαίνουσας αφορά στο έτος 2017 και δη μέχρι την 31-12-2017, και η δεύτερη στο έτος 2018 και δη μέχρι την 31-12-2018. Ενώ αντίθετα, εν προκειμένω η πρώτη εταιρική χρήση της τρίτης παρεμβαίνουσας άρχισε ρητά σύμφωνα με το νόμο την 5-9-2017 και έληξε την 30-6-2018, και η δεύτερη εταιρική της χρήση άρχισε την 1-7-2018 και έληξε την 30-6-2019. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον ν. 4172/2013 *Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν.4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις «Άρθρο 8 φορολογικό έτος 1. Το φορολογικό έτος ταυτίζεται με το ημερολογιακό έτος. Για τα νομικά πρόσωπα ή τις νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία το φορολογικό έτος μπορεί να λήγει στις 30 Ιουνίου. Σε καμία περίπτωση το φορολογικό έτος δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες....»* Σύμφωνα με το έντυπο *Συχνές Ερωτήσεις - Απαντήσεις ΑΑΔΕ Έντυπο Ν «..3. Τι σημαίνει φορολογικό έτος; Από 1/1/2014 δεν χρησιμοποιούμε τον όρο «οικονομικό έτος» και στη θέση του ο ν.4172/2013 εισάγει την έννοια του φορολογικού έτους. Πρακτικά ταυτίζεται με τη διαχειριστική περίοδο. Το φορολογικό έτος ταυτίζεται με το ημερολογιακό έτος. Για τα νομικά πρόσωπα ή τις νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, το φορολογικό έτος μπορεί να λήγει σε διαφορετική ημερομηνία της 31ης/12. Σε καμία περίπτωση το φορολογικό έτος, δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 12 μήνες. Σχετ. άρθρο: 8 του ν.4172/2013. 6. Ποια είναι η καταληκτική ημερομηνία υποβολής δήλωσης για λήξη διαχειριστικής διαφορετική της 31ης/12/2018; Για φορολογικό έτος από 1/7/2018 έως 30/6/2019 καταληκτική ημερομηνία υποβολής της δήλωσης είναι η 31/12/2019. Ανάλογη εφαρμογή έχουμε και σε περιπτώσεις διαφορετικής ημερομηνίας λήξης του φορολογικού έτους, ήτοι καταληκτική ημερομηνία είναι η τελευταία εργάσιμη ημέρα του έκτου μήνα από το τέλος του φορολογικού έτους....»* Σύμφωνα δε με την ΠΟΛ. 1223/8-10-2015: *Κοινοποίηση των*

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

διατάξεων του άρθρου 8 του νέου Κ.Φ.Ε. (Ν.4172/2013) « 1. Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Ν.4172/2013 καθορίζεται ότι το φορολογικό έτος ταυτίζεται με το ημερολογιακό έτος. Ειδικά για τα νομικά πρόσωπα ή τις νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία ορίζεται ότι το φορολογικό έτος μπορεί να λήγει στις 30 Ιουνίου. Επιπλέον, καταργείται η υπερδωδεκάμηνη περίοδος, δηλαδή σε καμία περίπτωση το φορολογικό έτος δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες, ούτε για την πρώτη χρήση. Για παράδειγμα, ημεδαπή ανώνυμη εταιρεία με έναρξη εργασιών τον Μάρτιο του έτους 201 5 μπορεί να ορίσει ότι το φορολογικό της έτος λήγει στις 30 Ιουνίου ή στις 31 Δεκεμβρίου εκάστου έτους, οπότε το πρώτο φορολογικό της έτος λήγει στις 30 Ιουνίου 2015 ή στις 31 Δεκεμβρίου 2015, αντίστοιχα...» Συνεπώς προκύπτει από τον νόμο ότι οι όροι *εταιρική χρήση, οικονομικό έτος οικονομική χρήση, διαχειριστική χρήση και φορολογικό έτος* ταυτίζονται υπό την έννοια ότι πρόκειται για τις 12μηνες χρονικές περιόδους στο τέλος των οποίων συντάσσεται ισολογισμός με τα οικονομικά στοιχεία της περιόδου αυτής. Οι 12μηνες αυτές χρονικοί περίοδοι δεν συμπίπτουν κατ' ανάγκη -ως εσφαλμένα εκλαμβάνει η προσφεύγουσα- με την χρονική περίοδο από 1-1 έως 3-12 εκάστου έτους, αλλά μπορούν να εκκινούν από την 1-7 ενός έτους και να λήγουν την 30-6 του επομένου έτους. Εν προκειμένω σε κάθε περίπτωση, δεν αμφισβητείται το ασκηθέν δικαίωμα της τρίτης παρεμβαίνουσας όπως ορίσει την πρώτη εταιρική της χρήση από την 5-9-2017 -οπότε και συνεστήθη- μέχρι και την 30-6-2018 και τις επόμενες χρήσεις από 1-7 εκάστου έτους έως 30-6 του επομένου έτους. Περαιτέρω, σύμφωνα με την διακήρυξη, οι κρίσιμες οικονομικές χρήσεις σε σχέση με τις οποίες κρίνεται η χρηματοοικονομική επάρκεια των διαγωνιζομένων είναι κατά μεν τον όρο 2.2.5 *οι τρεις (3) προηγούμενες οικονομικές χρήσεις*, χωρίς να προσδιορίζεται σε σχέση με ποιά συγκεκριμένη περίσταση κρίνεται το προηγούμενο. Σύμφωνα δε με τον όρο 2.2.9.2 Β.3 α) ρητώς και σαφώς ορίζεται ότι για την απόδειξη της χρηματοοικονομικής τους επάρκειας *οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν α)Ισολογισμούς ή αποσπάσματα ισολογισμών της επιχείρησης κατά τις τρεις προηγούμενες του έτους του*

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

διαγωνισμού οικονομικές χρήσεις. Η διακήρυξη δεν διακρίνει αν ως έτος του διαγωνισμού λογίζεται το ημερολογιακό ή το χρονολογικό έτος και συστοίχως δεν διακρίνεται αν λογίζεται το οικονομικό έτος το οποίο συμπίπτει με το χρονολογικό έτος δηλ. το έτος που αρχίζει την 1-1 και λήγει την 31-12, ή το οικονομικό έτος που αρχίζει την 1-7 και λήγει την 30-6 του επομένου έτους, ως ο νόμος ορίζει. Συγκεκριμένα στην υπό εξέταση διαδικασία, η καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης των προσφορών ήταν η 10-7-2019, και η τρίτη παρεμβαίνουσα κατέθεσε την προσφορά της την 10-7-2019 και ο διαγωνισμός διεξήχθη την 16-7-2019, ως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, τους όρους της διακήρυξης και από την προσβαλλόμενη (βλ. 1^ο Πρακτικό, σκέψη 6 και όρος 1.5 της διακήρυξης σκέψη 53). Συνεπώς κατά την χρονική στιγμή διεξαγωγής του διαγωνισμού ήτοι την 16-7-2019 η τρίτη παρεμβαίνουσα είχε ήδη κλείσει την ακριβώς προηγούμενη του διαγωνισμού εταιρική της χρήση και δη την 30-6-2019. Ασφαλώς κατά το γράμμα των όρων της διακήρυξης, όσοι οικονομικοί φορείς συντάσσουν κατά τον νόμο ισολογισμό σε οικονομικές χρήσεις που αρχίζουν την 1-1 εκάστου έτους και λήγουν την 31-12 του έτους αυτού τότε η χρηματοοικονομική τους επάρκεια κρίνεται κατά τα έτη 2016, 2017 και 2018, ήτοι σύμφωνα με τον κύκλο εργασιών τους ως εμφανίζεται τους ισολογισμούς τους από 1-1 έως 31-12 εκάστου έτους 2016, 2017 και 2018. Παράλληλα κατά το γράμμα των όρων της διακήρυξης και του φορολογικού νόμου, όσοι οικονομικοί φορείς συντάσσουν κατά τον νόμο ισολογισμό σε οικονομικές χρήσεις που αρχίζουν την 1-7 εκάστου έτους και λήγουν την 30-6 του επόμενου έτους τότε η χρηματοοικονομική τους επάρκεια κρίνεται κατά τα έτη 2016-2017, 2017-2018 και 2018-2019, ήτοι σύμφωνα με τον κύκλο εργασιών τους ως εμφανίζεται τους ισολογισμούς τους από 1-7 εκάστους έτους έως 30-6 του επόμενου οικονομικού έτους. Εν προκειμένω, το οικονομικό έτος από 1-7-2018 έως 30-6-2019 σαφώς προηγείται του διαγωνισμού ο οποίος διεξήχθη την 16-7-2019. Ειδικότερα δεν χωρεί διαφορετική εφαρμογή των όρων του διαγωνισμού δηλ. και παρά τα αντίθετα που ισχυρίζεται η προσφεύγουσα δεν θα μπορούσε συννόμως να υποστηριχθεί ότι κατά τη διακήρυξη λογίζονται

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

μόνο τα οικονομικά στοιχεία των ισολογισμών των ετών 2016, 2017 και 2018. Ο ισχυρισμός ευθέως αντίκειται στην φορολογική ως άνω νομοθεσία σύμφωνα με την οποία νομίμως συντάσσονται ισολογισμοί και νομίμως το οικονομικό έτος-εταιρική χρήση-οικονομική-φορολογική χρήση μπορεί να φέρεται επί οικονομικών στοιχείων ετών 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, ήτοι νομίμως συντάσσονται ισολογισμοί επί οικονομικών χρήσεων που αρχίζουν την 1-7 και λήγουν την 30-6- του επομένου έτους. Συνεπώς αν γινόταν δεκτός ο ισχυρισμός της προσφυγής, τότε θα αποκλειόταν -χωρίς έρεισμα στον νόμο και στο γράμμα της διακήρυξης- όσοι οικονομικοί φορείς νομίμως συντάσσουν ισολογισμούς από 1-7 έως 30-6 του επομένου έτους. Όμως η διακήρυξη δεν απαιτεί -ούτε θα μπορούσε άλλως τε νομίμως να απαιτεί- την συμμετοχή στον διαγωνισμό μόνο των οικονομικών φορέων που συντάσσουν ισολογισμούς από 1-1 έως 31-12 του ιδίου έτους και προσκομίζουν ισολογισμούς των ετών 2016 2017 και 2018. Ούτε η διακήρυξη αποκλείει -ούτε θα μπορούσε άλλως τε νομίμως να αποκλείει- τη συμμετοχή στον διαγωνισμό των οικονομικών φορέων που συντάσσουν νομίμως ισολογισμούς από 1-7 έως 30-6 του επομένου έτους και προσκομίζουν ισολογισμούς των ετών 2016-2017, 2017-2018 και ισολογισμό από 1-7-2018 έως 30-6-2019, ήτοι ισολογισμούς οικονομικών ετών που προηγούνται του διαγωνισμού ο οποίος εν προκειμένω έλαβε χώρα την 16-7-2019. Τυχόν διαφορετική εκδοχή ήτοι ότι σε κάθε περίπτωση πρέπει να λογίζεται ως έναρξη της κρίσιμης τριετίας το χρονολογικά προηγούμενο έτος από το έτος του διαγωνισμού, ήτοι εν προκειμένω το έτος 2018, προσκρούει επί πλέον και στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Και τούτο διότι υπό την εκδοχή αυτή, οι οικονομικοί φορείς που συντάσσουν ετήσιους μεν ισολογισμούς, αλλά κλιμακούμενους σε δύο ημερολογιακά έτη θα όφειλαν να προσκομίσουν οικονομικά στοιχεία έτους 2015, ήτοι να προσκομίσουν ισολογισμούς 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018. Όμως σύμφωνα με τον νόμο, οφείλεται να προσκομίζονται στοιχεία κύκλου εργασιών μόνο για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο (άρθ. 75 παρ. 1 περ. γ) και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ του ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΑ

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ Μέρος Ι περ. γ) του ν. 4412/2016 σκέψεις 44 και 45 και άρθ. 80 παρ. 4 του ν. 4412/2016). Ως δε *τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο* σαφώς νοούνται οι τρεις πλέον πρόσφατες οικονομικές χρήσεις που νομίμως είχαν πάντως κλείσει μέχρι το διαγωνισμό. Εφόσον δε ο εξεταζόμενος διαγωνισμός διεξήχθη το έτος 2019, οι *τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις* ανάγονται στα οικονομικά έτη τα οποία είχαν εκκινήσει από την 1-7-2016 και είχαν διανυθεί μέχρι την 30-6-2019, αποκλειομένης της προσκόμισης παλαιότερων οικονομικών στοιχείων και δη στοιχείων της οικονομικής χρήσης που εκκίνησε την 1-7-2015 και έληξε την 30-6-2016. Και τούτο διότι στην εξεταζόμενη περίπτωση, η χρήση 2015-2016 είναι η τέταρτη τελευταία οικονομική χρήση και όχι η τρίτη τελευταία οικονομική χρήση που απαιτείται ως *ανώτατο όριο* από τον νόμο. Συνεπώς εφόσον η τρίτη παρεμβαίνουσα συντάσσει νομίμως ετήσιο ισολογισμό κλιμακούμενο ημερολογιακά σε δύο έτη -το οποίο δεν αμφισβητείται με την προσφυγή-, οι *τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις* -τόσο κατά την έννοια του φορολογικού νόμου όσο και κατά την έννοια του νόμου περί των δημοσίων συμβάσεων όσο και κατά το γράμμα της διακήρυξης- είναι εκείνες που διανύθηκαν μέχρι και την 30-6-2019. Αξιολογημένου δε ότι πρόκειται αποδεδειγμένα περί νέας εταιρείας που συστάθηκε την 5-9-2017 οι *τελευταίες* οικονομικές χρήσεις της κατά την έννοια του νόμου και της διακήρυξης είναι από 5-9-2017 έως 30-6-2018 και από 1-7-2018 έως 30-6-2019 και συνεπώς ορθά έκρινε η προσβαλλόμενη αποδεκτή την προσφορά της λαμβανομένων υπόψιν του δηλωθέντος κύκλου εργασιών της μέχρι και το πρώτο τρίμηνο 2019, καθόσον πρόκειται για στοιχεία της *τελευταίας* οικονομικής της χρήσης που έληξε την 30-6-2019 και προηγήθηκε του διαγωνισμού που διεξήχθη την 16-7-2019. Εξ ετέρου, όπως βάσιμα αναφέρει η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της (σκέψη 24) και η παρέμβαση (σκέψη 25) έχει ήδη κριθεί για λόγους ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων νεοσυσταθεισών εταιρειών, οι οποίες για τον λόγο αυτό δεν μπορούν να προσκομίσουν στοιχεία σε βάθος τριετίας ότι «... οι ενδιαφερόμενες να μετάσχουν στον διαγωνισμό επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν λιγότερο από τρία έτη λειτουργίας, ή οι οποίες διαθέτουν τα ζητούμενα από τη

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

διακήρυξη προϊόντα για χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών ετών δεν αποκλείονται εκ του λόγου τούτου από την συμμετοχή στον διαγωνισμό, αλλά δύνανται να προσκομίσουν κατάλογο παραδόσεων μόνο για το αντίστοιχο διάστημα που λειτουργούν ή που διαθέτουν τα εν λόγω προϊόντα [πρβλ. ΕΑ 1239/2009, 491/2006, 1241/2006, 300/1999, ΣτΕ 3899/2005]. Τυχόν αντίθετη ερμηνεία θα περιόριζε τον ανταγωνισμό, καθ' όσον θα αποκλειόταν η συμμετοχή στο διαγωνισμό επιχειρήσεων οι οποίες είναι νέες ή οι οποίες έχουν αναλάβει πρόσφατα την διάθεση και εμπορία των ζητούμενων από τη διακήρυξη προϊόντων [πρβλ. ΕΑ 491/2009]...» (ΣτΕ ΕΑ 207/2011, 276/2011, και αναφερόμενη ως άνω νομολογία στην ΣτΕ 207/2011). Ασφαλώς εφόσον η ως άνω νομολογία αναφέρεται σε επιτρεπτή προσκόμιση καταλόγου παραδόσεων προϊόντων καθ' όλο το χρονικό διάστημα λειτουργίας της νεοσυσταθείσας εταιρείας, τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο και για τα συσχετιζόμενα με αυτές τις παραδόσεις οικονομικά στοιχεία, ήτοι για τον κύκλο εργασιών που αποκομίζει ο νεοσυσταθείς προσφέρων καθ' όλο το χρονικό διάστημα της λειτουργίας του. Συνεπώς παραδεκτά σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας και του ελεύθερου ανταγωνισμού και σύννομα ο νεοσυσταθείς διαγωνιζόμενος δηλώνει οικονομικά στοιχεία και δη κύκλο εργασιών καθ' όλη την διάρκεια λειτουργίας του, προκειμένου να αποδείξει την χρηματοοικονομική του επάρκεια, ως άλλως τε τούτο αναφέρεται και στην ΚΟ 13 της ΕΑΑΔΗΣΥ (σκέψη 46). Και τούτο πολλώ δε μάλλον που ρητώς και σαφώς σύμφωνα με τη διακήρυξη, ο κύκλος εργασιών και η χρηματοοικονομική επάρκεια των διαγωνιζομένων κρίνεται σε *συνάρτηση με την ημερομηνία δημιουργίας του οικονομικού φορέα ή την έναρξη των δραστηριοτήτων του* (όρος 2.2.5 και 2.2.9.2 σκέψη 35). Συνεπώς, για τους λόγους αυτούς ορθά έκρινε η προσβαλλόμενη την χρηματοοικονομική επάρκεια της τρίτης παρεμβαίνουσας λαμβάνοντας υπ' όψιν τον δηλωθέντα κύκλο εργασιών της των δύο τελευταίων οικονομικών της χρήσεων που προηγήθηκαν ήτοι ολοκληρώθηκαν νομίμως πριν από τον διαγωνισμό, και σε κάθε περίπτωση νομίμως ελήφθη υπ' όψιν ο κύκλος εργασιών της που αντιστοιχεί σε παραδόσεις του πρώτου τριμήνου 2019 καθόσον πρόκειται

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

περί νεοσυσταθείσας εταιρείας που λειτουργεί λιγότερα από τρία έτη, και πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο λόγος ΙΙ. 2 της προσφυγής και να γίνει δεκτή η παρέμβαση.

65. Επειδή ο λόγος ΙΙΙ. 1 της προσφυγής κατά της αποδοχής της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέος διότι αβασίμως στηρίζεται επί της εσφαλμένης προϋπόθεσης ότι σύμφωνα με την επικαλούμενη ΥΑ/2013 (ΥΑ ΥΑ/Φ.40.4/163 ΦΕΚ Β 401 2013) (σκέψη 27), η υπογραφή των εγγράφων της προσφοράς πρέπει να φέρει ενσωματωμένη χρονική σήμανση από αναγνωρισμένο πάροχο υπηρεσιών ασφαλούς χρονοσήμανσης όπως πρέπει και όχι την ώρα από το ρολόι του υπολογιστή του υπογράφοντος. Επί της εσφαλμένης αυτής εκδοχής περί τον νόμο βασίζει η προσφεύγουσα το αίτημά της ακύρωσης της προσβαλλόμενης που αποδέχτηκε την προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας η οποία έχει υπογράψει το ΕΕΕΣ και υπεύθυνες δηλώσεις που υπέβαλε με υπογραφή που φέρει απλή χρονική σήμανση από το ρολόι του υπολογιστή και όχι με χρονοσήμανση. Όμως ούτε από την επικαλούμενη ΥΑ/Φ.40.4/163 ΦΕΚ Β 401 2013, ούτε από την κείμενη νομοθεσία, ούτε από τους όρους της διακήρυξης προκύπτει ότι οι προσφέροντες σε δημόσιους διαγωνισμούς απαιτείται να διαθέτουν ηλεκτρονική υπογραφή με ενσωματωμένη χρονοσήμανση από αναγνωρισμένο πάροχο υπηρεσιών ασφαλούς χρονοσήμανσης, ως εσφαλμένα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα. Συγκεκριμένα ρητά σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και ίδια σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθ. 37 παρ. 2 περ. β) του ν. 4412/2016 (σκέψη 34), των άρθ. 8 και 9 της ΥΑ 569021/2017 (σκέψη 36), του άρθ. 2 του ΠΔ 150/2001 (σκέψη 40), και ρητά σύμφωνα με τον όρο 2.4.2.1 της διακήρυξης οι προσφέροντες απαιτείται να διαθέτουν μόνον ψηφιακή υπογραφή με την οποία νομίμως και παραδεκτως υπογράφουν τα υποβαλλόμενα από τους ίδιους έγγραφα, ήτοι ιδιωτικά έγγραφα. Εξ ετέρου, σύμφωνα με τον νόμο, και συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθ. 37 παρ. 3 (σκέψη 34), το άρθ. 6 της ΥΑ Π11/2013 (σκέψη 35), άρθ. 8 και 9 της ΥΑ 569021/2017 (σκέψη 36), το Κανονισμό Πιστοποίησης της ΑΠΕΔ (σκέψη 37), άρθ. 1, 2, 3, 4 ΥΑ Φ.40.4/162013 (σκέψη 38), και τις οδηγίες ΑΠΕΔ (σκέψη

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

39) ασφαλή χρονοσήμανση, ήτοι χρονοσήμανση που παρέχεται από αναγνωρισμένο πάροχο υπηρεσιών ασφαλούς χρονοσήμανσης απαιτείται να φέρουν τα ψηφιακά δημόσια έγγραφα, ήτοι τα έγγραφα που εκδίδονται από δημόσιους φορείς, καθώς και οι ηλεκτρονικές επιβεβαιώσεις των φορέων του δημοσίου τομέα για τη λήψη των εγγράφων τα οποία περιέρχονται σε αυτούς, όπως ίδια η ηλεκτρονική επιβεβαίωση από την αναθέτουσα αρχή περί λήψης εγγράφων που διαβιβάζεται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, και μάλιστα αυτόματα. Συναφώς και ο όρος 2.4.2.2 της διακήρυξης προβλέπει ότι «**2.4.2.2. Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς και οποιαδήποτε ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του συστήματος βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 6 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης.**» Ασφαλώς σύμφωνα με τον νόμο και ίδια σύμφωνα με το άρθ. 4 της ΥΑ Φ.40.4/162013 (σκέψη 38) Η ασφαλής χρονοσήμανση πέρα από την υποχρέωση του δημοσίου τομέα .. είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί ή να απαιτηθεί για την απόδειξη του ακριβούς χρόνου ψηφιακής υπογραφής ενός ψηφιακού εγγράφου. Ωστόσο όμως εν προκειμένω δεν προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή έκανε χρήση της δυνατότητας αυτής που παρέχεται από τον νόμο. Ήτοι δεν προκύπτει από την διακήρυξη απαίτηση ότι τα ΕΕΕΣ και οι υπεύθυνες δηλώσεις ή τα έγγραφα των προσφορών πρέπει να φέρουν ψηφιακή υπογραφή του προσφέροντος με ασφαλή χρονοσήμανση. Συνεπώς και επειδή ούτε από τον νόμο ούτε από την διακήρυξη απαιτείται όπως τα υποβαλλόμενα ΕΕΕΣ και υπεύθυνες δηλώσεις των προσφερόντων να φέρουν υπογραφές με ασφαλή χρονοσήμανση όπως βάσιμα αναφέρει η αναθέτουσα αρχή (σκέψη 28) και η δεύτερη παρεμβαίνουσα (σκέψη 29), πρέπει να απορριφθεί ο λόγος ΙΙΙ. 1 της προσφυγής που υποστηρίζει τα αντίθετα και να γίνει δεκτή η παρέμβαση. Ειδικότερα ορθά και σύννομα η προσβαλλόμενη απόφαση έκρινε αποδεκτά το ΕΕΕΣ και τις υπεύθυνες δηλώσεις της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας που φέρουν ψηφιακές υπογραφές, σύμφωνα με τον νόμο (σκέψεις 34, 35, 36, 37, 38, 39 και 40), την διακήρυξη (όρος 2.4.2.1 σκέψη 53), και τις αρχές της τυπικότητας της διαφάνειας και της νομιμότητας της

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

διαδικασίας (άρθ. 18, 53, 71 του ν. 4412/2016 σκέψεις 33, 41, 42, και σκέψεις 54, 56, 57, 58, 59)

66. Επειδή όπως προκύπτει από τα έγγραφα και στοιχεία της διαδικασίας όπως βρίσκονται αναρτημένα στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, η δεύτερη παρεμβαίνουσα κατέθεσε ΕΕΕΣ όπου δήλωσε τα εξής στο « **Μέρος II: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα Α: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής** Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής]; **Απάντηση:** **Ναι Αναφέρετε την ονομασία του καταλόγου ή του πιστοποιητικού και τον σχετικό αριθμό εγγραφής ή πιστοποίησης, κατά περίπτωση:** Εγγραφή στο μητρώο ΜΕΕΠ για έργα πρασίνου τάξεως Α1 – αριθμός εγγραφής 31147 **Αναφέρετε τα δικαιολογητικά στα οποία βασίζεται η εγγραφή ή η πιστοποίηση και κατά περίπτωση, την κατάταξη στον επίσημο κατάλογο** Τα δικαιολογητικά που βασίζεται η εγγραφή είναι: Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγράφονται και κατατάσσονται στο Μ.Ε.ΕΠ., σε ορισμένη τάξη ανά κατηγορία έργων, με αίτηση τους η οποία συντάσσεται σύμφωνα με υπόδειγμα που χορηγείται από την υπηρεσία. Η αίτηση συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά και στοιχεία: α) Έγγραφα νομιμοποίησης του αποφασιστικού οργάνου της επιχείρησης και του νομίμου ή των νομίμων εκπροσώπων της (ΦΕΚ ή καταστατικό από το οποίο προκύπτουν οι διαχειριστές των Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε., καθώς και τα μέλη του Δ.Σ. της Α.Ε.). β) Υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης, για τα στοιχεία των στελεχών τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευών (Μ.Ε.Κ.) και αποτελούν την ελάχιστη κατά νόμο στελέχωση της επιχείρησης, καθώς και υπεύθυνες δηλώσεις των στελεχών αυτών, θεωρημένες νόμιμα για το γνήσιο της υπογραφής, ότι αποδέχονται την κατά αποκλειστικότητα στελέχωση της επιχείρησης και ότι θα δηλώσουν κάθε σχετική μεταβολή. γ) Στοιχεία για την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Για τις επιχειρήσεις που συντάσσουν

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

ισολογισμούς υποβάλλονται οι ισολογισμοί των τριών (3) τελευταίων ετών ή και λιγότερων αν η επιχείρηση λειτουργεί λιγότερα έτη. δ) Καταστάσεις προσωπικού της επιχείρησης θεωρημένες από την Επιθεώρηση Εργασίας και συμβάσεις εργασίας του προσωπικού θεωρημένες από αρμόδια Δ.Ο.Υ.. ε) Στοιχεία για τα έργα που εκτέλεσε η επιχείρηση κατά την προηγούμενη τριετία /Έργα του τρέχοντος έτους μέχρι και το τελευταίο ημερολογιακό τρίμηνο πριν την υποβολή της αίτησης θα λαμβάνονται υπόψη εφόσον περιλαμβάνονται σε προσωρινό ισολογισμό και προκύπτουν ιδίως από αντίστοιχα πιστοποιητικά, τιμολόγια και φορολογικές δηλώσεις. στ) Πίνακες ιδιόκτητου μηχανικού εξοπλισμού. ζ) Πιστοποιητικά ότι η επιχείρηση δεν τελεί σε πτώχευση, σε εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση. - αριθμός εγγραφής 31147 (ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ) **Η εγγραφή ή η πιστοποίηση καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής; Όχι Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: Όχι.** » Η προσφεύγουσα με τον λόγο ΙΙΙ. 2 αλυσιτελώς και αορίστως αιτιάται την συγκεκριμένες ως άνω δηλώσεις της δεύτερης παρεμβαίνουσας στο ΕΕΕΣ που κατέθεσε ενώ συγχρόνως δεν αμφισβητεί την ακρίβεια των δηλώσεων αυτών. Ειδικότερα χωρίς να αμφισβητείται ότι η δεύτερη παρεμβαίνουσα είναι εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ, όμως υποστηρίζεται ότι πλημμελώς συμπληρώθηκε ως άνω το ΕΕΕΣ που κατέθεσε, με το επιχείρημα ότι η εγγραφή της στο ΜΕΕΠ αφορά σε έργα πρασίνου που δεν έχουν σχέση με την υπό εξέταση διαδικασία η οποία αφορά σε παροχή υπηρεσιών καθαριότητας. Ωστόσο όμως το συγκεκριμένο κεφάλαιο του ΕΕΕΣ δεν αφορά ουδέ συσχετίζεται με πληροφορίες και δηλώσεις αναφορικά με το αντικείμενο της κατά περίπτωση προμήθειας. Αλλά τουναντίον το συγκεκριμένο κεφάλαιο του ΕΕΕΣ αφορά και συσχετίζεται με πληροφορίες και δηλώσεις αναφορικά με πληροφορίες που συσχετίζονται με το πρόσωπο αυτό καθ' εαυτό του οικονομικού φορέα ανεξαρτήτως των τυχόν διαφόρων και περισσοτέρων του ενός τομέων της δραστηριότητάς του. Τούτο προκύπτει από την επικεφαλίδα του οικείου τμήματος του ΕΕΕΣ το οποίο τιτλοφορείται **Μέρος ΙΙ: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα Α: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα.** Συνεπώς σε κάθε

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

περίπτωση, ορθά και με ακρίβεια η δεύτερη παρεμβαίνουσα συμπλήρωσε ως άνω το ΕΕΕΣ που κατέθεσε παρέχοντας ως ζητείται την -μη αμφισβητούμενη αληθή- πληροφορία σχετικά με την εγγραφή της στο ΜΕΕΠ. Και τούτο καθόσον μάλιστα ουδεμία μνεία ούτε του ίδιου του ΕΕΕΣ ούτε της διακήρυξης υποχρεώνει τον προσφέροντα να επιλέξει αναλόγως του αντικείμενου της εκάστοτε προμήθειας αν θα συμπληρώσει και με ποιόν τρόπο τα πεδία του ΕΕΕΣ αναφέροντας ή μη αναφέροντας την εγγραφή του στο ΜΕΕΠ αναλόγως του βαθμού συσχέτισης του συγκεκριμένου ΜΕΕΠ με το αντικείμενο της κατά περίπτωση προμήθειας. Συνεπώς, όπως βάσιμα αναφέρει η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της (σκέψη 31) ορθά η δεύτερη παρεμβαίνουσα υπέβαλε το ΕΕΣΣ, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι η υπό εξέταση διαδικασία αφορά σε υπηρεσίες και όχι σε ανάθεση έργου. Περαιτέρω, και ανεξαρτήτως της ορθής συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ από την δεύτερη παρεμβαίνουσα, κατά την ηλεκτρονική συμπλήρωση του ΕΕΕΣ μέσω της ειδικής προς τούτο διαδικτυακής υπηρεσίας της Ε.Ε, το Μέρος II: *Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα*, Τμήμα Α: *Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα [...] εφόσον το σχετικό πεδίο: «Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];»* εφόσον απαντηθεί με «Ναι» εμφανίζονται αυτόματα τα κάτωθι πεδία : «α) να αναφέρετε τον σχετικό αριθμό εγγραφής ή πιστοποίησης, κατά περίπτωση: β) Εάν το πιστοποιητικό εγγραφής ή η πιστοποίηση διατίθεται ηλεκτρονικά, να αναφέρετε: γ) Να αναφέρετε τα δικαιολογητικά στα οποία βασίζεται η εγγραφή ή η πιστοποίηση και, κατά περίπτωση, την κατάταξη στον επίσημο κατάλογο: δ) Η εγγραφή ή η πιστοποίηση καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής;», ως ακριβώς εμφανίζεται ως άνω στο παρατιθέμενο κρίσιμο απόσπασμα του ΕΕΕΣ της δεύτερης παρεμβαίνουσας. Ενώ εάν το οικείο πεδίο συμπληρωθεί με «Όχι», εμφανίζεται μόνο το επίμαχο πεδίο (ε) με το εξής περιεχόμενο «ε) Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας, μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος διατίθεται αυτή δωρεάν;» Σε συνέχεια αυτών, δοθέντος ότι η δεύτερη παρεμβαίνουσα απάντησε «Ναι» στην ερώτηση σχετικά με την εγγραφή του σε επίσημο κατάλογο, εμφανίστηκαν αυτόματα προς συμπλήρωση μόνο τα πεδία α-δ, καθόσον εν τοις πράγμασι, η δοθείσα απάντηση στην εν λόγω ερώτηση τελεί σε άμεση συνάρτηση με την εμφάνιση είτε των πεδίων (α)-(δ) είτε μόνο του πεδίου (ε). Επομένως, στη βάση των συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών, και δεδομένου ότι ορθά η δεύτερη παρεμβαίνουσα συμπλήρωσε το ΕΕΕΣ που κατέθεσε, δεν ήταν καν δυνατή κατά την ηλεκτρονική συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, η εκ μέρους της συμπλήρωση του επίμαχου πεδίου (ε). Και τούτο επειδή η δεύτερη παρεμβαίνουσα δεν μπορούσε να συμπληρώσει το επίμαχο πεδίο (ε) στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, αφού το πεδίο τούτο είχε προαποκλεισθεί λόγω της ορθής και ακριβούς απάντησης «ΝΑΙ» σε προηγούμενο πεδίο με το οποίο τελούσε σε συνάρτηση. Επομένως, η μη συμπλήρωση του πεδίου ε' αποτελούσε την μόνη δυνατή -υπό τις περιστάσεις- επιλογή της δεύτερης παρεμβαίνουσας. Κατ' ακολουθίαν, δεν θα μπορούσε νόμιμα να αποκλεισθεί η προσφορά της λόγω μη απάντησης του επίμαχου πεδίου (ε) το οποίο και δεν εμφανιζόταν, όπως ευχερώς προκύπτει από το υποβληθέν ΕΕΕΣ στο πλαίσιο του εν λόγω διαγωνισμού. Εξάλλου, η απάντηση «ΝΑΙ» στην ερώτηση σχετικά με την εγγραφή σε επίσημο κατάλογο, δεν σημαίνει επουδενί ότι οι προσφέροντες απαλλάσσονται από την προαπόδειξη αναφορικά με την πληρωμή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων, παρά τα αντίθετα που αβάσιμα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα. Και τούτο διότι : **ι)** Εν πρώτοις τους ζητείται να απαντήσουν εάν η εγγραφή ή η πιστοποίηση τους καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής (βλ. πεδίο δ), μεταξύ των οποίων και συγκαταλέγεται η πληρωμή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων, ως εκ του νόμου και της διακήρυξης τεθέντες υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού σύμφωνα με τα άρθ. 18 παρ. 2, και 73 του ν. 4412/2016 (σκέψεις 43 και 47) και τους όρους 2.2.3.2 και 2.2.3.4 της διακήρυξης (σκέψη 53). Και εν προκειμένω ορθά, σύννομα και

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

με ακρίβεια η δεύτερη παρεμβαίνουσα απάντησε ΟΧΙ, δεδομένου ίδια ότι από το δηλωθέν ΜΕΕΠ της για έργα πρασίνου προφανώς δεν προκύπτει η φορολογική και ασφαλιστική της ενημερότητα σε σχέση με την δραστηριότητά της παροχής υπηρεσιών καθαριότητας. Και κατά δεύτερον ii) στο Μέρος III Ενότητα Β του ΕΕΕΣ, υφίστανται ούτως ή άλλως πεδία που αφορούν στην καταβολή φόρων και ασφαλιστικών εισφορών, αντίστοιχα. Συγκεκριμένα πρόκειται για τα εξής ορθά απαντηθέντα από την δεύτερη παρεμβαίνουσα πεδία « **Β: Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης Καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης: Καταβολή φόρων** Ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης; **Απάντηση:** Όχι **Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε:** Όχι **Καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης** Ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης; **Απάντηση:** Όχι **Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε:** Όχι » Κατά τρίτον iii) Η προσυπογραφή του Μέρους IV του ΕΕΕΣ εκ μέρους της δεύτερης παρεμβαίνουσας δεν καταλείπει αμφιβολία ως προς τη βούληση και δέσμευση της, κατόπιν αιτήματος της αναθέτουσας αρχής και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα πιστοποιητικά και τις λοιπές μορφές αποδεικτικών εγγράφων για τα οποία παρέχεται προαπόδειξη με το ΕΕΕΣ (βλ. σχετικά <http://www.eaadhsy.gr/index.php/m-foreis/m-syxnes-ervthseis-apanthseis-faq-gia-to-n-4412-2016/details/29/55>). Συγκεκριμένα στο **Μέρος Μέρος VI: Τελικές δηλώσεις** του κατατεθέντος ΕΕΕΣ της ρητά δεσμεύτηκε η δεύτερη παρεμβαίνουσα ότι «.. Ο κάτωθι υπογεγραμμένος, δηλώνω επισήμως ότι είμαι σε θέση, κατόπιν αιτήματος και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσω τα πιστοποιητικά και τις λοιπές μορφές αποδεικτικών εγγράφων που

Αριθμός Απόφασης: 1341/2019

αναφέρονται... Ο κάτωθι υπογεγραμμένος δίδω επισήμως τη συγκατάθεσή μου στην αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα, όπως καθορίζεται στο Μέρος I, ενότητα A, προκειμένου να αποκτήσει πρόσβαση σε δικαιολογητικά των πληροφοριών που έχουν υποβληθεί στο Μέρος III και το Μέρος IV του παρόντος Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης για τους σκοπούς της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, όπως καθορίζεται στο Μέρος I...» Συνεπώς παρά τα αντίθετα που αβασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα η δεύτερη παρεμβαίνουσα με την ως άνω συμπλήρωση του ΕΕΕΣ που κατέθεσε με την προσφορά της προαπέδειξε σύμφωνα με το άρθ. 79 του ν. 4412/2016 (σκέψη 47) και τον όρο 2.4.3.1 α) της διακήρυξης (σκέψη 53), και i) ότι δεν συντρέχει στο πρόσωπό της λόγος αποκλεισμού από την διαδικασία λόγω ανεκπλήρωτων φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων και ii) ότι δεσμεύεται να προσκομίσει τα σχετικά πιστοποιητικά και ότι iii) συγκατατίθεται να λάβει η αναθέτουσα αρχή τις σχετικές πληροφορίες με απ' ευθείας πρόσβαση σε αυτές. Συνεπώς για τους λόγους αυτούς πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο λόγος III. 2 της προσφυγής και να γίνει δεκτή η δεύτερη παρέμβαση.

67. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

68. Επειδή κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

69. Επειδή οι παρεμβάσεις πρέπει να γίνουν δεκτές.

70. Επειδή ύστερα από την παραπάνω σκέψη 68, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει (άρθρο 363 ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Δέχεται τις παρεμβάσεις.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 13-11-2019 και εκδόθηκε την 3-12-2019 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Ιωάννης Κίτσος

Βασιλική Κωστή